

GMINA MALECHOWO

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MALECHOWO

ZMIANA

*w zakresie zgodnym z Uchwał Nr XI/81/2015 Rady Gminy Malechowo
z dnia 27 sierpnia 2015 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany
studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
w granicach działki nr 189/40 położonej w obrębie geodezyjnym Podgórki,
gm. Malechowo. Gminy*

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ ZMIANY STUDIUM W STRATEGICZNEJ OCENIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Skala opracowania: 1:40 000

Opracował: mgr inż. Wiesław Zakrzewski

Wiesław Zakrzewski
mgr inż. ochrony roślin
i środowiska
ul. Poczтовая 25/12, tel. 091461301
70-361 SZCZECIN

Szczecin, czerwiec 2009 r.

aktualizacja – marzec 2015 r.
aktualizacja po opiniach – październik 2015 r.
autor opracowania
arch. krajobrazu mgr inż. Rafał Nastalski
aktualizacja po uwagach – grudzień 2016 r.
arch. krajobrazu mgr inż. Rafał Nastalski

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

- I. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ O JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI
 1. Przedmiot i cel opracowania.
 2. Zakres, podstawa opracowania i tok prac nad studium.
 3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
 4. Powiązania z innymi dokumentami planistycznymi.
 5. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Malechowo.
 6. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń zmiany studium.
 - 6.1. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń zmiany studium w zakresie zgodnym z Uchwałą Nr XXVII/283/2013 Rady Gminy Malechowo z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działek o nr ewidencyjnych 395/2, 396, 208/7, 267/1, 343/2 w obrębie Niemica.
- II. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.
 1. Położenie gminy i jej powiązania przyrodnicze z otoczeniem.
 2. Regionalizacja fizyczno - geograficzna.
 3. Regionalizacja geobotaniczna.
 4. Infrastruktura techniczna.
 - 4.1. Komunikacja.
 - 4.2. Energetyka, gazownictwo, elektroenergetyka.
 - 4.3. Gospodarka wodno – ściekowa.
 - 4.4. Gospodarka odpadami.
- III. CHARAKTERYSTYKA FIZJOGRAFICZNA OBSZARU GMINY.
 1. Przestrzeń geograficzno – przyrodnicza.
 2. Budowa geologiczna gminy.
 3. Morfologia i biologia.
 4. Formy krajobrazowe.
 5. Stan i wykorzystanie zasobów surowcowych.
 6. Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne.
 7. Wody powierzchniowe.
 8. Wody podziemne.
- IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO GMINY MALECHOWO.
 1. Leśnictwo.
 2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego.
 3. Aktualny stan ochrony środowiska przyrodniczego gminy.
 - 3.1. Istniejące obszary i obiekty chronione.
 - 3.2. Obszary i obiekty przewidziane do ochrony.
 - 3.3. Elementy ekologicznej sieci obszarów chronionych (ESOCh).
 4. Przyroda Gminy Malechowo na tle przepisów Unii Europejskiej.
 5. Wymagania wynikające ze strategii ochrony różnorodności biologicznej oraz kryteriów IUNC (Światowej Unii Ochrony Przyrody).
- V. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.

1. Eksploatacja kopalin.
 2. Tereny planowanej lokalizacji elektrowni wiatrowych.
 3. Komunikacja
 4. Elektroenergetyka.
 5. Zaopatrzenie w gaz.
 6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
 7. Potencjalne zmiany środowiska gminy Malechowo w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.
- VI. STAN OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM NA ŚRODOWISKO.
1. Komunikacja drogowa.
 2. Zaopatrzenie w gaz.
 3. Elektroenergetyka.
- VII. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.
- VIII. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA ŚRODOWISKO
1. Różnorodność biologiczna.
 2. Fauna.
 3. Flora.
 4. Woda.
 5. Powietrze.
 6. Powierzchnia ziemi.
 7. Kopaliny.
 8. Krajobraz.
 9. Klimat.
 10. Zabytki.
 11. Dobra materialne.
 12. Oddziaływanie na ludzi.
- IX. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.
1. Usytuowanie obszaru zmiany Studium w stosunku do obszarów Natura 2000.
 2. Postępowanie w granicach obszarów Natura 2000.
 3. Przedsięwzięcia mogące znacząco antropogenicznie oddziaływać na obszary Natura 2000.
 - 3.1. Przedsięwzięcia mogące znacząco antropogenicznie oddziaływać na obszary Natura 2000 wedle ustaleń zmiany studium w zakresie zgodnym z Uchwałą Nr XXVII/283/2013 Rady Gminy Malechowo z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działek o nr ewidencyjnych 395/2, 396, 208/7, 267/1, 343/2 w obrębie Niemica.

4. Przewidywane oddziaływania skumulowane na środowisko oraz działania mające i celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodnicze negatywnych oddziaływań na środowisko.

4.1. Przewidywanie oddziaływania skumulowane na środowisko.

4.2. Działania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodnicze negatywnych oddziaływań na środowisko.

4.1.1. Przewidywane oddziaływania skumulowane na środowisko oraz działania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodnicze negatywnych oddziaływań na środowisko wedle ustaleń zmiany studium w zakresie zgodnym z Uchwałą Nr XXVII/283/2013 Rady Gminy Malechowo z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działek o nr ewidencyjnych 395/2, 396, 208/7, 267/1, 343/2 w obrębie Niemica.

4.1.2 Przewidywanie oddziaływania skumulowane na środowisko.

4.1.3 Działania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodnicze negatywnych oddziaływań na środowisko.

X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.

I. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ O JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.

1. Przedmiot i cel opracowania.

Przedstawione opracowanie to: „Prognoza oddziaływania na środowisko do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo – Zmiana w zakresie zgodnym z Uchwałą Nr XXVII/283/2013 Rady Gminy Malechowo z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działek o nr ewidencyjnych 395/2, 396, 208/7, 267/1, 343/2 w obrębie Niemica”, oraz zaktualizowane o zakres zgodny z Uchwałą Nr XI/81/2015 Rady Gminy Malechowo z dnia 27 sierpnia 2015 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działki nr 189/40 położonej w obrębie geodezyjnym Podgórką, gm. Malechowo. Opracowanie obejmuje obszar w granicach administracyjnych gminy.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXVII/283/2013 Rady Gminy Malechowo z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działek o nr ewidencyjnych 395/2, 396, 208/7, 267/1, 343/2 w obrębie Niemica opracowanie obejmuje obszar w granicach administracyjnych gminy.

Procedura opracowania zmiany studium spełnia wymogi Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 199) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zgodnie z art. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Wyprzedza ono sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich praktyczne stosowanie, nadaje generalny kierunek dalszym opracowaniom planistycznym oraz pozwala na uzyskanie szerokiej akceptacji dla decyzji najważniejszych dla całej wspólnoty samorządowej.

Celem opracowania jest, określenie istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z rozwojem gminy, z uwzględnieniem w szczególności:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
- stanu prawnego gruntów,
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
- występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno - ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.

- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
- wyznaczenie obszarów objętych ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz ustalenie dla nich zasad użytkowania,
- sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej,
- koordynacja planów miejscowych.

Dla realizacji celu głównego, najbardziej istotny będzie rozwój następujących funkcji:

- jako funkcji wiodących dla rozwoju gospodarczego - produkcji rolnej, w tym działów specjalnych, magazynowania i przetwórstwa produktów rolnych, i usług turystycznych dla turystyki wiejskiej i kwalifikowanej, wykorzystujących walory środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz obsługi ruchu tranzytowego, przy modernizowanej drodze krajowej nr 6 oraz w znaczącym stopniu energetyki wiatrowej oraz funkcji produkcyjno – usługowych.
- jako funkcji uzupełniających - produkcji przemysłowej na rynek krajowy i eksportowy oraz rzemiosła produkcyjnego i usługowego dla zaspokajania potrzeb lokalnych.

Powyższym funkcjom towarzyszyć będzie rozwój funkcji osadniczej, wraz z niezbędnymi urządzeniami i sieciami lokalnej infrastruktury technicznej i społecznej, działalności handlowej i usługowej zaspokajającej potrzeby lokalne oraz gospodarki leśnej i eksploatacji kopaliny. W sposób istotny wzrastać także będzie znaczenie funkcji ochronnej zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Cele powyższe wynikają bezpośrednio z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a pośrednio z innych ustaw oraz regulacji prawnych dotyczących kompetencji samorządów.

Realizacja zagospodarowania przestrzennego odbywać się będzie przy zachowaniu nadrzędnej zasady rozwoju zrównoważonego, która zakłada optymalne i racjonalne wykorzystanie zasobów i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego, traktując je jako dobro bezcenne i w ograniczonym stopniu odnawialne, które winno być zachowane dla przyszłych pokoleń.

Opracowanie zmiany Studium obejmuje:

- część tekstową - uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przestrzennego wraz z uzasadnieniem zawierającym objaśnienie przyjętych rozwiązań i syntezę ustaleń projektu studium,
- część graficzną - mapa w skali 1:25 000,
- opracowania branżowe i dokumentację formalno - prawną.

2. Zakres, podstawa opracowania i tok prac nad studium.

Zakres zmiany Studium.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXVII/283/2013 Rady Gminy Malechowo z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działek o nr ewidencyjnych 395/2, 396, 208/7, 267/1, 343/2 w obrębie Niemica opracowanie obejmuje obszar w granicach administracyjnych gminy. [Zakres zgodny z Uchwałą Nr XI/81/2015 Rady Gminy Malechowo z dnia 27 sierpnia 2015 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działki nr 189/40 położonej w obrębie geodezyjnym Podgórk, gm. Malechowo.](#) [Opracowanie obejmuje obszar w granicach](#)

Zasady polityki przestrzennej gminy.

Gmina Malechowo przygotowuje korzystne warunki dla wszystkich zamierzających uruchomić i rozwijać działalność gospodarczą w różnych formach, a także osiedlić się lub podnieść standard obecnego zamieszkania wnosząc i modernizując budynek mieszkalny lub wypoczynkowy. Dla właściwego wykorzystania zasobów przestrzeni gminy i jej położenia oraz zagwarantowania zgodnego współistnienia różnych funkcji wskazuje się:

- tereny, na których mogą być realizowane zamierzenia w zakresie działalności produkcyjnej, rzemieślniczej i usługowej tak, by nie powodowała uciążliwości dla otoczenia oraz utraty lub obniżenia walorów środowiska, a lokalizacja wstępnie wskazywała na szanse powodzenia zamierzeń,
- rejony, gdzie może być podejmowana działalność gospodarcza opierająca się na wykorzystaniu zasobów środowiska naturalnego,
- obszary, gdzie dotychczas realizowane formy aktywności gospodarczej powinny podlegać zmianom za sprawą cech środowiska naturalnego lub z przyczyn ekonomicznych,
- miejsca, gdzie może być wznoszona zwarta zabudowa mieszkaniowa i nieuciążliwe usługi oraz określa zasady jej realizacji,
- możliwe rejony nowego osadnictwa rozproszonego,
- obszary, gdzie dotychczas realizowane funkcje przyczyniły się do ich zeszpecenia i utraty atrakcyjności, ze wskazaniem na konieczność przywrócenia ładu,
- optymalne rozwiązania w zakresie systemów komunikacji, infrastruktury komunalnej i społecznej, ich terytorialny zasięg oraz przewidywany czas realizacji,
- obszary, na których w celu objęcia ochroną cennych zasobów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego podejmowanie działalności gospodarczej, budowlanej lub inżynierskiej będzie całkowicie zakazane, lub też w różnym stopniu ograniczona,
- rezerwuje się obszary dla celów wynikających z potrzeb polityki Państwa oraz innych jednostek samorządu terytorialnego.

Gmina realizować będzie politykę przestrzenną poprzez:

- przygotowywane, w oparciu o Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, nowe plany zagospodarowania przestrzennego obszarów gminy, poszczególnych wsi i ich fragmentów,
- opracowywane dokumenty wieloletniego planowania strategicznego w zakresie rozwiązań komunikacyjnych i infrastruktury komunalnej,
- inwentaryzowanie posiadanych zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego, monitorowanie ich stanu oraz opracowywanie programów ich wykorzystania i ochrony,
- ustanawianie, w drodze uchwał Rady Gminy, obszarów chronionych oraz wnioskowanie do organów administracji o objęcie ochroną zasobów o zasięgu ponadlokalnym,
- przygotowanie kompletnej oferty atrakcyjnych dla prowadzenia działalności gospodarczej i osadnictwa terenów i nieruchomości komunalnych, prywatnych oraz pozostających we władaniu innych osób prawnych.

Cele polityki Państwa i Regionu na terenie gminy.

Generalne założenia, wynikające z dokumentów rangi krajowej, a także wszystkie szczegółowe wnioski i wytyczne zostały uwzględnione w projekcie Studium i tak:

- jako funkcje wiodące w rozwoju i zagospodarowaniu przestrzennym gminy Malechowo uznano rolnictwo i turystykę (w tym obsługę ruchu tranzytowego), wśród funkcji podstawowych znalazła się wielokierunkowa aktywizacja gospodarcza w tym działalność produkcyjno - przemysłowa. Obszary dla zainwestowania wskazano przede wszystkim w korytarzu infrastruktury o znaczeniu krajowym i regionalnym, związanym z drogą krajową nr 6,
- zaproponowano koncepcję modernizacji, dostosowującej drogę krajową nr 6 do parametrów drogi ekspresowej, z obejściem miejscowości Pękanino i Malechowo, eliminując w ten sposób z obszarów zabudowanych przewóz niebezpiecznych i toksycznych środków przemysłowych. Dla dotychczasowych tras przebiegu drogi przez obszary zurbanizowane, zaproponowana została rola dróg zbiorczych. Wskazano rezerwy kierunkowe dla realizacji MOP. Podtrzymano potrzebę rezerwowania terenu pod rozbudowę kolejowej linii magistralnej oraz modernizacji najważniejszych dróg lokalnych, uwzględniających konieczność wydzielania ruchu rowerowego i pieszego, dla poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu,
- uwzględniono przebiegi linii energetycznych i telekomunikacyjnych w ponadregionalnym korytarzu infrastruktury, tak, aby nowe zagospodarowanie nie kolidowało z ich bezpieczeństwem,
- utrzymana została dotychczasowa struktura i hierarchizacja sieci osadniczej, przy założeniu wzmocnienia roli proponowanego ośrodka rozwoju turystyki w Lejkowie i ośrodka wielofunkcyjnego w Niemicy. Zapisy studium wskazują na potrzebę zachowania zwartości zabudowy oraz określają obszary, gdzie należy przywracać ład przestrzenny, poprzez eliminację przypadkowych przekształceń funkcjonalnych. Zaproponowane zostały regulacje dotyczące nowowznoszonej zabudowy,
- określone zostały standardy zaspokojenia podstawowych potrzeb społecznych ludności gminy,
- określone zostały wymogi sanitarne w zakresie gospodarki wodno - ściekowej oraz kierunki działań zmierzających do kompleksowego uporządkowania gospodarki odpadami oraz poprawy stanu powietrza atmosferycznego,
- podkreślona została potrzeba ustanawiania stref ochronnych ujęć wód podziemnych i określania w nich ograniczonego użytkowania, a także konieczność zabezpieczenia możliwości ich wykorzystania do celów ppoż. oraz gwarantowania publicznych awaryjnych ujęć wód. W ustaleniach studium przywołano wnioski zawarte w „Warunkach korzystania z wód dorzecza Wieprzy i Przymorza” opracowanych w RZGW Szczecin,
- uwzględnione zostało istnienie złóż kopalin podstawowych i pospolitych i określone zasady podjęcia i prowadzenia ich eksploatacji,
- określono obszary możliwości rozwoju energetyki wiatrowej, która jest jedną z najszybciej rozwijających się branż produkujących zieloną energię elektryczną. Lokalizacja farmy wiatrowej będzie miała też wymiar ekonomiczny dla gminy Malechowo,
- określono obszary gruntów chronionych przed zmianą przeznaczenia, wskazanych dla rolnictwa ekologicznego, a także rolniczo nieużytecznych ze wskazaniem do zalesienia,
- podtrzymana została koncepcja utworzenia dużych form ochrony cennych przyrodniczo obszarów - Doliny rzeki Grabowej oraz krajobrazu wschodniego i południowo - wschodniego, zalesionego obszaru gminy. Zaproponowano ustanowienie lokalnych

form ochrony przyrody oraz wskazano organy właściwe do podejmowania działań tworząc spójny system przestrzenny i organizacyjny,

- w ramach opracowania sporządzono Studium Krajobrazu Kulturowego gminy, wskazano w ustaleniach obiekty i obszary, które posiadają walory zabytkowe, określono granice stref A, B, E, K oraz WI, WII i WIII oraz obowiązujące w nich zasady ochrony, a także określono źródła zagrożenia dla środowiska kulturowego i możliwe na poziomie gminy sposoby ich neutralizacji.

3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Prognoza wykonana została na podstawie:

- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 199);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233);
- Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalone uchwałą Nr XXVII/185/2001 Rady Gminy Malechowo z dnia 13 grudnia 2001 r. zmienionego uchwałą Nr XI/98/07 Rady Gminy Malechowo z dnia 31 października 2007 r.;
- Uchwała Nr XIII/126/08 Rady Gminy Malechowo z dnia 5 lutego 2008 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo;
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 1153 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 518 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 1205 z późniejszymi zmianami);
- Inne akty prawne powiązane z planowaniem i gospodarką przestrzenną.

Prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,

- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- 2) określa, analizuje i ocenia:
- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnio - terminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne
 - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- 3) przedstawia:
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo została wykonana na załączniku graficznym w skali 1:40 000.

Na załącznik graficzny zostały naniesione następujące elementy środowiska przyrodniczego:

- ustanowione prawnie formy ochrony przyrody w gminie Malechowo, wyznaczone podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- projektowane i proponowane formy ochrony przyrody, wyznaczone w gminie Malechowo na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej,
- przyrodnicze powiązania obszaru gminy Malechowo z gminami sąsiednimi w zakresie wynikającym ze zmiany studium.

Na załącznik graficzny naniesiono wnioski dotyczące wpływu ustaleń zmiany Studium na

środowisko:

- obszary, na których prognozowane skutki wpływu ustaleń zmiany Studium wpływ korzystnie na środowisko - obszar ochrony doliny Grabowej,
- obszary, na których prognozowane skutki wpływu ustaleń zmiany Studium mogą wprowadzić do środowiska zagrożenia.

Część opisowa omawia aktualny sposób zagospodarowania i stan środowiska obszaru gminy Malechowo, analizuje skutki realizacji ustaleń zmiany studium dla środowiska w granicach gminy oraz przedstawia wnioski i zalecenia, wynikające z przeprowadzonej analizy. Prognoza analizuje skutki najsilniej obciążające środowisko, ale należy przyjąć, że nie wszystkie z nich zaistnieją w ostatecznym wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium, lub mogą pojawić się inne.

Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany Studium wykonano na podstawie następujących opracowań:

- 1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo.
- 2) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo - Diagnoza stanu i uwarunkowania rozwoju (Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, maj 2001 r.).
- 3) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowa - Synteza uwarunkowań (Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, maj 2001 r.).
- 4) „Opracowanie ekofizjograficzne” dla Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo (mgr inż. Wiesław Zakrzewski, Szczecin listopad 2008 r.).
- 5) „Eksploracja kopalni i ochrona zasobów widnych doliny Grabowej” (mgr. Ryszard Dobracki, Szczecin 2009 r).
- 6) Ekofizjografia podstawowa do zmiany planu zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo w obrębach: Karnice, Malechówko, Malechowo, Paproty - Paprotki (dr Dariusz Janicki, Szczecin 2007 r.).
- 7) Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Malechowo na lata 2004 - 2006 z perspektywą na lata 2007 - 20013 (Malechowo, dnia 23 sierpnia 2004 r.).
- 8) Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008 - 2013 z uwzględnieniem perspektywy 2012 - 2015(Szczecin, 2008 r.).
- 9) Waloryzacja Przyrodnicza Gminy Malechowa (Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin 2002 r.).
- 10) Czesław Koźmiński, Bożena Michalska, Małgorzata Czarnecka: Klimat województwa zachodniopomorskiego (Akademia Rolnicza w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2007).
- 11) Czeraszkiwicz R., Oleksiak A. (red), 2004. Ptaki wodno - błotne na Pomorzu Zachodnim. Wyniki obliczeń w sezonie 2003/2004, ekologia i ochrona. Projekt przyrodniczo - łowiecki, ZTO-PZŁ Szczecin,
- 12) Monitoring pospolitych ptaków lęgowych, raport z lat 2005 - 2006 (OTOP, Warszawa 2007 r.).
- 13) Mapa Sozologiczna Polski w skali 1:50 000 Ark. N-33-58-C Sławno.
- 14) Mapa Sozologiczna Polski w skali 1:50 000 Ark. N-33-708-C Ostrowiec.
- 15) Mapa Sozologiczna Polski w skali 1:50 000 Ark. N-33-698-C Sianów.
- 16) Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1:50 000 Ark. N-33-58-C Sławno.
- 17) Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1:50 000 Ark. N-33-708-C Ostrowiec.

- 18) Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1:50 000 Ark. N-33-69S-C Sianów.
- 19) Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 „Dolina Grabowej” PLH320003.

4. Powiązania z innymi dokumentami planistycznymi.

Gmina realizować będzie politykę przestrzenną poprzez:

- przygotowywane, w oparciu o Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, nowe plany zagospodarowania przestrzennego obszarów gminy, poszczególnych wsi i ich fragmentów,
- opracowywane dokumenty wieloletniego planowania strategicznego w zakresie rozwiązań komunikacyjnych i infrastruktury komunalnej,
- inwentaryzowanie posiadanych zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego, monitorowanie ich stanu oraz opracowywanie programów ich wykorzystania i ochrony,
- ustanawianie, w drodze uchwał Rady Gminy, obszarów chronionych oraz wnioskowanie do organów administracji o objęcie ochroną zasobów o zasięgu ponadlokalnym,
- przygotowanie kompletnej oferty atrakcyjnych dla prowadzenia działalności gospodarczej i osadnictwa terenów i nieruchomości komunalnych, prywatnych oraz pozostających we władaniu innych osób prawnych.

Zasady sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

- 1) Obszary, dla których istnieje obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów szczególnych: przewidziane do ochrony na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późniejszymi zmianami).

Konieczność wykonania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy obszarów, które zostają poddane pod ochronę przez Radę Gminy, w postaci obszaru chronionego krajobrazu, zespołów przyrodniczo - krajobrazowych.

Zatem, w przypadku, gdy form tych nie wprowadzi wojewoda, a ustanowi je Rada Gminy, obowiązkiem, spoczywającym na zarządzie gminy, będzie sporządzenie mpzp.

W przypadku utworzenia na terenie gminy parku krajobrazowego (postulowany Szczecinecko - Polanowski Park Krajobrazowy), obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub dokonania zmian w planie istniejącym powstaje po ustanowieniu przez wojewodę planu ochrony parku. Według obecnie obowiązujących zapisów ustawy, gmina jest zobowiązana do sporządzenia mpzp w ciągu roku od ustanowienia planu ochrony, a koszt sporządzenia bądź zmiany planu pokrywa budżet państwa.

Obowiązek sporządzenia mpzp, dokonania zmian w mpzp - po ustanowieniu planu ochrony odnosi się również do obszarów uznanych za rezerваты przyrody (termin, koszty sporządzeni - jak w przypadku parku krajobrazowego).

Zgodnie z zapisem ustawy o ochronie przyrody, zmiana przeznaczenia terenów, na który (znajduje się starodrzew, może być dokonana jedynie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego). (Za starodrzew uznaje się drzewostan lub pojedyncze drzewa, które przekroczyły fazę kulminacji przyrostu lub osiągnęły wiek rębności w rozumieniu przepisów o gospodarce leśnej).

stanowiące tereny górnicze, zgodnie z przepisami ustawy prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 196).

Na podstawie obecnie obowiązujących przepisów ustawy prawo geologiczne i górnicze,

miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządza się dla terenów górniczych utworzonych w związku z wydobywaniem kopaliny ze złóż. Od planu można odstąpić jedynie w przypadku terenu górniczego utworzonego w związku z wydobywaniem kopaliny pospolitych, gdy nie przewiduje się ujemnych wpływów na środowisko. Koszt mpzp dotyczący terenu górniczego ponosi przedsiębiorca. W przypadku, gdy przedsiębiorca wydobywa kopalinę ze złoża w dniu wejścia w życie ustawy, tj. 1 października 1994 r., koszty sporządzenia planu pokrywa: w 50 % przedsiębiorca i w 50 % właściwa gmina.

Uznaje się, że na terenie gminy należy sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla obecnie funkcjonujących dwóch terenów górniczych, utworzonych w związku z wydobywaniem: kruszywa naturalnego ze złóż „Święcianowo I”, „Święcianowo II”, „Święcianowo III” oraz kredy jeziornej ze złoża „Grabowo”.

grunty rolne i leśne przeznaczane na cele nierolnicze, zgodnie z Ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych z 3 lutego 1995 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 1205 z późniejszymi zmianami).

- Obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego występuje każdorazowo, w przypadku przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. W stosunku do gruntów szczególnie chronionych wymagane jest przeprowadzenie procedury związanej z uzyskaniem zgody na zmianę przeznaczenia celu decyzji zezwalającej na ich wyłączenie z użytkowania rolnego lub leśnego. Wydanie decyzji następuje przed uzyskaniem pozwolenia na budowę. W decyzji określone są obowiązki (w tym należności i opłaty roczne) związane z wyłączeniem. Koszty związane z wyłączeniem gruntów ponosi ich właściciel. Nie wymaga się decyzji, jeśli grunty rolne mają być użytkowane na cele leśne

przeznaczane pod zalesienia, na podstawie przepisów Ustawy o lasach z 28 września 1991 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 1153 z późniejszymi zmianami).

Grunty przeznaczone do zalesienia określa miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

- 2) Obszary, na których przewiduje się realizację programów wojewódzkich, służących realizacji ponadlokalnych i regionalnych celów publicznych oraz programów zawierających zadania rządowe służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Brak jest obecnie programów zawierających zadania rządowe, służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, odnoszących się do terenu gminy Malechowa, nie istnieje, więc obowiązek sporządzenia mpzp. Może on wystąpić w przypadku decyzji o przystąpieniu do modernizacji Drogi Krajowej nr 6, wtedy zadanie wprowadzone zostało po przeprowadzeniu negocjacji z organami gminy. W takim przypadku udział budżetu gminy w kosztach sporządzenia planu wystąpi, jeżeli przedmiotem planu będą także rozwiązania celów lokalnych.
- 3) Obszary, na których przewiduje się realizację lokalnych celów publicznych. Obowiązek będzie dotyczył m. in. realizacji obiektów i systemów infrastruktury komunalnej technicznej - wysypiska odpadów, oczyszczalni ścieków i infrastruktury społecznej - budowy szkół, obiektów ochrony zdrowia, placówek opiekuńczych i wychowawczych, realizacji usług sakralnych, zakładania cmentarzy. Wyłączone z obowiązku sporządzania planów są zadania związane z budową urządzeń infrastruktury technicznej w granicach pasa drogowego. Obowiązek występuje dopiero z chwilą podjęcia decyzji przez Radę Gminy, koszty planów pokrywa budżet gminy.
- 4) Obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z zaspokajania potrzeb w spółnoty samorządowej. Obowiązek wystąpi dopiero z chwilą podjęcia przez Radę Gminy decyzji o potrzebie zaspokojenia w ten sposób potrzeb mieszkaniowych i dotyczy każdorazowo obszaru w skazanym w uchwale.
- 5) Obszary, dla których istnieje obowiązek sporządzenia planu ze względu na istniejące

uwarunkowania.

Studium nie wskazuje na istnienie obecnie obszarów, których dotyczyłby ten obowiązek. Aktualny plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo nie pozwala jednak na realizację znacznej części wnioskowanych zamierzeń inwestycyjnych. Dla umożliwienia ich spełnienia, a także w sytuacji ewentualnej utraty ważności obecnego planu z mocy prawa, celem jest stopniowe opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o zróżnicowanym zakresie i zasięgu terytorialnym.

Na obszarze gminy wyznacza się więc:

- rejonny kierunkowe, przeznaczone pod funkcję kompleksowej obsługi ruchu tranzytowego, a także przeznaczone dla zorganizowanej działalności inwestycyjnej w zakresie produkcyjno - gospodarczym. Są one usytuowane w północno wschodniej i północno - zachodniej części gminy, w ponadregionalnym korytarzu infrastruktury związanym z drogą krajową nr 6,
- w miejscowościach położonych przy drodze krajowej obszary dla realizacji zabudowy mieszkaniowej wiejskiej z preferencją dla agroturystyki oraz o charakterze osiedlowym,
- obszary kompleksowego zagospodarowania dla celów turystyki i rekreacji sobotnio - niedzielnej,
- strefy, w których będzie realizowana zabudowa rozproszona o charakterze rezydencjonalnym,
- w granicach wsi tereny otwarte dla rekreacji publicznej, z możliwością ich odpowiedniego urządzenia.

Przybliżone granice wyżej wymienionych obszarów wskazano na planszy Studium w skali 1 : 25 000 oraz na rysunkach w skali 1 : 1 0 000. Dla wszystkich tych obszarów celowe będzie przystąpienie do opracowanie planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego, z chwilą zaistnienia następujących okoliczności:

- dla obszarów kompleksowej obsługi ruchu tranzytowego - po przesądzeniu o sposobie modernizacji Drogi krajowej nr 6. Dotyczy to również rozwiązań komunikacyjnych w zakresie dróg lokalnych, wymuszonych projektowaną przebudową drogi krajowej. Możliwe będzie wcześniejsze opracowanie planów, pod warunkiem uwzględnienia w nich terenów niezbędnych dla modernizacji DK 6. W takim przypadku koszt sporządzenia planu pokrywa gmina,
- dla obszarów zorganizowanej działalności inwestycyjnej w zakresie produkcyjno - gospodarczym, w momencie złożenia wniosków przez znaczących inwestorów,
- dla obszarów z przeznaczeniem pod lokalizację elektrowni wiatrowych z infrastrukturą towarzyszącą oraz obszarów oddziaływania,
- dla obszaru położonego w obrębie Malechówko z przeznaczeniem pod funkcję usługowo - handlową z towarzyszącą zabudową mieszkaniową,
- dla obszarów złóż kopalin,
- dla obszarów kompleksowego zagospodarowania turystyczno - rekreacyjnego - po opracowaniu właściwych programów, koncepcji i zawarcia ewentualnych porozumień w zakresie partnerstwa i montażu środków publicznych i prywatnych,
- w strefach realizacji rozproszonej zabudowy rezydencjonalnej - na wniosek właściciela o zmianę przeznaczenia terenu,
- w granicach wszystkich stref ochrony konserwatorskiej B, sukcesywnie, w zależności od stopnia zagrożenia wartości zabytkowych, ustalonego w porozumieniu z Państwową Służbą Ochrony Zabytków, a także liczby składanych wniosków o wydanie decyzji budowlanych.

5. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Malechowo.

- Plan zagospodarowania gminy Malechowo uchwalonego przez Radę Gminy Malechowo z dnia 30.12.1996 r. Nr XIX/112/96 Dz. Urz. Woj. Koszalińskiego Nr 5, poz. 22 z dnia 21.02.1996 r..
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalonym przez Radę Gminy Malechowo z dnia 30.12.2002 r. Nr 111/24/2002 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 8, poz. 126 z dnia 18.02.2002 r., dla terenu oczyszczalni ścieków w miejscowości Paproty – Paprotki.
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalonym przez Radę Gminy Malechowo z dnia 29.08.2003 r. Nr VII/90/2003 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 90, poz. 1496 z dnia 16.10.2003 r., w miejscowości Malechowo i Świącianowo.
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalonym przez Radę Gminy Malechowo z dnia 28.09.2005 r. Nr XXIV/244/2005 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 95, poz. 1933 z dnia 09.12.2005 r. dla terenu zabudowy mieszkaniowej w miejscowości Malechowo.
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalonym przez Radę Gminy Malechowo z dnia 28.09.2005 r. Nr XXIV/245/2005 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 95, poz. 1934 z dnia 09.12.2005 r. w miejscowości Pękanino.
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalonym przez Radę Gminy Malechowo z dnia 28.09.2005 r. Nr XXIV/246/2005 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 95, poz. 1935 z dnia 09.12.2005 r. dla terenu zabudowy mieszkaniowej i usługowej w miejscowości Karvice.
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalonym przez Radę Gminy Malechowo z dnia 28.09.2005 r. Nr XXIV/247/2005 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 95, poz. 1936 z dnia 09.12.2005 r. dla stacji bazowej GSM w miejscowości Witosław.
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalonym przez Radę Gminy Malechowo z dnia 28.09.2005 r. Nr XXIV/248/2005 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 95, poz. 1937 z dnia 09.12.2005 r. dla terenu powiększenia cmentarza komunalnego w miejscowości Malechowo.
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalony przez Radę Gminy Malechowo z dnia 30.12.2010 r. Nr III/34/2010 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 8, poz. 113 z dnia 27.01.2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w częściach obrębów geodezyjnych Sulechowo, Sulechówko, Darskowo, Borkowo, Lejkowo gminy Malechowo.
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalony przez Radę Gminy Malechowo z dnia 30.12.2010 r. Nr III/35/2010 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 8, poz. 114 z dnia 27.01.2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu

zagospodarowania przestrzennego w częściach obrębów geodezyjnych Bartolino, Kusice, Niemica gminy Malechowo.

- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalony przez Radę Gminy Malechowo z dnia 30.12.2010 r. Nr III/36/2010 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 8, poz. 115 z dnia 27.01.2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w częściach obrębów geodezyjnych Przystawy i Grabowo gminy Malechowo.
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalony przez Radę Gminy Malechowo z dnia 06.10.2011 r. Nr XI/122/2011 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 127, poz. 2302 z dnia 07.11.2011r. w sprawie "Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Malechowo dla lokalizacji gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700".
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalony przez Radę Gminy Malechowo z dnia 29.01.2013 r. Nr XXV/266/2013 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1121 z dnia 07.03.2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Przystawy, w gminie Malechowo.
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalony przez Radę Gminy Malechowo z dnia 29.01.2013 r. Nr XXV/267/2013 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 127, poz. 2302 z dnia 07.03.2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod lokalizację elektrowni wiatrowych w części obrębów Pękanino, Malechowo, Niemica, Grabowo i Karwice w gminie Malechowo.
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalony przez Radę Gminy Malechowo z dnia 15.03.2013 r. Nr XXVI/268/2013 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1959 z dnia 14.05.2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod lokalizację elektrowni wiatrowych w części obrębów Malechowo i Gorzyca w gminie Malechowo.
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalony przez Radę Gminy Malechowo z dnia 24.04.2013 r. Nr XXVII/284/2013 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 2221 z dnia 05.06.2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w granicach działki o nr ewidencyjnym 76/3 obręb Karwice.
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalony przez Radę Gminy Malechowo z dnia 24.04.2013 r. Nr XXVII/285/2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w granicach działki o nr ewidencyjnym 98 w obrębie Przystawy.
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalony przez Radę Gminy Malechowo z dnia 06.09.2013 r. Nr XXIX/307/2013 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 3353 z dnia 17.10.2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów Malechówko, Malechowo, Karwice i Paproty-Paprotki.
- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalony przez Radę Gminy

Malechowo z dnia 25.10.2013 r. Nr XXX/321/2013 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 4098 z dnia 27.11.2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie Malechowo.

- Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo uchwalony przez Radę Gminy Malechowo z dnia 25.10.2013 r. Nr XXX/322/2013 Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 4099 z dnia 27.11.2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w granicach działki o nr ewid. 426 w obrębie Malechowo.

6. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń zmiany studium.

Przyjęte rozwiązania i ustalenia zostały zainicjowane Uchwałą Nr XXVIII/294/2006 Rada Gminy Malechowo z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo.

- 1) [Przedmiotem zmiany jest wprowadzenie funkcji oczyszczalni ścieków na działce 189/40 w miejscowości Podgórk.](#)
- 2) Przedmiotem zmiany jest wprowadzenie funkcji elektrowni wiatrowych oraz funkcji usługowo - handlowej z towarzyszącą zabudową mieszkaniową zlokalizowanych w obrębach: Karwice, Malechówko, Malechowo, Paproty - Paprotki.
- 3) Procedura opracowania zmiany studium spełnia wymogi Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (tekst jednolity: Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
- 4) Energetyka wiatrowa jest jedną z najszybciej rozwijających się branż produkujących zieloną energię elektryczną. Biorąc pod uwagę troskę o środowisko naturalne oraz nasze zobowiązania związane z ratyfikacją Protokołu z Kioto oraz przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, Minister Gospodarki zobowiązał zakłady energetyczne do zakupu energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Udział ten zwiększany jest w każdym roku i ma osiągnąć 7,5 % w 2010 roku. W celu ochrony obszarów przyległych w studium zapisano konieczność opracowania planu miejscowego dla obszaru obejmującego teren lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz strefę negatywnego oddziaływania elektrowni (400 m) na tereny działek sąsiednich gdzie będzie obowiązywał zakaz zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi. Lokalizacja farmy wiatrowej będzie miała też wymiar ekonomiczny dla gminy Malechowo. Inwestor będzie płacił podatki przez dwudziestoletni okres użytkowania farmy.

Gmina Malechowo przygotowuje korzystne warunki dla wszystkich zamierzających uruchomić i rozwijać działalność gospodarczą w różnych formach, a także osiedlić się lub podnieść standard obecnego zamieszkania wnosząc i modernizując budynek mieszkalny lub wypoczynkowy. Dla właściwego wykorzystania zasobów przestrzeni gminy i jej położenia oraz zagwarantowania zgodnego współistnienia różnych funkcji wskazuje się:

- tereny, na których mogą być realizowane zamierzenia w zakresie działalności produkcyjnej, rzemieślniczej i usługowej tak, by nie powodowała uciążliwości dla otoczenia oraz utraty lub obniżenia walorów środowiska, a lokalizacja wstępnie wskazywała na szanse powodzenia zamierzeń,
- rejon, gdzie może być podejmowana działalność gospodarcza opierająca się na

- wykorzystaniu zasobów środowiska naturalnego,
- obszary, gdzie dotychczas realizowane formy aktywności gospodarczej powinny podlegać zmianom za sprawą cech środowiska naturalnego lub z przyczyn ekonomicznych,
- miejsca, gdzie może być wznoszona zwarta zabudowa mieszkaniowa i nieuciążliwe usługi oraz określa zasady jej realizacji,
- możliwe rejony nowego osadnictwa rozproszonego,
- obszary, gdzie dotychczas realizowane funkcje przyczyniły się do ich zeszpecenia i utraty atrakcyjności, ze wskazaniem na konieczność przywrócenia ładu,
- optymalne rozwiązania w zakresie systemów komunikacji, infrastruktury komunalnej i społecznej, ich terytorialny zasięg oraz przewidywany czas realizacji,
- obszary, na których w celu objęcia ochroną cennych zasobów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego podejmowanie działalności gospodarczej budowlanej lub inżynierskiej będzie całkowicie zakazane, lub też w różnym stopniu ograniczona,
- rezerwuje się obszary dla celów wynikających z potrzeb polityki Państwa oraz innych jednostek samorządu terytorialnego.

Gmina realizować będzie politykę przestrzenną poprzez:

- przygotowywane, w oparciu o Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, nowe plany zagospodarowania przestrzennego obszarów gminy, poszczególnych wsi i ich fragmentów,
- opracowywane dokumenty wieloletniego planowania strategicznego w zakresie rozwiązań komunikacyjnych i infrastruktury komunalnej,
- inwentaryzowanie posiadanych zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego, monitorowanie ich stanu oraz opracowywanie programów ich wykorzystania i ochrony,
- ustanawianie, w drodze uchwał Rady Gminy, obszarów chronionych oraz wnioskowanie do organów administracji o objęcie ochroną zasobów o zasięgu ponadlokalnym,
- przygotowanie kompletnej oferty atrakcyjnych dla prowadzenia działalności gospodarczej i osadnictwa terenów i nieruchomości komunalnych, prywatnych oraz pozostających we władaniu innych osób prawnych.

Dla realizacji celu głównego, najbardziej istotny będzie rozwój następujących funkcji:

- jako funkcji wiodących dla rozwoju gospodarczego - produkcji rolnej, w tym działów specjalnych, magazynowania i przetwórstwa płodów rolnych, i usług turystycznych dla turystyki wiejskiej i kwalifikowanej, wykorzystujących walory środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz obsługi ruchu tranzytowego, przy modernizowanej drodze krajowej nr 6 oraz w znaczącym stopniu energetyki wiatrowej.
- jako funkcji uzupełniających - produkcji przemysłowej na rynek krajowy i eksportowy oraz rzemiosła produkcyjnego i usługowego dla zaspokajania potrzeb lokalnych.

Powyższym funkcjom towarzyszyć będzie rozwój funkcji osadniczej, wraz z niezbędnymi urządzeniami i sieciami lokalnej infrastruktury technicznej i społecznej, działalności handlowej i usługowej zaspokajającej potrzeby lokalne oraz gospodarki leśnej i eksploatacji kopalni. W sposób istotny wyrastać także będzie znaczenie funkcji ochronnej zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

6.1. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń zmiany studium w zakresie zgodnym z Uchwałą Nr XXVII/283/2013 Rady Gminy Malechowo z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działek o nr ewidencyjnych 395/2, 396, 208/7, 267/1, 343/2 w obrębie Niemica.

Przyjęte rozwiązania i ustalenia zostały zainicjowane Uchwałą Nr XXVII/283/2013 Rady Gminy Malechowo z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działek o nr ewidencyjnych 395/2, 396, 208/7, 267/1, 343/2 w obrębie Niemica w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo oraz Uchwałą Nr XI/81/2015 Rady Gminy Malechowo z dnia 27 sierpnia 2015 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działki nr 189/40 położonej w obrębie geodezyjnym Podgórki, gm. Malechowo.

- 1) Przedmiotem zmiany jest wprowadzenie funkcji oczyszczalni ścieków na działce 189/40 w miejscowości Podgórki
- 2) Przedmiotem zmiany jest rozwój funkcji produkcyjno – usługowej w granicach działek o nr ewidencyjnych 395/2, 396, 208/7, 267/1, 343/2 w obrębie Niemica.
- 3) Procedura opracowania zmiany studium spełnia wymogi Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 199) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
- 4) Przestrzeń, w której zlokalizowany jest teren opracowania daje możliwość realizacji funkcji produkcyjno – usługowej. Zakładane w celach rozwojowych gminy zwiększanie możliwości rozwoju gospodarczego, będzie spełniane poprzez przyjęcie założeń projektu planu miejscowego. Jego realizacja wspomogłaby rozwój przedsiębiorczości, umożliwiając tym samym rozwój gospodarczy gminy, a także uwzględni spełnianie zasad ekologii i zrównoważonego rozwoju szczególnie na ważnych terenach. Z realizacją projektu wiąże się zmiany przyrodniczo - krajobrazowe, będące skutkiem ingerencji w struktury przyrodnicze związanej z utratą terenów biologicznie czynnych zajętych pod zabudowę i powierzchnie utwardzone. Ingerencje w struktury przyrodnicze, związane z etapem inwestycyjnym (realizacja budowy) będą posiadały niekorzystny, często kumulujący się charakter. Jednak etap inwestycyjny będzie ograniczony przestrzennie do terenów budowy. Jego oddziaływanie cechować będzie znaczne natężenie i względnie krótki okres oddziaływania, a częściowo także odwracalny charakter poprzez zachowanie i odbudowę powierzchni biologicznie czynnych. Ochrona przed potencjalnymi zagrożeniami czy też uciążliwościami została uwzględniona w projekcie planu. Obowiązujące w planie, którego dotyczy przedmiotowa zmiana ustalenia ochrony środowiska łagodzą potencjalne, niekorzystne oddziaływania na środowisko tak etapu inwestycyjnego jak i eksploatacyjnego projektowanych funkcji terenu i nie pozostają bez pozytywnego znaczenia w dłuższej perspektywie czasu.
- 5) Z realizacją funkcji oczyszczalni ścieków wiąże się zmiany przyrodniczo - krajobrazowe, będące skutkiem ingerencji w istniejące struktury przyrodnicze oraz pośrednio, cele i przedmioty ochrony znajdującego się w odł. 1.81km obszaru Natura 2000 Dolina Grabowej PLH32000. Wpływ wprowadzenia funkcji oczyszczalni ścieków winien być poprzedzony na etapie sporządzania planu miejscowego, szczegółowym rozpoznaniem i analizą poszczególnych elementów środowiska, oraz wnikliwą oceną wpływu projektowanej inwestycji na środowisko przyrodnicze.

6) Przestrzeń, w której zlokalizowany jest teren opracowania daje możliwość realizacji funkcji oczyszczalni ścieków na działce nr 189/40 w Podgórkach. Zakładane w celach rozwojowych gminy zwiększenie inwestycji prośrodowiskowych, będzie spełniane poprzez przyjęcie założeń studium.

II. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.

1. Położenie gminy i jej powiązania przyrodnicze z otoczeniem.

Gmina Malechowo położona jest w województwie zachodniopomorskim, w powiecie sławieńskim, na obszarze Równiny Słupskiej i Wysoczyzny Polanowskiej.

Gmina zajmuje powierzchnię 227 km² i jest tym samym trzecią pod względem wielkości gminą w Powiecie Sławieńskim. Stanowi ona 21,7% ogólnej powierzchni Powiatu Sławieńskiego.

Pod względem fizyczno - geograficznym gmina należy do dwóch obszarów, które ukształtowały się w wyniku zlodowacenia bałtyckiego. Północna część należy do Równiny Słupskiej, południowa zaś to fragment Wysoczyzny Polanowskiej, dla której charakterystyczne są wzgórza morenowe - będące pamiątką przemieszczającego się tu lodowica. Pod względem podziału hydrograficznego obszar ten należy do dorzecza rzeki Grabowej i Bielawy.

W rzeźbie obszaru dominuje płaska i lekko falista wysoczyzna morenowa urozmaicona niewielkimi rynnami polodowcowymi.

Powierzchnia Gminy Malechowo ukształtowana głównie wskutek działalności lądolodu skandynawskiego i jego wód roztopowych, jest zróżnicowana pod względem wysokości i występujących form urzeźbienia.

Część gminy wysunięta najbardziej na północ, jej fragment północno - zachodni to mało zróżnicowane pod względem urzeźbienia obszary, które geomorfologicznie stanowią płaskie lub lekko faliste powierzchnie wysoczyzny morenowej (morena denna), wznoszącej się na wysokościach 20 - 50 m n.p. m. W części północno - wschodniej wysokości wzrastają do poziomu 50 - 70 m n.p.m, a teren (wysoczyznowy) staje się silniej skonfigurowany. W pobliżu wschodniej granicy wysoczyzna stromo opada i tworzy krawędź doliny wykorzystywanej obecnie przez rzekę Reknice (Rakówkę), odprowadzającą wody do Ściegnicy.

Część centralną gminy wypełnia szeroka dolina rzeki Grabowej. Dolina maksymalnie osiąga szerokość ponad 2,5 km (najszerszy odcinek w okolicach Malechowa) i głębokość powyżej 30 m (strome, wysokie zbocza doliny w części wschodniej, gdzie dolina jest węższa). Dno doliny zalega w przedziale wysokości: poniżej 30 m n.p.m. w okolicy Nowego Żytnika, po ok 8 m n.p.m. w okolicach Przystaw, Grabowa.

Urozmaicona pod względem wysokościowym i geomorfologicznym jest część południowa gminy. Występują tutaj powierzchnie morenowe, a wśród nich charakterystyczne dla akumulacji czołowomorenowej oraz formy kemowe, związane z pomorską fazą zlodowacenia. W części południowo - zachodniej (poniżej doliny Grabowej) powierzchnię urozmaicają formy kemowe (pagóry, wzgórza). Najwyższa w tej okolicy Góra Ścina wznosi się na wysokość ok. 94 m. n.p.m. W południowej części teren rozcina dolina Bielawy - wąska rynnowa, o wysokich erozyjnych krawędziach (przebiega z południa na północ). Przed doliną Bielawy i wyróżnionymi wyżej dolinami rzek Grabowej, Reknicy, w obrębie występują doliny drobniejszych cieków (w tym Zielenicy).

2. Regionalizacja fizyczno - geograficzna.

Pod względem fizyczno - geograficznym (Kondracki, 2000) gmina Malechowo położona jest w obrębie:

Prowincji Niż Środkowoeuropejski (31)

Podprowincji Pobrzeża Południobałtyckie (313)

Makroregionu Pobrzeże Koszalińskie (313.4)

Mezoregionu Równina Słowińska (313.43)

oraz:

Podprowincji Pojezierza Południobałtyckie (314)

Makroregionu Pojezierze Zachodniopomorskie (314.4)

Mezoregionu Wysoczyzna Polanowska (314.46).

Pobrzeże Koszalińskie rozciąga się od Wybrzeża Trzebiatowskiego i Równiny Gryfickiej na Pobrzeżu Szczecińskim po Kępę Swarzewską i Kępę Pucką na Pobrzeżu Gdańskim. W podłożu osadów czwartorzędowych oraz trzeciorzędowych występują w części wschodniej osady kredowe wapienie i margle wypełniające obszary strukturalne niecki pomorskiej a w części zachodniej osady wieku jurajskiego wapienne piaskowce budujące skłon wału pomorskiego.

Wybrzeże Słowińskie to wąski pas lądu wzdłuż brzegu Bałtyku, długości 200 km i powierzchni ok. 1120 km², od ujścia Parsęty po Kępę Swarzewską. Na jego krajobraz składają się: plaża, nadmorskie wydmy, nadbrzeżne jeziora i bagna oraz elementy polodowcowej, do których należy przede wszystkim luk morenowy nad jeziorem Linia brzegowa jest wyrównana przez działalność fal. Wydmy odcinają od morza jeziora: Jamno, Bukowo, Kopań. Wicko, Gardno, Dołgie Małe, Łebsko, Sarbsko. Pojezierze Zachodniopomorskie obejmuje powierzchnię 9,7 tys. km² i dzieli się na mezoregiony: Pojezierze Myśliborskie, Pojezierze Choszczeńskie, Pojezierze Ińskie, Wysoczyznę Polanowską, Pojezierze Bytowskie.

Pojezierze Zachodniopomorskie obejmuje strefę marginalną fazy pomorskie zlodowacenia Wisły, otaczającą od południa Pobrzeże Szczecińskie i Pobrzeże Koszalińskie. Wzgórza morenowe mają ogólny kierunek z południowego zachodu na południowy wschód, mniej więcej równoległy do współczesnego wybrzeża Bałtyku.

Wysoczyzna Polanowska (314.46) - mezoregion fizycznogeograficzny w obrębie Pojezierza Zachodniopomorskiego i zachodniego obszaru Kaszub o powierzchni 1700 km². Na północnym - wschodzie przechodzi w Wysoczyznę Damnicką, na wschodzie w Pojezierze Bytowskie, na północnym zachodzie w Równinę Słupską, zaś na południu w Pojezierze Drawskie. Ukształtowanie terenu morenowe, średnia wysokość od 70 m n.p.m. do 100 m n.p.m. (maksymalna od 120 m n.p.m. do 187 m - Dziewcza Góra koło wsi Rzeczyca Wielka pod Polanowem m. n. p. m.). W okolicy Polanowa obszar charakteryzuje się największymi deniwelacjami terenu, dochodzącymi do 100 m (miasto leży ok 80 m n. p.m. zaś otaczające pagórki przekraczają 180 m n. p. m. (wspomniana Dziewcza Góra, Góra Warblewska, pagórek koło osady Zdżar na północny - wschód od miasta). Przez obszar mezoregionu przepływają rzeki Grabowa, Łupawa, Słupia i Wieprza.

3. Regionalizacja geobotaniczna.

W podziale geobotanicznym Szafera (1977) obszar gminy jest zlokalizowany następująco:

Państwo: Holarktyda

Obszar: Eurosyberyjski

Prowincja: Środkowoeuropejska Niżowo - Wyżyna

Dział: Bałtycki

Poddział: Pas Równin i Wysoczyzn Pomorskich

Kraina: Pojezierze Pomorskie

Okręg: Wałcko - Drawski

Pod względem geobotanicznym obszar gminy Malechowo wyróżnia się od innych regionów zróżnicowaną szatą roślinną dolin rzecznych, z których znaczne obszary zajmuje dolina rzeki Grabowej. Cechą charakterystyczną gminy jest również duże nagromadzenie elementów roślinności źródliskowej oraz udział gatunków atlantyckich i górskich. Natomiast mezoregion Wysoczyzny Polanowskiej i Równiny Słupskiej jest jednym z głównych obszarów występowania w Polsce torfowisk wysokich typu bałtyckiego z udziałem wrzośca bagiennego. Również duże znaczenie na terenie gminy mają dobrze zachowane torfowiska mszarne oraz śródleśne i śródpolne oczka wodne.

4. Infrastruktura techniczna.

4.1. Komunikacja.

Przez północną część obszaru gminy Malechowo w układzie równoleżnikowym przebiega korytarz transportowy o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. W jego skład wchodzi:

- a) droga krajowa nr 6 (E28) Szczecin - Gdańsk, która obsługuje ruch z północy Polski i Europy Zachodniej, przenosząc ruch tranzytowy z Niemiec do Trójmiasta i dalej na Mazury oraz do Kaliningradu. Droga, ze względu na dużą akcesję boczną, pełni również rolę głównego szlaku obsługującego ruch regionalny i lokalny,
- b) magistralna linia kolejowa Gdańsk - Stargard Szczeciński, która zapewnia dogodne połączenia ze Szczecinem, Berlinem i Gdańskiem, a także Olsztynem, Białymstokiem, oraz pośrednio Warszawą i Krakowem.

Droga krajowa nr 6 zabezpiecza zewnętrzne i wewnętrzne związki gminy Malechowo, łącząc ośrodek gminny ze Sławnem - stolicą powiatu, Koszalinem - głównym ośrodkiem regionalnym równoważenia rozwoju, a także z obszarami sąsiednich gmin Sławno i Sianów. We wschodniej części obszaru gminy przebiega, krzyżując się z drogą 6 w węźle drogowym w Sławnie, droga wojewódzka relacji Sławno - Bobolice, jedyna oś, która zabezpiecza zewnętrzne powiązania gminy na kierunku południowym, położona jednak peryferyjnie w stosunku do jej obszaru. W miejscowości Karwice od drogi nr 6 w kierunku północnym odgałęzia się droga powiatowa, o charakterze gospodarczo - turystycznym ruchu, relacji Karwice - Słowino - Darłowo, stanowiąca połączenie obszaru gminy z terenami nadmorskimi i jednocześnie drogi krajowej nr 6 z portem w Darłowie.

4.2. Energetyka, gazownictwo, elektroenergetyka.

Podstawowymi źródłami ciepła na terenie gminy są:

- 1) kotłownie zakładowe wbudowane,
- 2) kotłownie indywidualne,
- 3) piece kaflowe i trzony kuchenne.

Podstawowym paliwem stosowanym w źródłach ciepła jest koks, węgiel kamienny, drewno oraz w niewielkim stopniu paliwa płynne i gazowe. W wyniku zaostrzających się przepisów prawnych, dotyczących ochrony powietrza atmosferycznego, wzrostu kosztów za gospodarstwo korzystanie ze środowiska oraz dużego nacisku na likwidację niskiej emisji, w ogrzewaniu następuje powolny wzrost udziału gazu płynnego i oleju opałowego. Procesy spalania paliw dla potrzeb energetycznych stanowią główne źródło zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

Wzdłuż drogi krajowej Nr 6 Sławno - Koszalin, na terenie gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia Dn 250, od którego na terenie wsi Malechowo wykonano odgałęzienie zakończone stacją redukcyjno pomiarową I_o gazu o wydajności $Q = 3000 \text{ m}^3/\text{h}$. Stacja jest wygradzona, z zachowaniem strefy zagrożenia wybuchem. Ze stacji wyprowadzony jest gazociąg średniego ciśnienia, który jest źródłem gazu dla miejscowości Malechowo.

Pozostały obszar gminy pozbawiony jest dostępu do gazyfikacji przewodowej.

Intensywnie natomiast rozwinęła się gazyfikacja bezprzewodowa.

Przez północną część gminy przebiega linia elektroenergetyczna 400 kV Dolna Odra - Żarnowiec z pasem ochronnym o szerokości 120 m. Przez środkową część gminy przebiega linia elektroenergetyczna 110 kV Słupsk - Sławno -Koszalin z pasem ochronnym o szerokości 50 m. Obie linie nie mają bezpośrednich powiązań z siecią energetyczną średniego napięcia na terenie gminy.

Odbiory zlokalizowane na terenie gminy, zasilane są głównie z GPZ 1 10/15 kV położonego w Darłowie przy pomocy linii SN 15 kV napowietrznych, stacji transformatorowych 15/0,4 kV i sieci niskiego napięcia.

Na terenie Malechowa istnieje rozdzielnia sieciowa 15 kV, z której zasilany jest w energię elektryczną teren całej gminy. Usługi w zakresie dostawy mocy i energii elektrycznej świadczone są przez Zakład Energetyczny Koszalin.

Na terenie gminy eksploatowana jest jedna elektrownia wodna - w Nowym Żytniku położona na 32 kilometrze rzeki Grabowej. Produkuje rocznie średnio około 400 MWh. Jak dotąd nie zostały zbudowane elektrownie wiatrowe.

4.3. Gospodarka wodno - ściekowa.

Obszar gminy charakteryzuje dobrze, lecz nierównomiernie rozwinięta sieć cieków powierzchniowych, należących do przymorskiej zlewni rzeki Wieprzy. Przeważająca większość obszaru odwadniana jest w kierunku północno zachodnim poprzez rzekę Grabową - największy dopływ Wieprzy. W granicach gminy znajduje się odcinek jej środkowego biegu o długości 23,4 km (33% ogólnej długości).

W granicach gminy rzekę Grabową zasila sieć rowów melioracyjnych oraz kilka dopływów, głównie z południowej jej części. Największa wśród nich jest Bielawa, wypływająca ze źródeł położonych w gm. Sianów (całkowita długość 19 km, z czego na terenie gminy Malechowo około 10 km).

Na linii Malechówko - Feliksowo - Ostrowiec biegnie dział wodny oddzielając bezpośrednio dopływy Grabowej i Wieprzy. Rejon Ostrowca i Kosierzewa odwadnia płynąca na północ ku Wieprzy Rakówka, a niewielkie strumienie z okolic Sęczkowa zasilają Moszczenicę już poza północną granicą gminy.

Jeziorność obszaru jest niska. Kilka niewielkich zbiorników leży we wschodniej części gminy. Największe wśród nich rynnowe jezioro Ostrowiec posiada powierzchnię niespełna: 50 ha, maksymalną głębokość 9,7 m i pojemność ok. 1 800 tys. m³. Jest zbiornikiem przepływowym. Drugie w kolejności jezioro Zamkowe (Krąg) posiada powierzchnię 1 ha, maksymalną głębokość 10,4 m oraz pojemność około 770 tys. m³. Mniejsze bezodpływowe jezioro Czarne liczy 5 ha, a jezioro Chróstno - 4 ha. Oczka wodne o powierzchni poniżej 1 ha występują w zagłębieniach terenowych w rejonie Karwiczek, Kusie i Pękanina.

Dorzecze Grabowej jest intensywnie wykorzystywane na potrzeby hodowli ryb. Zasoby wodne Grabowej i Bielawy wykorzystywane są ponadto do produkcji energii elektrycznej w małych elektrowniach wodnych w Nowym Żytniku i Niemicy. Przy niewielkich progach piętrzących wody rzeczne brak przepławek dla ryb. Rozbudowa system melioracyjny funkcjonuje przede wszystkim w zabagnionej dolinie Grabowej także Rakówki. Ogółem obejmuje 4488 ha (ok.

20% powierzchni gminy); łączna długość rowów melioracyjnych wynosi 519,2 km.

Wody powierzchniowe zajmują łącznie tylko około 1% ogólnej powierzchni gminy. W granicach gminy Malechowo nie ma terenów zagrożonych powodzią stwarzającą niebezpieczeństwo dla ludzi. W okresie roztopów oraz ulewnych opadów możliwe są natomiast podtopienia łąk i terenów naturalnej sukcesji w dolinie Grabowej oraz także Rakówki. Z tego względu niewskazana jest w ich obrębie lokalizacja inwestycji niezwiązanych z gospodarką wodną.

W utworach czwartorzędowych, pokrywających powierzchnię gminy Malechowo wydziela się generalnie cztery poziomy wodonośne:

- 1) gruntowy - najczęściej o niskiej jakości,
- 2) międzyglinowy górny - ujmowany przez ujęcia wiejskie,
- 3) międzyglinowy środkowy,
- 4) podglinowy.

Łączą się one między sobą tworząc zwykle trzy warstwy wodonośne.

W podziale na regiony bilansowe zlewni Wieprzy obszar gminy Malechowo zalicza się głównie do regionu „C” - Środkowej Grabowej, gdzie zasoby odnawialne wód określono na 3 694 m³/h, zasoby dyspozycyjne - 2 777 m³/h, a zasoby eksploatacyjne 774 m³/h.

Rezerwy zasobowe stanowią 2 720 m³/h. Zasoby rejonu Ostrowca, Kosierzewa i Sęczkowa ujęte zostały w bilansie regionu „D” - Dolna Wieprza, a okolice Przystawy w bilansie regionu „A1” - Dolna Grabowa. Według warunków korzystania z wód do Wieprzy zasoby eksploatacyjne wód podziemnych w gminie Malechowo, położone prawie w całości w zlewni Wieprzy, określono na 704,2 m³/h (16 900,8 m³/d); wielkość poboru w 1998 r. wynosiła 54,04 m³/h (1297,0 m³/d), a pobór prognoz (62,9 m³/h (1 509,7 m³/d).

W rejonie doliny Grabowej i Rakówki naturalna izolacja głównego poziomu użytkowego jest bardzo słaba. Są to obszary hydrogeniczne, bardzo wrażliwe na zanieczyszczenia mogące przenikać z powierzchni terenu. Dość słaba jest również izolacja poziomów wodonośnych w strefach przykrawędziowych dolin rzecznych oraz w południowo wschodniej części gminy od Darskowa po Drzeńsko i Krąg.

W granicach gminy Malechowo ustanowiono 10 stref ochronnych ujęć wód podziemnych, obejmujących wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ujęcia (w tym dla 9 ujęć zaopatrujących ludność w wodę do spożycia, eksploatowanych przez Gminny Zakład gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Malechowie oraz dla 1 ujęcia zakładowego eksploatowanego przez firmę - Kontenerowa Hodowla Ryb - Adam Szurmacz).

Siecią wodociągową na terenie gminy Malechowo administruje Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Malechowie.

Prowadzony monitoring, jakości zwykłych wód podziemnych będący częścią Państwowego Monitoringu Środowiska obejmuje jeden punkt pomiarowy na terenie miejscowości Malechowo - otwór studzienny oznaczony nr 384.

W gospodarstwach indywidualnych i części dzierżawionych od Agencji Nieruchomości Rolnych nie zabezpiecza się miejsca składowania obornika. Gnojówka przesączająca się do gruntu może powodować zanieczyszczenie wód podziemnych, zwłaszcza płytkiego bardzo słabo izolowanego poziomu gruntowego, a w przypadku bliskiego ich sąsiedztwa z wodami powierzchniowymi, także spływu zanieczyszczeń do rowów, rzek i oczek wodnych.

Siecią kanalizacyjną na terenie gminy Malechowo administruje Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Malechowie.

Największą oczyszczalnią ścieków w obszarze gminy jest oczyszczalnia w Malechowie. Jest to oczyszczalnia biologiczna typu hydrobotanicznego o przepustowości Q = 592 m³.

Unieszkodliwia ścieki z terenu wsi Malechowo.

4.4. Gospodarka odpadami.

Na terenie gminy Malechowa brak jest obiektów do składowania odpadów. Aktualnie powstające na terenie gminy odpady komunalne wywożone są na składowiska, odpadów w Sianowie i Gwiazdowie w gm. Sławno. Natomiast odpady inne niż komunalne podstawie wydanych decyzji administracyjnych lub podpisanych umów na odbiór odpadów zbierane są przez wyspecjalizowane podmioty gospodarcze i wywożone do miejsc, gdzie są unieszkodliwiane. Na terenie gminy nie ma punktu zbierania odpadów niebezpiecznych - w ograniczonym zakresie (głównie baterie) zbiórka odpadów niebezpiecznych ma miejsce w szkołach. Istnieje pilna potrzeba budowy gminnego wysypiska spełniającego normy lub podpisania porozumienia na składowanie odpadów komunalnych na terenie gminy posiadającej urządzone wysypisko.

III. CHARAKTERYSTYKA FIZJOGRAFICZNA OBSZARU GMINY.

1. Przestrzeń geograficzno - przyrodnicza.

Zgodnie z podziałem fizyczno - geograficznym (Kondracki, 1994) gmina znajduje się w obrębie dwóch podprowincji: Pobrzeży Południobałtyckich, stanowiących rozległe, przylegające bezpośrednio do brzegu morskiego, równinne pasmo, rozciągające się od Zatoki Kilońskiej na zachodzie po Zalew Wiślany na wschodzie oraz Pojezierzy Południowo - bałtyckich, rozciągających się na południe od pasa Pobrzeży. W obrębie Pobrzeży Południowo - bałtyckich gmina stanowi część makroregionu Pobrzeże Koszalińskie i mezoregionu Równina Słupska, a w obrębie Pojezierzy Południobałtyckich jest to część makroregionu Pojezierze Zachodniopomorskie i mezoregionu Wysoczyzna Polanowska

Według podziału geologicznego obszar gminy położony jest w obrębie Niecki Pomorskiej, stanowiącej jednostkę graniczną pomiędzy platformą wschodnioeuropejską a fałdowymi strukturami Europy Zachodniej i Południowej.

Obszar gminy Malechowo znajduje się w strefie oddziaływania klimatu przejściowego Zgodnie z podziałem R. Gumińskiego gmina znajduje się w klimatycznym okręgu pojeziernym (IV dzielnica rolniczo - klimatyczna), cechującym się mniej korzystnymi, w porównaniu z okręgiem bałtyckim, warunkami klimatycznymi Łagodzący wpływ na klimat gminy, a zwłaszcza jej północnej części, wywiera Morze Bałtyckie.

Gmina Malechowo jest położona w obrębie dwóch dzielnic przyrodniczo - leśnych: dzielnicy Pobrzeża Słowińskiego (mezoregion Równiny Słupskiej) oraz dzielnicy Pojezierzy Drawsko - Kaszubskich (mezoregion Wysoczyzny Polanowskiej).

Południowo - wschodnia część gminy Malechowo znajduje się w granicach obszaru zaliczanego do Krajowego i Wojewódzkiego Systemu Obszarów Chronionych.

Południowo - wschodni fragment doliny rzeki Grabowej znajduje się w granicach specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Grabowej” PLH320003. Jednocześnie cała dolina rzeki Grabowej stanowi niezmiernie ważny przyrodniczy łącznik pomiędzy obszarem pojeziernym a Wybrzeżem Bałtyku.

W Krajowej koncepcji Sieci Ekologicznej, pasmo wzdłuż doliny Grabowej, z rozszerzeniem na najbardziej atrakcyjne pod względem krajobrazowym, o bardzo wysokiej lesistości i dużym udziale cennych przyrodniczo lasów liściastych, fragmenty Wysoczyzny Polanowskiej, zostało wyróżnione jako korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym. Wysoczyzna Polanowska, w obrębie, której częściowo jest usytuowana gmina Malechowo, zalicza się do rejonu pojeziernego, stanowiącego obszar funkcjonalny o geomorfologicznych i przyrodniczych powiązaniach z „Zielonymi Płucami Polski”. Po stronie wschodnie gminy

Malechowo do wielkoobszarowych form ochrony przyrody należy specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Wieprzy i Studnicy” PLH220038.

Po stronie południowej gminy do wielkoobszarowych form ochrony przyrody należy specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Radwii, Chocieli i Chotli” PLI1320022.

W sąsiedztwie południowo - wschodniej granicy gminy Malechowo znajduje się specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Janiewickie Bagno” PLH320008.

Przez teren gminy przebiega droga Szczecin - Koszalin - najbardziej uciążliwe dla środowiska pasmo komunikacyjne w gminie. W związku obserwowanym w kraju rozwojem motoryzacji, poziom uciążliwości i zagrożeń komunikacyjnych (hałas, zanieczyszczenie powietrza, niebezpieczeństwo wypadków) wzrasta również na terenie gminy.

Przez północną część gminy przebiega linia elektroenergetyczna o napięciu 400 kV stanowiąca główne pasmo emitujące - w bezpośrednim sąsiedztwie, szkodliwe dla zdrowia elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące.

2. Budowa geologiczna gminy.

Pod względem tektonicznym gmina Malechowo położona jest pomiędzy Wałem Pomorskim a Wyniesieniem Łeby, tj. w obrębie Synkliny Sianowa, jednostki mniejszego rzędu Niecki Pomorskiej. Najstarszymi utworami podłoża osadów kenozoicznych są utwory kredy górnej.

Utwory trzeciorzędu reprezentowane są przede wszystkim przez morskie osady oligocenu ilaste piaski łuszczkowe z glaukonitem i fosforytami oraz lądowo jeziorne osady miocenu - drobnoziarniste, białe piaski kwarcowe z wkładkami węgla brunatnego. W rejonie usytuowania obszaru opracowania morfologia jest zróżnicowana, Wykazuje charakter rzeźby polodowcowej z wyraźnym wpływem późniejszych procesów denudacji oraz akumulacji. Dominującą rolę odgrywają formy pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego. Niewielkie obszary zajmują formy pochodzenia rzeczno-jeziornego i utworzone przez roślinność. Obecna rzeźba terenu w znacznej mierze nawiązuje do morfologii starszego podłoża. Główne rzeki wykorzystują obniżenia podłoża podczwartorzędowego, natomiast wysoczyzny morenowe związane są z jego kulminacjami. O charakterze rzeźby decydują rozległe powierzchnie wysoczyzn morenowych, osiągające wysokość od 50.0 - 70.0 m n. p. m., a na południu i wschodzie 100.0 do 149.0 m n. p. m. poprzecinane są one głębokimi krzyżującymi się dolinami. Wśród form lodowcowych dominuje wysoczyzna morenowa falista, tworząca dwa rozległe obszary rozdzielone doliną Grabowej. Jej część leżąca na północ od doliny charakteryzuje się mniejszymi wysokościami bezwzględными niż część położona na południe od niej. Wyróżnić też można wysoczyznę morenową płaską, zajmującą obszar w okolicy Malechowa, Malechówka i Karwie. Wysoczyzna ta łagodnie obniża się od północy ku południu, w kierunku doliny Grabowej. Od strony Grabowej jest ograniczona krawędziami denudacyjno – erozyjnymi. Od miejscowości Borkowo w kierunku wschodnim rozciąga się wał moren czołowych - przeważnie akumulacyjnych. Maksymalna wysokość wzgórz morenowych to 161,3 m n. p. m.. Struktura ta powstała prawdopodobnie w trakcie recesyjnego postępu lodolodu fazy pomorskiej za zaplecza moren jego maksymalnego zasięgu.

Omawiany obszar charakteryzuje się obecnością różnorodnych form wodnolodowcowych. Na północ od Malechowa, w okolicy Kosierzewa, Ostrowca, Sierakowa Słowińskiego i Kowna występują równiny zastoiskowe, w okolicy Lejkowa kemy w postaci pagórków nadbudowujących wysoczyznę morenową.

W okolicy Smardzewa, Kosierzewa, Kwasowa, wzdłuż południowej krawędzi doliny Grabowej, a także na przedpolu moren czołowych występują zagłębienia powstałe po martwym lodzie.

Poimny rzeczne występują w postaci den dolin rzecznych, które powstały w wyniku najmłodszej zmiany poziomu wód Morza Bałtyckiego oraz w młodych dolinkach plaż w

największej na obszarze doliny Grabowej. Ponad poziom dna dolin wykształciły się terasy akumulacyjne zalewowe i nadzalewowe, głównie w dolinach Grabowej i Rakówki oraz ich większych dopływów. Krawędzie dolin poprzecinane dolinkami parowami, młodymi rozcięciami erozyjnymi.

Formy denudacyjne pojawiają się w postaci osadów erozyjnych w dolinie Grabowej, dość licznych niecek korazyjno - denudacyjnych oraz stożków napływowych na stokach doliny Grabowej i Reknicy. Znaczne obszary w dolinie Grabowej i Reknicy zajmują formy utworzone przez, roślinność w postaci równin torfowych.

W powierzchni podłoża czwartorzędu zaznacza się szereg jednostek paleogeomorfologicznych, takich jak: wzniesienia, rozległe obniżenia oraz doliny. Powierzchnia stropowa trzeciorzędu będąca wzniesieniami, jest na rzędnych: + 8 m w Lejkowie, w Malechowie + 19 m we wsi Ostrowiec + 25 m w Sulechowie + 37 m. Obniżenia powierzchni trzeciorzędowej są na linii współczesnej doliny rzeki Grabowej - od okolic wsi Krąg przez Nowy Żytnik do wsi Grabowo na osi doliny rzeki Reknicy i na osi doliny Bielawy. W północno - zachodniej części gminy powierzchnia stropowa trzeciorzędu obniża się od 0 m we wsi Niemica do 120 m p.p.m. w Przystawach.

Osobliwą sytuacją geologiczną są wychodnie białych, kwarcowych piasków miocenijskich, które można dostrzec na lewym brzegu rzeki Bielawy od Kusic do Niemicy oraz między wsiami Sulechowo – Bartolino.

Utwory czwartorzędowe pokrywają niemal całą powierzchnię gminy, za wyjątkiem wymienionych wyżej miejsc gdzie są wychodnie piasków miocenijskich.

Ilość poziomów glin to zarazem ilość warstw izolujących, które chronią poziomy wodonośne przed wpływem czynników zewnętrznych, w układzie pionowym. W obrębie gminy Malechowo górna, powierzchniowa warstwa, budują utwory czwartorzędowe, zalegające na seriach trzeciorzędowych. Miąższość utworów czwartorzędowych sięga od kilkudziesięciu do ponad 100 m i wzrasta w kierunku południowym. Utwory czwartorzędowe to osady lodowcowe i wodnolodowcowe plejstocenijskie oraz osady rzeczne, jeziorne i bagienne holocenu. Utwory lodowcowe i wodnolodowcowe występujące bezpośrednio przy powierzchni najczęściej związane są z ostatnią, pomorską fazą zlodowacenia północnopolskiego. W obrębie gminy stwierdza się też występowanie przy powierzchni utworów starszych, związanych z fazą poznańsko - dobrzyńską głównego zlodowacenia. I tak, północną, morenową, przeważnie równinną część gminy budują gliny zwałowe, przewarstwione warstwami piaszczystymi. Powszechnie przy powierzchni występuje tutaj glina piaszczysta - z gładzikami z domieszką pyłów. Miejscami, w zagłębieniach w dolinach, na podkładzie glin zalegają osady młodsze - holocenijskie torfy. W części krawędziowej wysoczyzn, w krawędziach współczesnych dolin rzecznych oraz na starych szlakach odpływu wód lodowcowych odsłaniają się utwory wodnolodowcowe - piaski, żwiry (m.in. na krawędzi wysoczyzny w okolicach Święcianowa gdzie udokumentowano złoża kruszywa naturalnego). W dolinie Grabowej utwory fluwioglacjalne i osady gliniaste przykrywają torfy. W obrębie doliny występują osady węglanowe, na bazie, których udokumentowano złoża kredy jeziornej. W południowej części, słabiej skonfigurowane powierzchnie wysoczyznowe budują gliny zwałowe, przewarstwiane piaskami. W południowo - wschodnim fragmencie występują piaski różnoziarniste, żwiry moren czołowych. W zachodniej części (rejon Przystawy - Niemica - Kusice - Lejkowe) występują mułki, piaski i żwiry kemów.

3. Morfologia i litologia.

Gmina Malechowo znajduje się w obrębie wąskiej struktury tektonicznej wieku mezozoicznego, zwanej niecką pomorską, stanowiącą część synklinorium brzeżnego. Podłoże utworów kenozoicznych stanowią margle i opoki z wkładkami wapieni kredy górnej

(mastrychtu), występujące na rzędnej ok - 120 m n.p.m.. Spoczywają na nich warstwą o miąższości 100 - 150 m oligoceńskie piaski glaukonitowe, mułki i mułowce. Lokalnie utwory oligoceńskie przykrywają utwory miocenu, głównie piaski, ropy i mułki z wkładkami węgla brunatnego, o miąższości do 50 m osady te przykrywają utwory czwartorzędu o bardzo zmiennej miąższości od kilkudziesięciu do ok. 150 m. Stanowią je gliny zwałowe i piaski fluwioglacjalne. Jest to obszar morem dennej wyraźnie obniżający się w kierunku północnym. Powierzchnię terenu urozmaicają bardzo silnie zaakcentowane wały moreny czołowej o przebiegu równoleżnikowym, związane z recesją lądolodu stadiału pomorskiego zlodowacenia bałtyckiego. Wśród utworów powierzchniowych dominują gliny zwałowe. Większe obszary piasków glacialnych wiążą się ze strefami tarasowymi towarzyszącymi wąskim pasem dolinie Grabowej. W dolinach rzecznych, rynnach jeziornych i w obniżeniach powierzchni terenu występują holocenijskie grunty organiczne, tj torfy, mursze i namuły organiczne.

W morfologii obszaru gminy Malechowo dominuje dolina rzeki Grabowej. Do miejscowości Nowy Żytnik rzeka płynie dnem rynn radialnej, a następnie skręca na zachód i przechodzi w rynnę marginalną. Szerokość doliny wynosi 2 - 3 km. Dno wypełniają torfy i kreda jeziorna, o miąższości do 3 - 5 m. Północna krawędź doliny jest silnie porożciniana dolinkami denudacyjnymi, z których nieliczne są stale odwadniane. Na południowy zachód od doliny Grabowej występuje szereg form geomorfologicznych. Dominują moreny denne i nałożone na nie moreny czołowe fazy koszalińskiej. Zlokalizowane są na południe od Pękanina i Niemicy, na południe od Drzeńska, w kierunku Komorowo i Krąg - gmina Polanów. Najwyższa kumulacja moreny czołowej osiąga wysokość 148,8 m n.p.m.. Na obszarze moreny czołowej spotkać można liczne, głębokie, młode doliny erozyjne.

Znaczne tereny zajmują powierzchnie erozyjno - akumulacyjne oraz sandry i sandry dolinne. Powierzchnie moreny dennej i czołowej porożcinane są dolinami o przebiegu południkowym, które są rynnami radialnymi. Ich północne odcinki to bramy lodowcowe, z których subglacialnie wypływały wody roztopowe. Rynny radialne znajdują się w okolicach wsi Dąbrowa - Kawno, Niemica Kusice (dolina rzeki Bielawy), Lejkowa, Zielnicy.

Szczególnie wyraźną formą jest szeroka rynn radialna, tworząca dolinę rzeki Reknicy i Grabowej w okolicy wsi Kręgi i Buszyno.

Na północ od Grabowej dominuje morena denna, płytkie rozcięcia dolinne, liczne wytopiska oraz obszary zastoiskowe. Na szczególną uwagę z punktu widzenia geomorfologii zasługuje teren położony pomiędzy miejscowościami Żegocino - Smardzewo - Ostrowiec. Na tym obszarze znajdują się ozy oraz formy ozopodobne.

Z form antropogenicznych należy wymienić liczne rowy melioracyjne na dnie doliny rzeki Grabowej oraz występujące tam wyrobiska kredy jeziornej, w okolicach wsi Grabno oraz duże stawy hodowlane jako zrekultywowane miejsca po wydobywaniu wapna łąkowego. Znaczące jest zwałowisko opodal Kusie, które powstało podczas budowy stawów hodowlanych na rzece Bielawie.

4. Formy krajobrazowe.

Klasyfikacja typologiczna krajobrazów naturalnych na terenie gminy Malechowo jest następująca:

Rodzaj Krajobrazu - młodoglacjalny

Gatunek - równin i wzniesień morenowych
- pagórkowaty pojezierny
- sandrów dolinnych

Uwzględniając charakter rzeźby oraz użytkowanie ziemi można wyróżnić:

1) Krajobraz równinny wysoczyzny moreny dennej, rolno - łąkowy: Karwice - Malechowo - Żegocino - Podgórci - Ostrowiec.

2) Krajobraz moren czołowych, leśny - okolice Pękanina.

- 3) Krajobraz moren czołowych o dużych deniwelacjach, leśny: okolice Drzeńska - Krąg.
- 4) Krajobraz doliny rzeki Grabowej, łąkowy.
- 5) Krajobraz doliny rzeki Bielawy, leśny.
- 6) Krajobraz doliny rzeki Reknicy, łąkowo - leśny.
- 7) Krajobraz równin sandrowych i powierzchni erozyjnych, rolniczo - leśne: okolice wsi Kusice, Łaski, Witosław, Zielnica.

5. Stan i wykorzystanie zasobów surowcowych.

Na terenie gminy występują złoża kopalni związane z osadami formacji czwartorzędowej i formacji neogenu. Są to złoża lub strefy perspektywiczne złóż kopalni obejmujące:

- mioceńskie piaski akumulacji limnicznej (morsko - jeziorne) udokumentowane jako złoża piasków kwarcowych (szklarskich) „Sulechowo”,
- plejstocieńskie piaski i żwiry akumulacji limnicznej (morsko - jeziorne) udokumentowane jako złoża piasków kwarcowych (szklarskich) „Sulechowo”,
- plejstocieńskie piaski i żwiry akumulacji wodnolodowcowej udokumentowane jako kruszywo naturalne na złożu Świącianowo IV,
- holocieńskie osady akumulacji jeziornej (gytia węglanowa i kreda piszcząca) oraz bagiennej (torfy).

Poza wymienionymi wyżej złożami w obrębie gminy stwierdza się również miejsca nagromadzenia pospolitych kopalni, o zasobach nieudokumentowanych, w tym głównie piasków, niekiedy z domieszką żwirów - w postaci odkrywek, ze śladami wcześniejszej lub teraźniejszej, „dzikiej” eksploatacji. Miejsca te mogą być eksploatowane tylko po udokumentowaniu i spełnieniu innych wymogów formalnych; niezbędna jest rekultywacja terenów poeksploatacyjnych. Odnosi się to w szczególności do rozległego, niezrekultywowanego wyrobiska znajdującego się w Świącianowie (poza udokumentowanymi i eksploatowanymi na podstawie koncesji złożami „Świącianowo I, II, III”).

Na terenie gminy Malechowo (strefa pogranicza z gm. Sławno) znajduje się udokumentowane w kat. C₁ (1992 r.) złoża kredy jeziornej Gwiazdowo - Kwasowo. Złoże to położone jest w rynnowej dolinie rzeki Rakówka. Złoże zostało udokumentowane na dwu polach A i B o zasobach geologicznych wynoszących odpowiednio: 739,3 tys. ton i 304,2 tys. ton.. Eksploatacja złoża ze względu na ochronę użytków zielonych nie została podjęta.

Z opracowania „Inwentaryzacja złóż i wyrobisk kopalni stałych oraz składowisk odpadów mineralnych wraz z elementami ochrony środowiska gminy Malechowo” (1997) wynika, że na terenie gminy nie ma możliwości znalezienia i udokumentowania złóż kruszywa naturalnego grubego, surowców ilastych oraz torfu.

Istnieją za to szanse na znalezienie i udokumentowanie złóż kruszywa naturalnego drobnego i kredy jeziornej (z torfem, jako kopalinią towarzyszącą w nadkładzie).

Dla kruszywa drobnego wytypowano następujące obszary perspektywiczne: okolice Bartolina (przypuszczalne zasoby - łącznie ok. 5.500 tys. ton), okolice Paprot oraz okolice Lejkowa.

Pozostałe obszary perspektywiczne to rejon miejscowości Malechowo i Malechówko, obszar położony na południe od drogi łączącej Paprotę i Żegocino, rejon na SE od Żegocina, rejon pomiędzy Podgórkami i Ostrowcem oraz rejon na NE od Kosierzewa, a także rozległa powierzchnia na zachód od Borkowa.

Z kolei obszary perspektywiczne dla kredy jeziornej to centralna część doliny Grabowej oraz okolice Nowego Żytnika. (W przypadku kredy jeziornej - wymagana wnikliwa ocena, jeśli chodzi o wpływ ewentualnej eksploatacji na środowisko przyrodnicze doliny Grabowej).

Według obowiązującego Prawa geologicznego i górniczego poszukiwanie, rozpoznawanie złóż i wydobywanie kopalni wymaga koncesji.

W koncesji udzielonej na wydobywanie kopalin wyznacza się obszar i teren górniczy. Dla terenu górniczego sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Od planu można odstąpić tylko w przypadku terenu utworzonego w związku z wydobywaniem kopalin pospolitych, jeżeli nie przewiduje się ujemnych wpływów na środowisko.

W gminie Malechowo, dla terenów górniczych ustanowionych w związku z wydobywaniem kopalin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nie sporządzono.

6. Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne.

Hydrograficznie obszar gminy znajduje się w granicach zlewni rzek przymorskich, w tym głównie w zlewni Wieprzy (z Grabową), a także w zlewni rzek Przymorza od Regi do Parsęty (zachodnia część gminy).

W gminie Malechowo funkcjonuje rozbudowany system melioracyjny. Łączna powierzchnia obszaru zmeliorowanego w gminie wynosi 4.488 ha (ok. 20% powierzchni gminy), a łączna długość rowów melioracyjnych - 519,2 km.

Wody gruntowe zalegają najpłycej - na głębokościach 0 - 2 m - wśród terenów aluwialno - bagiennych w obrębie doliny Grabowej, również w dnach innych dolin rzecznych. Na wyższych poziomach terasowych, zbudowanych z łatwoprzepuszczalnych utworów piaszczysto - żwirowych, wody gruntowe zalegają głębiej: 2 - 3 m p.p.t., mają zwierciadło swobodne i wykazują niewielkie wahania poziomu.

Na wysoczyźnie, gdzie w podłożu przy powierzchni występują grunty piaszczysto - żwirowe, wody gruntowe występują jako wody naglinowe lub wierzchówki (wymagają odprowadzenia przy realizowaniu budownictwa). W pozostałej, wysoczyznowej części, zbudowanej z glin zwałowych, trudno przepuszczalnych, wody gruntowe występują na zróżnicowanych głębokościach, przeważnie pod napięciem, wśród piaszczysto - żwirowych przewarstwień śródglinowych. Miejscami mogą występować sączenia tych wód wśród cienkich żyłek piasku (wówczas warunki dla budownictwa są mało korzystne).

Według podziału hydrogeologicznego kraju, obszar gminy Malechowo położony jest w obrębie Regionu Pomorskiego. W obrębie tego regionu użytkowe poziomy wodonośne związane są przeważnie z utworami czwartorzędowymi. Jednak w niektórych miejscach, m.in. również na terenie gminy Malechowo, lokalnie brak jest czwartorzędowych poziomów wodonośnych, a główny użytkowy poziom występuje wśród utworów trzeciorzędowych.

W obrębie czwartorzędu występują cztery poziomy wodonośne: poziom gruntowy, międzyglinowy górny, środkowy i dolny (podglinowy). Poziomy te wiążą się ze strukturami piaszczysto - żwirowymi zalegającymi na różnych głębokościach (do poniżej 100 m p.p.t.) i osiągają zróżnicowane miąższości (przeważnie 5 - 20 m, lokalnie do 40 - 50 m, również poniżej 5 m). Poziomy wodonośne trzeciorzędu związane są z warstwami piaszczystymi w obrębie utworów miocenijskich i oligocenijskich, o miąższości najczęściej 5 - 25 m.

Czwartorzędowe i trzeciorzędowe poziomy wodonośne tworzą trzy warstwy wodonośne: I warstwa - poziom czwartorzędowy gruntowy i międzyglinowy górny, II warstwa - poziom środkowy międzyglinowy i górny poziom trzeciorzędowy, III warstwa - poziom podglinowy i dolne poziomy trzeciorzędowe.

W obrębie gminy, w kilku miejscach stwierdzono nieciągłość warstw wodonośnych. Brak jest I warstwy wodonośnej w rejonie na zachód od Kusie, w rejonie na południowy - wschód od Paprot oraz w rejonie Ostrowca, brak II warstwy wodonośnej stwierdzono w rejonie Kosierzewa (na podstawie „Bilansu wodno - gospodarczego zlewni Wieprzy i Przymorza”, opr. Przez „Hydroconsult”, 1996 r.)

Według Dokumentacji hydrogeologicznych zasobów wód podziemnych z utworów czwartorzędowych i trzeciorzędowych zlewni Grabowej oraz Wieprzy i strefy przymorskiej, sporządzonych przez PG „POLGEOL” w 1994 r., m.in. w rejonie Kusie i Lejkowa, stwierdza się występowanie: dolnomiocenijskiego poziomu wodonośnego (o miąższości ok. 15 m, na

głębokościach 46 - 50 m p.p.t.), w okolicach Paprot - górnego poziomu wodonośnego miocenu (na głębokości 30 m). W rejonie Sulechowa stwierdzono nawet występowanie warstw wodonośnych oligoceńskich, wody tego poziomu nie zostały jednak ujęte i przebadane. Rozpoznana wodoprzewodność trzeciorzędowego użytkowego poziomu na terenie gminy wynosi minimalnie - poniżej 100 m²/dobę maksymalnie - poniżej 500 m²/dobę. Jeśli chodzi o czwartorzędowe piętro wodonośne, to na terenie gminy, stwierdza się i wykorzystuje tzw. dolny poziom czwartorzędowy (występujący lokalnie, często kontaktujący się z warstwami trzeciorzędu, jak w rejonie Malechowa, Darskowa, Kosierzewa, Górzycy), środkowy, międzyglinowy poziom czwartorzędowy (o zróżnicowanej miąższości: 5 - 50 m, najpłycej zalegający na głębokości 20 m p.p.t.) oraz poziom gruntowy i glinowy górny (poziom gruntowy i glinowy - związany z ostatnim zlodowaczeniem, zbudowany z szeregu warstw pozostających ze sobą w więzi (na głębokościach od 1 m w obrębie doliny Grabowej do kilkudziesięciu m na wysoczyźnie, miąższości od kilku do 40 - 50 m). Wodoprzewodność użytkowych poziomów wodonośnych czwartorzędowych wynosi od poniżej 20 do powyżej 500 m² /dobę i generalnie wzrasta w kierunku południowym i wschodnim. Największa jest w okolicy Małego Sulechowa, Witosławia (powyżej 500 m²/dobę), najniższa - w rejonie północno - zachodnim gminy (poniżej 20 m²/dobę). Zwierciadło wód podziemnych ma charakter swobodny (poziom gruntowy) lub napięty.

Wody podziemne w obrębie gminy charakteryzują się zróżnicowaną naturalną odpornością na zanieczyszczenie, wynikającą z małej izolacji lub braku izolacji od powierzchni utworami słabo lub bardzo słabo przepuszczalnymi. Naturalną, najmniejszą odpornością na zanieczyszczenie wykazują się wody i warstwy wodonośnej (reprezentowanej przez poziom gruntowy i glinowy górny) w zasięgu doliny rzecznej Grabowej w zasięgu pozostałych pasm dolinnych (czas przenikania zanieczyszczeń do 1 warstwy - do 1 roku). Niską odporność posiadają wody I - warstwy występujące stosunkowo płytko (do ok. 20 - 30 m p.p.t.), słabo izolowane, zwłaszcza w obrębie skłonów, krawędzi wysoczyznowych (czas przenikania zanieczyszczeń do I warstwy wodonośnej 1 - 10 lat). Lokalnie niską odporność posiadają wody II - warstwy wodonośnej (w okolicach Darskowa - czas przenikania zanieczyszczeń do II warstwy do 5 lat; na północ od Malechowa - czas przenikania zanieczyszczeń 10 - 20 lat) (na podstawie „Bilansu wodno - gospodarczego zlewni Wieprzy i Przymorza”, 1996).

W granicach gminy, w zachodniej jej części znajduje się fragment Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 104 (tzw. „Zbiornik Sianów”, o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 30 tys. m³/d). Jednak według „Dokumentacji hydrologicznej, oceniającej warunki występowania wód podziemnych w rejonie projektowanego GZWP Nr 104 - Zbiornik Sianowski”, wykonanej przez Przedsiębiorstwo Geologiczne we Wrocławiu „PROXIMA” S.A. Oddział w Poznaniu (1998), Zbiornik Sianowski może być traktowany jako lokalna struktura wodonośna, będąca w stanie zaspokoić potrzeby miejscowe, tj. miasta Sianów i jego najbliższego otoczenia.

Po sporządzeniu dokumentacji hydrogeologicznej, oceniającej zasobność struktur wodonośnych wytypowanego Zbiornika, zawnioskowano o jego wykreślenie z rejestru głównych zbiorników wydzielonych na terenie kraju. Zatem GZWP 104, którego orientacyjny zasięg wskazano na mapie w skali 1 : 25 000 - na podstawie „Mapy Obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony” oraz materiałów ze studium zagospodarowania przestrzennego woj. koszalińskiego, w dalszej części Studium nie będzie uwzględniany i traktowany jako obiekt (zasób) wymagający szczególnej ochrony.

Obszar gminy Malechowo położony jest w granicach zlewni rzeki Wieprzy i przyległego Przymorza, o powierzchni 2572 km², dla którego Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa zatwierdził decyzją z dnia 07 lutego 1997 r. - znak: KDH₂/O13/6023/97 „Dokumentację hydrogeologiczną zasobów dyspozycyjnych wód

podziemnych zlewni Wieprzy i Przymorza”. W wymienionej dokumentacji ustalono zasoby dyspozycyjne wód podziemnych z utworów czwartorzędowych, trzeciorzędowych i kredowych dla obszaru zlewni w ilości 22 624 m³/h dla całego systemu wodonośnego rezerwy zasobów są duże i stanowią ok. 90% zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych. Pełne wykorzystanie rezerw wiąże się z odpowiednią lokalizacją i budową nowych dużych ujęć wody, których lokalizacja powinna być poprzedzona analizą modelową skutków eksploatacji przy wykorzystaniu istniejącego modelu matematycznego.

7. Wody powierzchniowe.

Gmina Malechowo należy w całości do zlewni rzek przymorza. Sieć rzeczna jest dobrze rozwinięta, z licznymi rowami melioracyjnymi. W spływie wód powierzchniowych dominuje kierunek z południa na północ (Reknica, Grabowa do wsi Chomic. Bielawa, Cierniak), a następnie ze wschodu na zachód (Wielinka, Jasienica, Grabówka i Grabowa od wsi Chomic). Natomiast Białka prowadzi wody z zachodu na północ, a Kosierzewka z północnego - zachodu na wschód. Prawie cała powierzchnia tej części gminy należy do zlewni rzeki Wieprzy.

Główną rzeką w gminie Malechowo jest Grabowa - lewy i największy dopływ Wieprzy.

Zachodnią część gminy odwadnia górny bieg rzeki Bielawy. Wzdłuż wschodniej granicy gminy płynie rzeka Reknica. Prowadzi ona wody w kierunku północnym, szeroką i zatorfioną doliną, która jest poprzecinana bardzo gęstą siecią rowów melioracyjnych.

Obszar gminy charakteryzuje się niewielką ilością jezior. Wszystkie jeziora są pochodzenia lodowcowego. Głównie są one przepływowe, natomiast niektóre są zbiornikami bezodpływowymi. Tempo wymienialności ich wód jest małe, czego przyczyną są niewielkie przepływy zasilających je cieków lub też ich powierzchniowa bezodpływowość. Na większości jezior widoczny jest proces zaniku ich powierzchni.

Stosunki hydrograficzne w granicach gminy Malechowo zostały w znacznym stopniu ukształtowane przez człowieka. Rowy melioracyjne przez połączenie ich z małymi ciekami spowodowały zmianę gęstości i przebiegu sieci hydrograficznej. Z kolei część drobnych cieków poprzez pogłębienie i wyprostowanie koryt ma obecnie charakter rowów melioracyjnych, odwadniających tereny podmokłe. Największe obszary zdrenowane występują głównie w sąsiedztwie Ostrowca, na południe od Malechowa, w rejonie Karwie, a także wzdłuż doliny Grabowej, w sąsiedztwie Sulechowa.

W wyniku przeprowadzonych prac melioracyjnych (doliny Grabowej i Reknicy) oraz drenarskich, część obszaru gminy uległa przesuszeniu. Niektóre cieki, np. w okolicach miejscowości Malechowo czy Kosierzewo, prowadzą wody okresowo. W związku z tym na ciekach zbudowano urządzenia hydrotechniczne, regulujące poziom wody w rzekach, okresach jej niedoboru, np. dwa jazy i liczne korekcje progowe na Grabowej, korekcje progowe na Białce. W okolicach wsi Święcianowo i Zielnica utworzono liczne małe stawy hodowlane.

Na Grabowej w miejscowości Nowy Żytnik funkcjonuje od 1913 roku elektrownia wodna. Jest to mała elektrownia o zasięgu lokalnym, najstarsza tego typu na Pomorzu Zachodnim (80W).

W granicach gminy Malechowo istnieją obszary bezpośrednio zagrożone powodzią. Aktualnie za obszary zagrożone powodzią uznaje się zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 145 z późniejszymi zmianami), tereny między linią brzegową a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w którym wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego oraz obszar pasa nadbrzeżnego w rozumieniu ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, a także wyspy i przymuliska. Na obszarach bezpośrednio zagrożonych powodzią obowiązują zakazy określone w ustawie Prawo wodne.

Ponadto część obszaru gminy wg wstępnych wyników „Studium bezpośredniego zagrożenia

powodzią na obszarze RZGW w Szczecinie” znajduje się w obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi.

Obecnie „Studium bezpośredniego zagrożenia powodzią na obszarze RZGW w Szczecinie” jest w fazie weryfikacji i po jego zatwierdzeniu wyznaczone w nim obszary będą stanowić obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią. Na takich obszarach obowiązywać będą zakazy określone w ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 145 z późniejszymi zmianami).

8. Wody podziemne.

Wg podziału hydrogeologicznego Polski obszar gminy Malechowo znajduje się w regionie słupecko - chojnickim (IV), w podregionie słupeckim (IV3).

Część obszaru gminy w rejonie miejscowości Kusice należy do rejonu Sławna (IV3B), stanowiącego część podregionu słupeckiego.

Główny poziom użytkowy występuje na głębokości od kilku do 100 m w utworach czwartorzędu i stanowią go piaski różnoziarniste, niekiedy ze żwirem. Jego miąższość waha się na ogół od 10 do 30 m, a uzyskiwane wydajności z otworu od 30 do 120 m³/h⁻¹. Są to wody pod ciśnieniem od 200 do 1000 kPa.

Wody podziemne o zwierciadle swobodnym występują głównie w dolinach rzecznych i na piaskach sandrowych.

Drugorzędny poziom użytkowy występuje w utworach trzeciorzędu, głównie w piaskach drobno - i średnioziarnistych miocenu. Miąższość tego poziomu wodonośnego jest na ogół niewielka i waha się od kilku do kilkunastu metrów, a uzyskiwane wydajności z otworu od 10 do 30 m³/h⁻¹.

Głębokość występowania wód podziemnych pierwszego poziomu jest zróżnicowana. Wpływają na to zarówno zmienne warunki hydrogeologiczne, jak też bardzo urozmaicona rzeźba terenu. W obrębie stosunkowo szerokich i płaskich den dolin rzecznych Grabowej i Reknicy wody podziemne występują najczęściej do głębokości 1 m w strefach zboczowych dolin rzecznych głębokość do zwierciadła wód podziemnych waha się najczęściej od 2 do 5 m p.p.t.. Na obszarach wysoczyznowych głębokości występowania wód podziemnych przekraczają 10 m.

Na terenach zbudowanych z utworów przepuszczalnych, ze względu na brak izolacji od powierzchni, wody gruntowe narażone są na zanieczyszczenia antropogeniczne dostarczane przez infiltrujące wody opadowe (nawozy naturalne i sztuczne oraz środki ochrony roślin).

IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO GMINY MALECHOWO.

1. Leśnictwo.

Gmina Malechowo należy do średnio zalesionych obszarów. Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na terenie gminy wynosi 7 058 ha, natomiast powierzchnia zadrzewień ok. 263 ha. Lasy zarządzane są głównie przez PGL Lasy Państwowe (94,5 % pow. lasów), reprezentowane przez trzy nadleśnictwa: Sławno, Polanów oraz Karnieszewice, których siedziby znajdują się poza terenami gminy. Największy udział w zarządzaniu lasami terenu gminy ma Nadleśnictwo Karnieszewice, następnie Nadleśnictwa Polanów oraz Nadleśnictwo Sławno. W zasięgu działania Nadleśnictwa Sławno położona jest północna i południowo - wschodnia część terenu gminy, w zasięgu Nadleśnictwa Karnieszewice - część południowo - zachodnia, natomiast w granicach Nadleśnictwa Polanów znajduje się południowo - zachodni fragment gminy.

Według podziału przyrodniczo - leśnego (Tramplera i inni, 1990), lasy gminy leżą w

Zasięgu 1 Krainy przyrodniczo - leśnej Bałtyckiej, przy czym lasy północnej części gminy w dzielnicy Pobrzeża Słowińskiego, mezoregionie równiny Słupskiej (Nadl. Karnieszewice i Sławno), natomiast lasy części południowej w dzielnicy Pojezierza Drawsko - Kaszubskiego, mezoregionie Wysoczyzny Polanowskiej (Nadl. Polanów).

Pod względem struktury siedlisk leśnych teren gminy jest również bardzo zróżnicowany.

W południowo - zachodniej części gminy przeważają uboższe siedliska boru mieszanego świeżego oraz boru świeżego, miejscami w mozaikowym układzie z niewielkimi powierzchniami żyzniejszych siedlisk lasu mieszanego oraz lasu świeżego. W tej części terenu gminy zwraca uwagę znaczny udział siedlisk pochodzenia porolnego.

Wśród siedlisk leśnych południowej części gminy dominują żyzne siedliska: przede wszystkim lasu mieszanego świeżego, zajmujące duże powierzchnie wzniesień i pagórów morenowych. W strefie krawędziowej doliny Grabowej oraz doliny Rakówki (na wschodzie), siedliska lasu mieszanego świeżego tworzą kompleksy z siedliskami lasu świeżego. Wśród siedlisk wymienionych obszarów zaznacza się niewielki udział siedlisk o charakterze porolnym. Z dolinami rzek wiąże się występowanie niewielkich powierzchni siedlisk hydrogenicznym: olsów, olsów jesionowych, lasu wilgotnego i lasu bagiennego.

Generalnie na terenie gminy dominują siedliska żyzne lasu mieszanego świeżego oraz lasu świeżego

2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego.

Na terenie gminy Malechowo stwierdzono występowanie 25 gatunków roślin prawnie chronionych, w tym 18 gatunków objętych ochroną całkowitą i 7 podlegających ochronie częściowej. Największa liczba chronionych gatunków roślin i zwierząt występuje na terenach lasów, w licznych, śródpolnych i śródleśnych oczkach wodnych i torfowiskach oraz w dolinach i strefach krawędziowych Grabowej i jej dopływów: Bielawy, Zielenicy, Rakówki. Do chronionych ściśle należą min. grązele: drobny i żółty, grzybie białe, storczyki, a także kukułki: plamista, szerokolistna, fuchsa, listera jajowata, podkolan zielonawy, rosiczki: okrągłolistna i długolistna, widłaki: wroniec i goździsty, paprotka zwyczajna, wrzosiec bagienny, bluszcz pospolity (naturalne stanowiska).

Do objętych ochroną częściową należą: konwalia majowa, kruszyna pospolita, marzanka wonna, bagno zwyczajne, porzeczka czarna, centuria pospolita, bobrek trójlistkowy, z mszaków - m.in. wszystkie gatunki torfowców, z grzybów wszystkie gatunki grzybów wielkoowocnikowych.

W waloryzacji zamieszczono również listę 24 gatunków nieobjętych ochroną prawną, które z uwagi na nieliczne stanowiska na terenie gminy i fakt zagrożenia ich występowania w krajach ościennych, powinny podlegać ochronie lokalnej - w skali gminy. Objęte ochroną ścisłą gatunki zwierząt na terenie gminy to:

- 1) ryby i minogi: strzebla potokowa, głowacz białopłetwy, minóg strumieniowy, różanka (zagrożone wyginieciem),
- 2) płazy: traszka zwyczajna, ropuchy: szara i paskówka, żaby: moczarowa, wodna jeziorkowa i trawna,
- 3) gady: jaszczurka zwinka i żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec,
- 4) ssaki: wiewiórka, kret (poza ogrodami), jeż, wydra (poza stawami), łasica, kuna leśna i domowa,
- 5) ptaki: perkoz dwuczuby, kruk, kania ruda, bocian biały, łabędź niemy, wszystkie gatunki błotniaka (stawowy, zbożowy i łąkowy), myszołów, orlik krzykliwy (ochrona strefowa), przepiórka, żuraw, zimorodek, dzięcioł, duży, skowronek polny, jaskółka dymówka, świergotek drzewny i łąkowy, pliszka siwa i górską, strzyżyk, rudzik, słowik szary, kos, drozd śpiewak, trzciniak, pierwiosnek, piecuszek, sikora uboga, modraszka,

bogatka, dziezby: gąsiorek i srokosz, sójka, kruk, szpak, wróbel, zięba, trznadel, potrzos.

Do gatunków kręgowców występujących na terenie gminy, objętych ochroną częściom (sezonową) należą: minóg rzeczny, kiełb, kleń, brzanka, karaś, ciernik, szczupak, pstrąg potokowy, kaczka krzyżówka, czernica, gęś gęgawa, kormoran czarny, czapla siwa, w sroka, borsuk, zając szarak, bóbr, sama, jeleń,łoś, dzik, lis.

Spośród najbardziej zagrożonych wyginieciem gatunków ryb, objętych ochroną części na terenie gminy występują: lipień, miętus i minóg rzeczny.

Do występujących na terenie gminy i zagrożonych globalnie lub w skali Europy gatunków ptaków należą: bocian biały, kania rdzawa, błotniak stawowy, derkacz, żuraw i zimorodek, natomiast do zagrożonych w kraju należą: łabędź niemy, jastrząb, kruk i pliszka górska. Oprócz ochrony gatunkowej, wprowadzono ochronę siedlisk. Na terenie gminy można wyróżnić znaczną ich liczbę wraz z zachowanymi fragmentami płatów roślinne reprezentującymi charakterystyczne dla tych siedlisk grupy syntaksonomiczne. Należą do nich:

- starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne
- mokre łąki użytkowane ekstensywnie
- torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) oraz zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji
- torfowiska przejściowe i trzęsawiska
- szuwary wielkoturzycowe
- źródliska
- grąd subatlatycki
- kwaśna buczyna niżowa
- łąg olszowo – jesionowy
- olsy i łożowiska

W waloryzacji przyrodniczej gminy, siedliska te zostały przewidziane do objęcia ochroną w proponowanych na terenie gminy formach ochrony przyrody.

3. Aktualny stan ochrony środowiska przyrodniczego gminy.

3.1. Istniejące obszary i obiekty chronione.

Obszary Natura 2000.

Południowo - wschodnia część doliny rzeki Grabowej znajduje się w granicach specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Grabowej” PLH320003.

Poniżej przedstawiono charakterystykę obiektu zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych dla obszaru Natura 2000 PLH320003.

Opis obszaru.

Dolina rzeki Grabowej, od obszaru źródłiskowego aż po pradolinę i jej południowy skraj w okolicy Sulechówka. Obszar źródłiskowy położony jest w dobrze zachowanej, półnaturalnej mozaice torfowisk, wilgotnych i świeżych łąk, jezior i oczek śródpolnych oraz lasów (z dużym udziałem grądów i buczyn); dalej rzeka płynie doliną przez krajobraz morenowy o bardzo urozmaiconej rzeźbie. Na zboczach doliny i w jej sąsiedztwie płaty buczyn (z udziałem starodrzewi), przy rzece bardzo dobrze wykształcone płaty grądów i wilgotnych łąk. Bardzo dobrze zachowana jest boczna dolina Wielenki, również porośnięta buczynami i grądami, głęboko wcięta w niemal "górski" krajobraz. Bardzo intensywne są tu zjawiska źródłiskowe - doskonale wykształcone i bardzo liczne są źródła niewapienne i torfowiska źródłiskowe i mechowiskowe, łąki z licznymi populacjami storczyków, wykształcone na wysiękach wód źródłiskowych; na krawędzi pradoliny, w północnej części obszaru, występują również

źródlika z trawertynami. Rzeka, zachowana w stanie zbliżonym do naturalnego, ma charakter pstrągowy.

Wartość przyrodnicza i znaczenie.

Obszar o bardzo wysokiej różnorodności siedlisk - występuje tu 16 rodzajów siedlisk z Załącznika 1 Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jeden z obszarów najintensywniejszego występowania zjawisk źródłiskowych na Pomorzu Zachodnim. Szczególnie cenne są dobrze zachowane siedliska leśne oraz torfowiskowe. Występuje tu 6 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Bardzo wysoka różnorodność flory styczna - ponad 600 gatunków roślin naczyniowych. Ważny korytarz ekologiczny. Gatunki wymienione w p. 3.3. z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce.

Zagrożenia.

Zanieczyszczenie rzeki (wpływ miasta Polanów, chociaż posiada oczyszczalnię ścieków), rozbudowa pstrągami, ujmowanie wód źródłiskowych na potrzeby gospodarcze, zarastanie porzuconych łąk.

Użytki ekologiczne.

Użytki ekologiczne na terenie gminy ustanowiono uchwałą Rady Gminy z dnia 29 kwietnia w 1996 r. (Nr XV/85/96). Zgodnie z Uchwałą, za użytki ekologiczne uznano tereny bagienne, o łącznej powierzchni 59,48 ha.

Pomniki przyrody.

W gminie Malechowo istnieje 10 pomników przyrody w postaci pojedynczych drzew, grup drzew i alei. Powołane one zostały Rozporządzeniem Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. (Dz. Urz. Woj. Kosz. Nr 15, poz. 109 z dn. 30.09.92 r.) i Nr 12/95 z 25 grudnia 1995 r. (Dz. Urz. Woj. Kosz. Nr 2, poz. 7 z dn. 12.01.96 r.) Po reformie administracyjnej Wojewoda Zachodniopomorski umieścił te pomniki przyrody w wykazie aktów prawa miejscowego obowiązujących na terenie województwa zachodniopomorskiego (Rozporządzenie Wojewody Zachodniopomorskiego z 31 marca 1999 r.). 8 z nich w trakcie inwentaryzacji zostało odnalezionych w terenie, natomiast dwóch nie odnaleziono i prawdopodobnie zostały usunięte lub źle zaewidencjonowane.

Stanowiska rozrodu i regularnego przebywania zwierząt gatunków chronionych.

W gminie Malechowa istnieje strefa ochronna dla orlika krzykliwego ustanowiona na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 września 2001 r. w sprawie określenia listy gatunków zwierząt rodzimych dziko występujących objętych ochroną gatunkową ścisłą i częściową oraz zakazów dla danych gatunków i odstępstw od tych zakazów. (Dz. U. Nr 130, poz. 1456).

Odnosnie stanowiska wyżej wymienionego gatunku obowiązuje zakaz dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, prowadzenia robót melioracyjnych, wznoszenia obiektów, urządzeń i instalacji oraz innych prac mających wpływ na ochronę miejsca rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych, a także przebywania poza miejscami wyznaczonymi.

Lasy ochronne.

Z uwagi na ważną rolę ekologiczną, środowiskową i społeczną lasów, na obszarach

leśnych gminy (tylko na gruntach PGL) ustanowiono lasy ochronne różnych kategorii wodochronne, glebochronne, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej oraz lasy na obszarach położonych w odległości 10 km od granicy miasta liczącego powyżej 50 tys. mieszkańców, w tym przypadku - Koszalina.

Koncentrują się głównie w południowo zachodniej (kategoria związana z odległością od Koszalina) i południowo - wschodniej części gminy (glebochronne na silnie nachylonych zboczach wzgórz morenowych, wodochronne wokół brzegów rzek i jezior oraz na siedliskach bagiennych, ostoje zwierząt - ustanowione najczęściej z uwagi na ochronę lęgówisk ptaków drapieżnych). Obszary lasów ochronnych mogą być udostępniane dla celów turystyki i rekreacji (szczególnie ustanowione wokół granic administracyjnych Koszalina), jednak te związane z siedliskami bagiennymi oraz ostojami chronionych gatunków zwierząt - w bardzo ograniczonym zakresie.

3.2. Obszary i obiekty przewidziane do ochrony.

Poniżej przedstawiono charakterystykę obszarów i obiektów proponowanych do ochrony w gminie Malechowo na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej Gminy Malechowo. Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza gminy Malechowo pozwoliła wytypować kilkanaście obszarów wymagających prawnej ochrony ze względu na ich znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej i wartości krajobrazowej. Zachowanie obszarów i obiektów zaproponowanych do ochrony jest najważniejszym elementem w strukturze tworzonej poza tym przez inne, odpowiednio zagospodarowane elementy Ekologicznej Struktury Obszarów Chronionych (korytarze ekologiczne, strefy węzłowe) gwarantującej możliwość zrównoważonego rozwoju gminy, zgodnego z postulowaną drogą cywilizacyjnego ekorozwoju.

Obszary i obiekty na terenie Malechowa zasługujące na prawną ochronę i powołanie na podstawie ustawy o ochronie przyrody podzielić można na następujące grupy:

- a) park krajobrazowy,
- b) obszar chronionego krajobrazu,
- c) zespoły przyrodniczo - krajobrazowe,
- d) użytki ekologiczne,
- e) pomniki przyrody,
- f) stanowiska dokumentacyjne.

Park krajobrazowy.

Na podstawie założeń do „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo” proponuje się włączyć wschodnią część gminy do przewidzianego „Szczecinecko - Polanowskiego Parku Krajobrazowego”. Celem powołania parku na terenie gminy będzie ochrona i zachowanie naturalnych zasobów przyrodniczych, walorów krajobrazowych i kulturowych oraz wprowadzenie racjonalnej gospodarki zasobami przyrodniczymi, zwłaszcza na terenie lasów, dolin rzecznych i licznych mokradeł. W obrębie parku znalazłyby się następujące obszary gminy

- zwarte kompleksy leśne starych drzewostanów bukowych koło Drzeńska i Krągu przekraczające ponad 140 lat,
- rynny subglacjalne w otoczeniu starych drzewostanów bukowych ze wzgórzami i punktami widokowymi koło Krągu,
- źródliskowa dolina rzeki Zielenicy,
- jezioro Zamkowe i Czarne oraz oligotroficzne jeziorko koło Nowego Żytnika,
- naturalne ekosystemy torfowisk wysokich i przejściowych koło Drzeńska,

- dolina rzeki Grabowej Reknicy z cenną roślinnością torfowisk i podmokłych łąk z storczykami,
- jezioro Ostrowieckie ze średniowiecznym grodziskiem i inne,

Proponowany park stanowiłby dodatkowe zabezpieczenie dla istniejących i przewidzianych do ochrony obszarów.

Obszar chronionego krajobrazu.

Obszar chronionego krajobrazu (OCHK) to wielkopowierzchniowa forma ochrony wprowadzona w miejscach o wysokich walorach krajobrazowych i zachowanych różnorodnych ekosystemach. Ustanowienie OChK nie wyklucza działalności człowieka obszarze chronionym, jednakże musi być ona uwarunkowana potrzebami przyrody. Należy podkreślić, że jest to bardzo korzystne dla człowieka i przyrody rozwiązanie umożliwiające; zachowanie walorów krajobrazowych i środowiskowych chronionego terenu i tym samym stanowiąc o jego ciągłej atrakcyjności. Celem obszarów chronionego krajobrazu jest:

- zatrzymanie procesu degradacji środowiska i zachowanie równowagi ekologicznej,
- utrzymanie dotychczasowych wartości krajobrazu naturalnego i kulturowego,
- tworzenie osłony dla obszarów o surowszych rygorach ochrony,
- wypracowanie racjonalnych zasad turystycznego wykorzystania obszaru.

W granicach gminy Malechowo został zaproponowany jeden obszar chronionego krajobrazu. Jest to Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Grabowej”. Przedmiotem ochrony jest wyróżniające się pasmo doliny Grabowej o różnych typach ekosystemów wraz z bytującą tu cenną florą i fauną. Również ochrona i zachowanie równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych i krajobrazowych w dolinie Grabowej oraz stworzenie powiązanego układu w krajowym systemie obszarów wielkopowierzchniowych.

Zespoły przyrodniczo krajobrazowe.

Ich celem jest ochrona zarówno wartości przyrodniczych jak i kulturowych na wskazanym obszarze z uwzględnieniem walorów estetycznych. Działalność na terenach objętych tą formą ochrony uwarunkowana jest opracowaniem dla nich planu zagospodarowania przestrzennego. Plan ten winien uwzględniać postulaty przyrodników w aspekcie lokalizacji dróg, sieci osadniczej, projektowanych inwestycji itd. Stwarza to najkorzystniejsze warunki dla rzeczywistego zabezpieczenia istniejących na obszarze ZPK cennych niedużych obszarów i obiektów o małej odporności biologicznej na oddziaływania zewnętrzne.

Przeprowadzona inwentaryzacja przyrodnicza wykazała istnienie chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz szczególne cechy geomorfologiczne terenu gminy.

Proponuje się utworzenie w granicach gminy 3 zespołów przyrodniczo - krajobrazowych. Obejmują one większe pod względem powierzchni tereny, o zróżnicowanym charakterze i siedliskach, posiadające duże lub wybitne walory przyrodnicze i krajobrazowe. Znalazły się tu obszary o największej atrakcyjności turystycznej. Objęcie ich ochroną z wyraźnie określonymi wskazaniami powinno umożliwić racjonalną eksploatację turystyczną. Poniżej spis proponowanych obiektów. ZPK - 1 Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy „Wąwozy koło Górzycy”.

Zespół wąwozów z zachowaniem walorów krajobrazowych i kulturowych oraz starych drzewostanów bukowych i gradowych z cenną roślinnością.

ZPK-2 Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy „Dolina rzeki Bielawy”.

Przedmiotem ochrony jest dolina rzeki Bielawy. Celem jest zachowanie naturalnego biegu rzeki Bielawy z całą mozaiką zbiorowisk roślinnych typowych dla małych dolin rzecznych, w szczególności bagiennych lasów olszowych, torfowisk, obszarów źródłiskowych oraz lasów na zboczach doliny z cennymi gatunkami roślin i zwierząt.

ZPK-3 Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy „Dolina rzeki Zielenicy”.

Przedmiotem ochrony jest dolina rzeki Zielenicy o dużych walorach krajobrazowych i kulturowych, z mozaiką szaty roślinnej doliny oraz zagrożonymi i chronionymi gatunkami roślin.

Użytki ekologiczne.

Użytkami ekologicznymi w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody mogą być pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk. Ta forma ochrony umożliwi zachowanie cennych fragmentów przyrody uwzględniając równocześnie potrzeby człowieka w warunkach racjonalnego gospodarowania. Ustawa o ochronie przyrody dopuszcza powoływanie użytków ekologicznych zarówno przez wojewodę jak i przez gminy, które mogą dzięki temu, kierując się troską o zachowanie największych wartości na obszarze swego administrowania, skutecznie zadbać o zachowanie cennych przyrodniczo obiektów. W realizacji polityki ekologicznej należy kierować się zasadą, że w krajobrazie zmienionym czynnikiem antropogenicznym, należy chronić prawnie jak najwięcej powierzchni o wartościach przyrodniczych. Zakwalifikowanie ich do obiektów chronionych nie powinno stwarzać trudności, gdyż są to nieużytki rolnicze i leśne (wydzielenia pod nazwą „bagno”). Proponujemy utworzyć użytki ekologiczne także z bagiennych lasów olszowych, które występują na mokradłach, są zatopione lub trudno dostępne i mogłyby być wyłączone z gospodarki leśnej. Proponowane tu użytki ekologiczne spełniają postulaty ustawy, obejmują bowiem zachowane pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk.

Prawie wszystkie przewidziane do ochrony użytki ekologiczne w Malechowie związane są z siedliskami bagiennymi, i wodnymi oraz torfowiskowymi, gdyż ich ochrona może mieć znaczenie biocenotyczne dla obszarów przyległych. W niektórych obiektach znajdują ochronę rzadkie lub chronione gatunki roślin, a także zwierzęta przywiązane do takich ekosystemów. W granicach gminy Malechowo wyznaczono 18 proponowanych użytków ekologicznych, których wykaz został zamieszczonych w Waloryzacji Przyrodniczej.

Pomniki przyrody.

Do tej grupy zaliczono pojedyncze stare drzewa, grupy drzew, aleje, źródlika oraz głazy. W odniesieniu do drzew będących pomnikami przyrody zalecany jest ich podział na dwie kategorie ochronne - ścisłą i częściową, wynikający z celu ochrony i roli obiektu chronionego. Dla pomnikowych drzew i alej, które spełniają rolę kulturową lub kraj obrazową proponowana jest ochrona częściowa. Wobec obiektów tego rodzaju nie tylko dopuszczalne, ale wręcz wskazane jest dokonywanie zabiegów poprawiających i zabezpieczających ich stan zdrowotny oraz estetykę.

Te obiekty pomnikowe, które pełnią dużą rolę biocenotyczną (np. okazałe drzewa na terenach leśnych i rosnące na obrzeżach lasów) powinny być objęte ochroną ścisłą wykluczającą stosowanie zabiegów ochronnych. Drzewa te powinny być chronione także po swojej śmierci, aż do całkowitego rozpadu. W Malechowie do ochrony pomnikowej przewidziano łącznie 92 obiekty.

3.3. Elementy ekologicznej sieci obszarów chronionych (ESOCh).

Sieć ESOCh tworzą strefy węzłowe i wiążące je korytarze ekologiczne. Dotychczas nie uzyskały statusu obiektów ochrony przyrody, ale w nowoczesnym podejściu do idei ochrony przyrody ESOCh jest bardzo istotny. Umożliwia zaplanowanie i realizację zadań o

doniosłym znaczeniu dla zachowania zasobów przyrody i jej różnorodności. Elementy ESOCh to obiekty, których powierzchnia wynosi od kilku arów do kilkuset hektarów. Pełnią one rolę miejsc rozrodu i stałego przebywania zwierząt.

Korytarze ekologiczne.

W Krajowej koncepcji Sieci Ekologicznej - ECONET PL, pasmo wzdłuż doliny rzeki Grabowej, z rozszerzeniem na najbardziej atrakcyjne pod względem krajobrazowym obszary, o bardzo wysokiej lesistości i dużym udziale cennych przyrodniczo lasów liściastych (fragment Wysoczyzny Polanowskiej), zostało wyróżnione jako korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym. Oznaczony został symbolem 06K, jako korytarz ekologiczny „Doliny Grabowej”. Korytarz ten ma znaczenie dla gatunków ryb migrujących na i z tarlisk, pełniąc równocześnie rolę tarliska dla innych gatunków. I znaczenie ma też dla herpetofauny, awifauny lęgowej, migrującej i zimującej oraz dla kilku gatunków ssaków jako miejsce żerowania i wędrówek. Korytarz Grabowej stanowi ekologiczny łącznik pomiędzy dwoma obszarami węzłowymi rangi międzynarodowej, tj. pomiędzy Pobrzeżem Bałtyku (2M) oraz Pojezierzem Kaszubskim (9M).

Na terenie gminy Malechowo można wyróżnić 4 lokalne korytarze ekologiczne, przez które odbywa się liniowy przepływ materii, energii i gatunków. Dodatkowo korytarze tworzą ważne powiązania zewnętrzne gminy. Do wyróżniających się korytarzy ekologicznych należą:

- dolina rzeki Grabowej (korytarz o znaczeniu krajowym),
- dolina rzeki Reknicy z kompleksami leśnymi we wschodniej części gminy,
- dolina rzeki Bielawy oraz kompleksy leśne w południowo - zachodniej części gminy,
- zwarte kompleksy leśne z doliną Zielnicy, w południowo - wschodniej części gminy.

Należy zaznaczyć, że zwarte i rozległe kompleksy leśne w południowo - wschodniej i wschodniej części gminy łączą się z wielkimi powierzchniami leśnymi kierunku południowym. Są to obszary leśne o wysokiej bioróżnorodności, które uznane zostały w Krajowej koncepcji Sieci Ekologicznej ECONET - PL za obszary węzłowe o znaczeniu międzynarodowym (obszar 9M - Pojezierze Kaszubskie).

Ponadto na terenie gminy można wyróżnić sieć luźniejszych powiązań ekologicznych, związanych z obecnością: ekstensywnie użytkowanych użytków zielonych, podmokłych łąk i zarośli wierzbowych, śródpolnych i śródleśnych oczek wodnych wąwozów, małych wysp leśnych i bagiennych lasów olszowych oraz skarp przy linii komunikacyjnych.

4. Przyroda Gminy Malechowo na tle przepisów Unii Europejskiej.

Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979r. w sprawie ochrony dzikich ptaków.

Zgodnie z Dyrektywą Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków (z późniejszymi zmianami) ustanowiono kompleksowy program ochrony dzikich ptaków wędrownych, osiadłych i ich siedlisk. Państwa członkowskie ponoszą ogólną odpowiedzialność za utrzymanie populacji wszystkich gatunków. Państwa powiązane z tą Dyrektywą muszą wskazać obszary szczególnie chronione przede wszystkim obszary podmokłe, jako siedliska gatunków z Załącznika I Dyrektywy. Na terenie gminy Malechowo miejscami szczególnie ważnymi z punktu widzenia Załącznika I Dyrektywy są miejsca rozrodu następujących gatunków: bocian biały, trzmielojad, błotniak stawowy, błotniak zbożowy, błotniak łąkowy, derkacz, żur zimorodek, gąsiorek, dzięcioł duży, dzierzba gąsiorek, orlik krzykliwy.

Obszarami ważnymi dla tych gatunków są: dolina rzeki Grabowej, jeziora

Ostrowieckie, przewidziany użytek ekologiczny UE - 3, UE - 5, istniejący użytek ekologiczny UE - 14, UE - 33 oraz obszar cenny przyrodniczo OC - 28.

Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory.

Celem tej Dyrektywy jest zachowanie różnorodności biologicznej w obszarze europejskiego terytorium państw członkowskich poprzez ochronę siedlisk natury dzikiej flory i fauny. Dyrektywa ma na celu stworzenie „stanu sprzyjającego ochronie” tych rodzajów siedlisk i gatunków, które są przedmiotem zainteresowania. Na terenie gminy Malechowo występują siedliska naturalne, których ochrona wymaga wyznaczenia obszarów szczególnie chronionych zgodnie z Dyrektywą 92/43/EWG. Są to następujące siedliska:

- jeziora oligotroficzne – południowy - wschód od Nowego Żytnika,
- naturalne jeziora eutroficzne z roślinnością rdestnicową i szuwarową - oczka jeziora na terenie gminy w większości przewidziane do ochrony,
- jeziora dystroficzne - oczka wodne i jeziora z torfowiskami na całym terenie w większości przewidziane do ochrony lub już objęte ochroną jako użytek ekologiczny,
- zarośla (*Filipendulion*), doliny rzek, kompleksy podmokłych łąk, torfowiska na terenie gminy, w większości przewidziane do ochrony,
- żywe torfowiska wysokie - kompleks torfowisk E od Drzeńska, S od Pękanina, NE od Przytoku, E od Malechowa,
- zdegradowane, ale zdolne do regeneracji torfowiska wysokie - torfowiska w okolicach Grabowa, Zalesia, Pękanina, Żegocina, Kręgu, Smardzewa, w większości przeznaczone do ochrony
- torfowiska przejściowe i trzęsawiska oraz kwaśne młaki z roślinnością niskoturzycową - kompleks torfowisk E od Drzeńska, podmokłe łąki i torfowiska w okolicach Niemicy, w dolinie rzeki Bielawy,
- kwaśne i żyzne buczyny (*Luzulo - Fagetum* i *Melici - Fagetum*) - doliny rzek i wąwozy na terenie gminy,
- grady subatlantyckie (*Stellario - Carpinetum*) - doliny rzek, wąwozy, kompleksy leśne oraz kompleksy źródlisk na terenie gminy,
- lasy bagienne (*Ribo nigri - Alnetum*) - doliny rzek, wąwozy, kompleksy leśne, kompleksy źródlisk na terenie gminy,
- lasy olszowe i olszowo - jesionowe (*Circae - Alnetum*) - kompleksy torfowisk, dna wąwozów, doliny rzek na terenie gminy.

5. Wymagania wynikające ze strategii ochrony różnorodności biologicznej kryteriów IUNC (Światowej Unii Ochrony Przyrody).

Plan działań ukierunkowany na ochronę różnorodności biologicznej zawarty w programie polityki ekologicznej Państwa, przyjętym do realizacji w 1994 r. z opracowaną w latach siedemdziesiątych koncepcją Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych (ESOCh). Podstawowe cele realizowane w obiektach prawnie chronionych wg kryteriów IUNC są następujące.

1. Zachowanie fragmentów naturalnych ekosystemów - temu celowi na terenie gminy Malechowo odpowiadają obiekty istniejące i przewidziane do ochrony jako użytki ekologiczne.
2. Zachowanie różnorodności biologicznej i równowagi ekologicznej - temu zadaniu na terenie gminy Malechowo odpowiadają obiekty przewidziane do ochrony, takie jak park krajobrazowy i ZPK, a w pewnym stopniu także użytki ekologiczne. Istotne znaczenie

w zakresie mają do spełnienia korytarze ekologiczne, które stanowią drogi migracji roślin i zwierząt.

3. Ochrona zasobów genetycznych - wiąże się głównie z ochroną populacji rzadkich i zagrożonych gatunków flory, realizowaną w gminie Malechowo poprzez już istniejące użytki ekologiczne oraz obszary przewidziane dla ochrony gatunków roślin i zwierząt.
4. Ochrona walorów krajobrazowych - w gminie Malechowo będzie realizowana dzięki utworzeniu dużych obiektów powierzchniowych, jak park krajobrazowy i zespoły przyrodniczo - krajobrazowe, a także mniejszych obiektów, jak użytki ekologiczne o dużych walorach krajobrazowych.

V. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.

W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennej gminy Malechowo wyznacza się tereny lokalizacji:

- 1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- 2) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Dla realizacji takich przedsięwzięć będą musiały zostać podjęte procedury dotyczące ochrony oddziaływania na środowisko.

Od 15 listopada 2008 r. uwarunkowania prawne ocen oddziaływania na środowisko określa Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z ww. ustawą przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga realizacja następujących planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:

- 1) planowanego przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- 2) planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 51 ust. 8 ustawy prawo ochrony środowiska tj. m.in. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzeń raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 Nr 257 poz. 2573 zmienione Dz. U. z 2005 r. Nr 92, poz. 769 i Dz. U. z 2007 r. Nr 158, poz. 1105) - zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie (...) art. 60 Ustawy dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia jej wejścia w życie).

1. Eksploatacja kopalni.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Malechowo ustala się jednostki funkcjonalne: kierunki ochrony i racjonalnego wykorzystania złóż kopalni:

- złoża kopalni podstawowych,
- złoża kopalni pospolitych,
- obszary i tereny górnicze,
- złoża w eksploatacji,
- obszary ograniczania eksploatacji w granicach terasy zalewowej rzeki Grabowej.

W granicach gminy Malechowo wyznacza się obszary ograniczania eksploatacji w granicach terasy zalewowej rzeki Grabowej. Dla zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo została wykonana opinia problemowa: „Eksploatacja kopalni i ochrona zasobów wodnych doliny Grabowej” (mgr Ryszard Dobracki, Szczecin 2009 r.).

W opinii tej przedstawia się wskazania istotne dla ochrony zasobów wodnych przy eksploatacji kopalni ze złóż udokumentowanych na terenie gminy Malechowo:

1. Złoże kredy jeziornej „Grabowo”:
 - zaprzestanie eksploatacji, wygaszenie koncesji na wydobycie;
 - rekultywacja wyrobiska dla celów rekreacji wodnej;
2. Złoże kredy jeziornej „Gwiazdowo - Kwasowo”:
 - nie wprowadzać eksploatacji - zagrożenie retencji i użytków rolnych w dolinie Rakówki;
 - zagrożenie i siedlisk Hory i fauny na terenie rezerwatu Janiewickie Bagno;
3. Złoże torfu i kredy jeziornej „Malechowo”:
 - brak precyzyjnych dokumentacji geologicznej złoża (zasoby w kat. C2);
 - nie wskazana eksploatacja ze względu na zaburzenia hydrologiczne w dolinie Grabowej oraz degradację użytków zielonych i siedlisk torfowych;
4. Złoża kruszywa naturalnego „Święcianowo”:
 - konieczna rekultywacja wyrobiska przy drodze do Żegocina;
 - prowadzenie eksploatacji z półką ochronną nad lustrem wód gruntowych;
 - odsunięcia eksploatacji na złożu od strefy krawędziowej doliny Grabowej (eksploatacja w pasie przyległym do drogi Paproty - Żegocino);
 - utworzenia na terenie złoża punktu (piezometru) monitorowania zmian jakości wód podziemnych położonego na kierunku spływu wód;
5. Złoże piasków kwarcowych „Sulechowo”:
 - opracowanie aktualizacji dokumentacji złoża, szczególnie w zakresie warunków hydrologicznych;
 - wymóg sporządzania decyzji środowiskowej i raportu oddziaływania na środowisko przed wszczęciem procedur koncesyjnych oraz prognozy do planu miejscowego;
 - analiza bilansowości zasobów i przydatności kopaliny (piaski szklarskie, piaski formierskie, piaski dla drogownictwa);
 - przy podjęciu decyzji o eksploatacji konieczny wymóg wprowadzenia monitoringu osłonowego (piezometry wokół terenu złoża) kontrolującego prace odwodnieniowe złożu oraz zrzuty wody.
6. Obszary wskazane jako perspektywiczne do udokumentowania złóż kopalni - dla każdego wymagana wnikliwa ocena wpływu projektowanej eksploatacji na środowisko przyrodnicze.

W przypadku planowanych eksploatacji złóż surowców naturalnych, w świetle Rozporządzeń Rady Ministrów:

- z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573),
- z dnia 10 maja 2005r. zmieniające w/w rozporządzenie (Dz. U. Nr 92, poz. 769),
- z dnia 21 sierpnia 2007r. zmieniające w/w rozporządzenie (Dz. U. Nr 158, poz. 1105).

realizacja ww przedsięwzięć jest zaliczona do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - dla którego należy uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z w/w rozporządzeniem i zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w

ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późniejszymi zmianami). Natomiast sporządzenie raportu nie jest obligatoryjne zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późniejszymi zmianami):

40) wydobywanie kopalin:

„a) ze złoża metodą odkrywkową, w zakresie niewymienionym w § 2 ust. 1 pkt 26 lit. a, z wyłączeniem wydobywania kopalin pospolitych na obszarze o powierzchni nieprzekraczającej 2 ha i wydobyciu nieprzekraczającym 20 000 m³ rocznie, jeżeli działalność jest prowadzona bez użycia materiałów wybuchowych i poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody”,

„b) ze złoża metodą podziemną, w zakresie niewymienionym w § 2 ust. 1 pkt 26 lit. b, lub metodą otworów wiertniczych, w zakresie niewymienionym w § 2 ust. 1 pkt 24”,

„c) z obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie niewymienionym w § 2 ust. 1 pkt 24, lub ze złoża ze śródlądowych wód powierzchniowych”.

W przypadku usytuowania obszarów i terenów górniczych w granicach istniejących, projektowanych lub proponowanych form ochrony przyrody, może być wymagane wykonanie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub innego szczegółowego opracowania, mającego na celu określenie wpływu budowy i eksploatacji przedsięwzięcia na chronione obszary i obiekty przyrodnicze.

Dla nowych terenów eksploatacji złóż surowców naturalnych powinno się podjąć następujące działania:

- 1) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja florystyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 2) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja faunistyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 3) W przypadkach stwierdzenia ewentualnych kolizji ze stanowiskami gatunków chronionych roślin należy w pierwszej kolejności podejmować działania przenoszące takie rośliny na podobne lub identyczne stanowiska. W takich przypadkach lub w przypadkach gdy przeniesienie roślin chronionych nie będzie możliwe, należy wystąpić do Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody lub Ministra Środowiska o wyrażenie zgody na przeniesienie lub zniszczenie stanowiska gatunku chronionego.
- 4) W przypadku wystąpienia kolizji z gatunkami chronionymi należy podjąć działania zmierzające do ich przeniesienia na identyczne lub podobne siedliska.

W przypadku ingerencji w chronione prawnie siedliska należy uzyskać zgodę na ich zniszczenie lub podjąć działania mające na celu zrealizowanie kompensacji przyrodnicze

2. Tereny planowanej lokalizacji elektrowni wiatrowych.

W zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo wyznacza się strefę funkcjonalną: strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej z dopuszczeniem lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz infrastrukturą towarzyszącą. Dla terenów planowanej lokalizacji elektrowni wiatrowych będą musiały zostać opracowane:

- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym ekofizjografia i prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń planu w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko,
- przedinwestycyjne monitoringi ornitologiczne.

Obszary faktycznej, dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych będą wyznaczone w trakcie procedury sporządzania planów miejscowych i przy uwzględnieniu ochrony elementów środowiska oraz krajobrazu kulturowego i zabytków, wraz z ich otoczeniem. Ze względu na bardzo rozległy potencjalny zasięg oddziaływania w krajobrazie wież elektrowni

wiatrowych ich lokalizacja winna być poprzedzona analizą wpływu na krajobraz kulturowy gminy, sporządzaną na etapie opracowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Opracowanie takie pozwoli na wyeliminowanie potencjalnych konfliktów jeszcze przed etapem realizacji przedsięwzięcia. Ponadto lokalizacja elektrowni wiatrowych winna uwzględniać oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, w tym w szczególności na obszary w sieci Natura 2000 oraz inne obszary i obiekty podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r., o ochronie przyrody.

Lokalizacja planowanych elektrowni wiatrowych będzie możliwa w przypadku gdy przeprowadzona procedura w sprawie ocen oddziaływania inwestycji na środowisko oraz strategiczna ocena oddziaływania na środowisko nie wykażą niekorzystnego oddziaływania na stan siedlisk przyrodniczych oraz chronionych gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000 oraz inne formy ochrony przyrody, tworzone na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Dotyczy to również proponowanych form ochrony przyrody, wyznaczonych gminie Malechowo na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej (Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie).

W świetle Rozporządzeń Rady Ministrów:

- z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573),
- z dnia 10 maja 2005r. zmieniające w/w rozporządzenie (Dz. U. Nr 92, poz. 769),
- z dnia 21 sierpnia 2007 r. zmieniające w/w rozporządzenie (Dz. U. Nr 158, poz. 110: realizacja elektrowni wiatrowych jest zaliczona do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko - dla którego należy uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z w/w rozporządzeniem (§ 2.1. pkt. 5 - instalacje planowane na lądzie wykorzystujące siłę wiatru do produkcji energii, o moc nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW. lub instalacje planowane w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej wykorzystujące siłę wiatru do produkcji energii) i 71 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania i środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późniejszymi zmianami).

W przypadku realizacji elektrowni wiatrowych o mocach poniżej 100 MW obowiązują następujące wymogi:

W świetle Rozporządzeń Rady Ministrów:

- z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573),
- z dnia 10 maja 2005 r. zmieniające w/w rozporządzenie (Dz. U. Nr 92, poz. 769),
- z dnia 21 sierpnia 2007 r. zmieniające w/w rozporządzenie (Dz. U. Nr 158, poz. 110) realizacja omawianego przedsięwzięcia jest zaliczona do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - dla którego należy uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z w/w rozporządzeniem (§ 3.1. pkt. 6 - instalacje wykorzystujące siłę wiatru do produkcji energii o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m niewymienione w § 2 ust. 1 pkt 5,

i zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późniejszymi zmianami).

Natomiast sporządzenie raportu nie jest obligatoryjne, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2013

r. poz. 1235 z późniejszymi zmianami).

W przypadku elektrowni wiatrowych istnieje konieczność wykonania następujących metod analizy skutków realizacji przedsięwzięcia:

- istnieje wymóg wykonywania pomiarów kontrolnych poziomu hałasu bezpośrednio po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- istnieje wymóg przeprowadzenia monitoringu przyrodniczego przed i po uruchomieniu farmy.

Dla planowanych elektrowni wiatrowych w gminie Malechowo będzie musiał zostać wykonany monitoring ornitologiczny.

W gminie Malechowo dla terenów lokalizacji elektrowni wiatrowych powinno się podjąć następujące działania:

- 1) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja florystyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków - chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 2) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja faunistyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 3) W przypadkach stwierdzenia ewentualnych kolizji ze stanowiskami gatunków chronionych roślin należy w pierwszej kolejności podejmować działania przenoszące takie rośliny na podobne lub identyczne stanowiska. W takich przypadkach lub w przypadkach gdy przeniesienie roślin chronionych nie będzie możliwe, należy wystąpić do Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody lub Ministra Środowiska o wyrażenie zgody na przeniesienie lub zniszczenie stanowiska gatunku chronionego.
- 4) W przypadku wystąpienia kolizji z gatunkami chronionymi należy podjąć działania zmierzające do ich przeniesienia na identyczne lub podobne siedliska.

Zasady wykonywania monitoringu ornitologicznego.

Poniżej przedstawiono metodę wykonywania monitoringu przedinwestycyjnego i poinwestycyjnego wg ogólnie obowiązujących zasad.

Monitoring przed realizacyjny.

1. Celem monitoringu przed realizacyjnego jest sformułowanie prognozy oddziaływania projektu wiatrowego na populacje ptaków.
2. Dane zbierane w ramach monitoringu przedrealizacyjnego służą do uzyskania podstawkowej, ilościowej informacji o awifaunie terenu farmy i obszarów bezpośrednio przyległych, w tym na temat:
 - a) Składu gatunkowego i liczebności awifauny w cyklu rocznym;
 - b) liczebności gatunków kluczowych;
 - c) zagęszczenia wszystkich gatunków ptaków w głównych okresach roku;
 - d) natężenia i sposób wykorzystania przestrzeni powietrznej przez ptaki, w szczególności:
 - drapieżniki i inne gatunki o dużych rozmiarach ciała,
 - migranty dalekodystansowe,
 - ptaki tworzące lokalne koncentracje żerowiskowe i noclegowiskowe.
3. Monitoring przedrealizacyjny bazuje na mniej lub bardziej intensywnych badaniach terenowych w miejscu planowanego przedsięwzięcia, prowadzonych przynajmniej jeden rok, tak by uzyskać ilościowe charakterystyki użytkowania terenu przez ptaki we wszystkich okresach ich rocznego cyklu życiowego lęgowym, dyspersji polęgowej, przelotu jesiennego, zimowania oraz przelotu wiosennego.
4. Ramowy schemat monitoringu przedrealizacyjnego obejmuje cztery zakresy badań, nastawionych na szybkie i powtarzalne uzyskanie danych wymienionych w punkcie 2.
5. Wynikiem monitoringu przedrealizacyjnego powinna być ocena oddziaływania projektowanych elektrowni wiatrowych na ptaki.
6. Dokonując oceny prognozowanego wpływu projektu na ptaki ekspert - ornitolog

powinien uwzględnić:

- a) prawdopodobieństwo naruszenia korzystnego stanu ochrony występujących lokalnie ptaków wykorzystujących obszar Natura 2000 i należących do gatunków dla ochrony których powołano tenże obszar oraz występujących lokalnie gatunków wskazanych Art. 4(1) DP;
 - b) prawdopodobieństwo wystąpienia i rozmiary ewentualnych kolizji ptaków z turbinami;
 - c) zagęszczenie lęgowych gatunków kluczowych;
 - d) wielkość koncentracji pozalęgowych gatunków o dużych rozmiarach ciała;
 - e) zagęszczenie nielęgowych ptaków drapieżnych;
Natężenie użytkowania przestrzeni powietrznej do wysokości śmigła w stanie wzniesienia, przez ptaki drapieżne;
 - f) natężenie użytkowania przestrzeni-powietrznej przez ptaki w okresie migracji, w godzinach dziennych;
 - g) natężenie użytkowania przestrzeni powietrznej przez ptaki w okresie migracji, w godzinach nocnych;
 - h) gniazdowanie gatunków objętych strefową ochroną miejsc występowania;
 - i) możliwy (przewidywany) spadek zagęszczeń dowolnego gatunku w wyniku odstrasającego działania farmy;
 - j) wielkość bogactwa gatunkowego w okresie lęgowym i pozalęgowym.
7. Prognoza śmiertelności ptaków w wyniku kolizji z siłowniami powinny opierać się łącznie na:
- a) danych o stwierdzonych zagęszczeniach ptaków wykorzystujących przestrzeń powietrzną w miejscu projektowanej farmy i sposobie wykorzystania przestrzeni powietrznej przez te ptaki;
 - b) danych o ryzyku kolizji szacowanym w oparciu o dane empiryczne z innych lokalizacji lub określone modele prognostyczne.
Zespół ekspertów przedyskutuje możliwe do zastosowania modele i wskaże wybrane modele w ostatecznej wersji dokumentu, która opublikowana zostanie na stronach PSEW i innych organizacji rekomendujących *Wytyczne*.
8. Reprezentatywne dane empiryczne o ryzyku kolizji stwierdzanym dla pracujących farm wiatrowych publikowane są w szeregu opracowań naukowych w formie:
- a) generalnych estymatorów śmiertelności rocznej w przeliczeniu na siłownię lub megawat zainstalowanej mocy (odpowiednio liczba ofiar/turbinę/rok lub liczba ofiar/MW/rok) (np. Lekuona 2001, NWCC 2004, Smallwood & Thelander 2004, Hotker i in. 2005, Krijgsveld & Dirksen 2006);
 - b) estymatorów funkcyjnych wyrażających natężenie śmiertelności jako funkcję zagęszczenia ptaków wykorzystujących przestrzeń powietrzną (np. dla drapieżników: Erickson 2006; dla lokalizacji nadmorskich w Europie: Everaert & Strien 2007, Everaert 2003, Winkelman 1992).
9. Z uwagi na wyższą podatność na kolizje stwierdzaną wśród ptaków drapieżnych, prognozy śmiertelności powinny być dla ptaków drapieżnych formułowane osobno, z wykorzystaniem publikowanych danych na temat natężenia kolizji dla tej grupy.
10. Przy szerokiej zmienności ocen parametrów ryzyka kolizji w prognozach należy wykorzystywać zarówno wartości oczekiwane parametru (średnia), jak i wartości charakteryzujące cały zakres stwierdzanej jego zmienności (w tym ekstrema rozkładu).
11. Po przeprowadzeniu monitoringu przedrealizacyjnego, w zależności od prognozy oddziaływania na awifaunę, inwestor wykonuje jeden z poniższych kroków:
- a) występuje do właściwych organów administracji z wnioskiem o wydanie decyzji środowiskowej;
 - b) wprowadza modyfikacje projektu (zgodnie z rekomendacjami eksperta - ornitologa) i

- składa wniosek o wydanie decyzji środowiskowej dla zmodyfikowanego projektu;
- c) odstępuje od planu budowy farmy w ocenianej lokalizacji.
12. Informacje zgromadzone w loku monitoringu przedrealizacyjnego są potwierdzane i/lub weryfikowane w trakcie monitoringu porealizacyjnego prowadzonego w układzie BA (beforeafter) lub BAG (before-after/control-impact).

Monitoring po realizacyjny.

1. Celem badań porealizacyjnych jest weryfikacja prognoz odnośnie możliwego oddziaływania farmy na populacje ptaków, w szczególności:
 - a) ocena zmiany natężenia wykorzystania terenu przez ptaki w porównaniu z okresem przedrealizacyjnym;
 - b) oszacowanie śmiertelności ptaków w wyniku kolizji.
2. Analiza wpływu farmy wiatrowej na użytkowanie terenu przez ptaki powinna wykorzystywać dwa plany badawcze:
 - a) BAG (before-after/control-impact) (opisany w Załączniku nr 5) lub, w przypadku braku wiarygodnych danych z powierzchni lub układów kontrolnych, układ BA (before-after), porównujący dane z tych samych punktów i transektów z okresu przed i po realizacji inwestycji;
 - b) analizę gradientu (impact gradient analysis) zastosowaną do danych porealizacyjnych i prowadzoną w gradiencie odległości od siłowni.
3. Monitoring porealizacyjny powinien obejmować cykl roczny, stanowiąc replikę badań przedrealizacyjnych i powinien być trzykrotnie powtarzany w ciągu 5 lat po oddaniu farmy do eksploatacji, w wybrane przez eksperta-ornitologa lata (np. w latach 1, 2, 3 lub 1, 3, 5), z uwagi na występowanie efektów opóźnionych w czasie. Wskazane jest wykonywanie badań wpływu farmy na wykorzystanie przestrzeni przez ptaki równoległe z badaniami śmiertelności w wyniku kolizji. Pozwoli to na lepsze zrozumienie przyczyn zmienności czasowej w natężeniu kolizji.
4. Wyniki monitoringu porealizacyjnego powinny służyć właściwym organom administracji do uaktualniania decyzji dotyczących dalszego funkcjonowania farmy. W przypadku stwierdzenia oddziaływania przekraczającego rozmiarami prognozy sformułowane w raporcie OOS stanowiącym podstawę wydania decyzji środowiskom - organ powinien spowodować:
 - a) wdrożenie stosownych działań minimalizujących stwierdzone wpływy (gatunkowo ukierunkowane działania zapobiegawcze - np. zmiana systemu nocnego oświetlenia siłowni, zmiana struktury użytkowania terenu, okresowe wyłączenia turbin wiatrowych);
 - b) zastosowanie działań kompensacyjnych;
 - c) trwałe wyłączenie wybranych siłowni z eksploatacji.
5. Konieczność wdrożenia stosownego programu działań minimalizujących i kompensacyjnych powinna być wpisana warunkowo w decyzję środowiskową uzyskiwaną przez inwestora. Warunki ich podjęcia powinny być jasno sformułowane, wykorzystaniem mierzalnych kryteriów, wykorzystujących dane uzyskane w toku monitoringu porealizacyjnego.
6. Wyniki badań porealizacyjnych powinny być dostępne publicznie (np. na dedykowanych stronach internetowych), zarówno w postaci raportów rocznych, jak i końcowych opracowań.

3. Tereny przeznaczone pod lokalizację oczyszczalni ścieków

W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

gminy Malechowo (2015 r.) wprowadza się nowe funkcje terenów: oczyszczalnia ścieków w miejscowości Podgórk. Dla terenu przewidzianego do zmiany funkcji zostaną opracowane:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów w granicach dz. ew. 189/40 obr. Podgórk, gmina Malechowo,
- ekofizjografia,
- prognoza oddziaływania na środowisko.

Teren przewidziany do zmiany funkcji jest gruntem rolnym klasy IIIb., obecnie odłogowanym, porośnięte roślinnością zielną, głównie trawami,

W celu uzyskania minimalizacji negatywnych wpływów realizacji postulowanych funkcji, w prognozie wskazuje się na istotność:

- wykonania analizy wpływu na warunki gruntowo-wodne, związanego z odprowadzaniem oczyszczonych ścieków technologicznych ze szczególnym uwzględnieniem wpływu na JCWP (Jednolite Części Wód Powierzchniowych), oraz JCWPd (Jednolite Części Wód Podziemnych)
- wykonania analizy wpływu na konkretne siedliska przyrodnicze i gatunki stanowiące przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 „Dolina Grabowej” PLH320003
- wykonania analizy wpływu na środowisko powstających w procesie oczyszczania odpadów: osady i skratki zawierające dużą ilość substancji organicznych mogących zawierać żywe jaja pasożytów jelitowych oraz metale ciężkie
- wykonania inwentaryzacji florystycznej, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym,
- wykonania inwentaryzacji faunistycznej, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym,

W przypadkach stwierdzenia ewentualnych kolizji ze stanowiskami gatunków chronionych roślin należy w pierwszej kolejności podejmować działania przenoszące takie rośliny na podobne lub identyczne stanowiska. W takich przypadkach lub w przypadkach gdy przeniesienie roślin chronionych nie będzie możliwe, należy wystąpić do Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody lub Ministra Środowiska o wyrażenie zgody na przeniesienie lub zniszczenie stanowiska gatunku chronionego,

- w przypadku wystąpienia kolizji z gatunkami chronionymi należy podjąć działania zmierzające do ich przeniesienia na identyczne lub podobne siedliska.
- wykonania opisu elementów środowiska abiotycznego na terenie objętym zmianą funkcji oraz w strefie jego oddziaływania

Skuteczność minimalizacji zagrożeń dla środowiska projektowanej oczyszczalni ścieków zależy od:

- doboru właściwych technologii i materiałów chroniących środowisko,
- solidności i fachowości wykonawstwa inwestycji,
- przestrzegania, w trakcie eksploatacji, obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska i zdrowia ludzi.

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych będzie polegała na nadzorze nad urządzeniami tak, aby substancje toksyczne i niebezpieczne nie przedostały się do gruntu i do wód gruntowych. Prawidłowo prowadzona eksploatacja nie powinna spowodować zanieczyszczenia wód gruntowych. Możliwość taka istnieje tylko w przypadku awaryjnych wycieków i nieszczelności. W przypadku awaryjnych wycieków należy bezzwłocznie

przystąpić do usuwania skutków i przyczyn awarii.

Ryzyko wystąpienia poważnej awarii jest w przypadku projektowanej oczyszczalni niewielkie. Wiąże się ono z rodzajem zastosowanej technologii oczyszczania i użytych do tego celu maszyn i urządzeń.

Prawidłowy montaż urządzeń, armatury i przewodów zapewni szczelność całego układu. W związku z tym zostanie wyeliminowana możliwość wycieku ścieków do środowiska. W trakcie budowy oraz eksploatacji oczyszczalni oraz sieci kanalizacji sanitarnej nie będzie ona miała wpływu na stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ponieważ przesył ścieków będzie następował szczelnymi rurociągami. W trakcie eksploatacji będzie okresowo prowadzona konserwacja obiektów, sprawdzająca ich stan i poprawność działania oraz będą wykonywane ewentualne naprawy.

Prawidłowo prowadzona eksploatacja oczyszczalni nie powinna negatywnie wpłynąć na środowisko, a wpływy eksploatacji ograniczą się do działki 189/40 przy założeniu że procesy technologiczne będą prowadzone w szczelnych obiektach zamkniętych. Dodatkowo cały teren oczyszczalni powinien być obiektem zamkniętym, ogrodzonym i dozorowanym.

3. Komunikacja

W zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo wyznacza się tereny rozwoju infrastruktury technicznej – komunikacji.

Komunikacja drogowa.

Istniejąca droga krajowa nr 6, Gdańsk - Słupsk - Koszalin - Szczecin, dalej do Berlina, przewidywana modernizacja wraz z układem dróg dojazdowych do parametrów ekspresowej - S6. Nawierzchnia projektowanej drogi o nośności 115 kN, spełniająca wymagania TINA. Szerokość w liniach rozgraniczenia - 40 m. Zakłada się jako Wariant przebieg południowego obejścia miejscowości Karwice. Węzły komunikacyjne wskazane w zmianie studium przewiduje się jako bezkolizyjne – dwupoziomowe.

Przy projektowaniu kierunków rozwoju gminy należy wziąć pod uwagę strefę uciążliwości wzdłuż istniejącej i projektowanej drogi krajowej nr 6 w której obowiązywałby zakaz lokalizacji obiektów budowlanych przeznaczone na pobyt ludzi. Przy założeniu, że średni roczny dobowy ruch wyniesie > 10 000 p/d orientacyjna odległość granicy strefy od krawędzi jezdni wyniesie 200 m.

W świetle Rozporządzeń Rady Ministrów:

- z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573),
 - z dnia 10 maja 2005r. zmieniające w/w rozporządzenie (Dz. U. Nr 92, poz. 769),
 - z dnia 21 sierpnia 2007 r. zmieniające w/w rozporządzenie (Dz. U. Nr 158. poz. 1105),
- realizacja omawianego przedsięwzięcia jest zaliczona do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko - dla którego należy uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ww rozporządzeniem i art. 71 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późniejszymi zmianami).

W przypadku realizacji inwestycji drogowych o możliwym znaczącym oddziaływaniu na środowisko istnieje konieczność wykonania następujących metod analizy skutków realizacji przedsięwzięcia:

- a) po oddaniu drogi do eksploatacji i wykonaniu analizy porealizacyjnej, zarządca drogi jest w obowiązku prowadzenia okresowych pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii wprowadzanych w wyniku jej eksploatacji. Wynika to z art.

- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- b) zakres wymaganych pomiarów określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 02.10.2007 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii przez zarządzającego drogą, linią kolejową link tramwajową, lotniskiem, portem (Dz. U. nr 192, poz. 1392).

Dla monitoringu stanu środowiska w rejonie planowanej przebudowy drogi powinno przeprowadzić analizę porealizacyjną, w terminie 24 miesięcy od oddania całej drogi eksploatacji, co pozwoli na poznanie monitoringu stanu środowiska w tym rejonie.

W gminie Malechowa planowana modernizacja drogi krajowej nr 6 może być kolizyjna z ustanowionymi prawnie formami ochrony przyrody oraz z proponowanymi formami ochrony przyrody, wyznaczonymi w gminie na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej W związku z tym w przypadku kolizji z takimi formami ochrony przyrody powinno się podjąć następujące działania:

- 1) Należy wykonać ekspertyzę w zakresie ochrony przyrody. Ekspertyza taka powinna obejmować szczegółową inwentaryzację zasobów przyrody oraz powinna zawierać szczegółowy wykaz działań konserwatorskich w stosunku do ewentualnie stwierdzonych stanowisk występowania roślin gatunków chronionych. Ekspertyza powinna poprzedzać etapy projektowe i inwestycyjne.
- 2) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja florystyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 3) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja faunistyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 4) W przypadkach stwierdzenia ewentualnych kolizji ze stanowiskami gatunków chronionych roślin należy w pierwszej kolejności podejmować działania przenoszące takie rośliny na podobne lub identyczne stanowiska. W takich przypadkach lub w przypadkach gdy przeniesienie roślin chronionych nie będzie możliwe, należy wystąpić do Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody lub Ministra Środowiska o wyrażenie zgody na przeniesienie lub zniszczenie stanowiska gatunku chronionego.
- 5) W przypadku wystąpienia kolizji z gatunkami chronionymi należy podjąć działań zmierzające do ich przeniesienia na identyczne lub podobne siedliska.

W przypadku ingerencji w chronione prawnie siedliska należy uzyskać zgodę na ich zniszczenie lub podjąć działania mające na celu zrealizowanie kompensacji przyrodniczej.

Urządzenia obsługi uczestników ruchu:

Przewiduje się lokalizację przy drodze krajowej 2 MOP I kategorii w m. Niemica - Malechowo oraz 2 MOP II lub III kategorii, w miejscowościach Pękanino i Karwice I kategorii, służące zatrzymaniu mchu turystycznego, przewidywane są również w m. Ostrowiec - przy DW 207 oraz w m. Borkowo, Lejkowo, Sulechówko, Grabowo, Gorzyca, Przystawy, przy drogach powiatowych. Nie przewiduje się na obszarze gminy parkingów leśnych dla pojazdów samochodowych.

4. Elektroenergetyka.

Przez teren gminy Malechowo przebiegają elektroenergetyczne linie napowietrze o znaczeniu krajowym i ponadgminnym:

- linia 400 kV Krajnik - Dunowo - Słupsk,
- linia 110 kV Koszalin - Sławno.

Wzdłuż istniejących linii należy zachować pasy technologiczne o szerokościach: dla linii 400 kV - 80 m (po 40 m od osi linii w obu kierunkach), dla linii 110 kV - 40 m (po 20 od osi linii w obu kierunkach). W pasach technologicznych nie należy lokalizować budynków

mieszkalnych lub innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi, wszelkie zmiany w kwalifikacji terenu w obrębie pasa lub w jego pobliżu należy uzgadniać z właścicielem (operatorem) linii.

W świetle Rozporządzeń Rady Ministrów:

- z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573),
- z dnia 10 maja 2005 r. zmieniające w/w rozporządzenie (Dz. U. Nr 92, poz. 769),
- z dnia 21 sierpnia 2007 r. zmieniające w/w rozporządzenie (Dz. U. Nr 158, poz. 1105), realizacja omawianych przedsięwzięć jest zaliczona do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - dla którego należy uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z w/w rozporządzeniem i art. 71 ustawy dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko,
- Dz. U. Nr 199, poz. 1227, gdzie sporządzenie raportu nie jest obligatoryjne, zgodnie w/w ustawą z dnia 3 października 2008 r.:
- stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne, o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV, niewymienione w § 2 ust. 1 pkt 6;

Sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko mogą wymagać następujące rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:

- stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne, o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV, niewymienione w § 2 ust. 1 pkt 6.

5. Zaopatrzenie w gaz.

W zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wyznacza się jednostki funkcjonalne: infrastruktura techniczna - zaopatrzenie w gaz. Przez teren gminy Malechowo przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia Dn 200 relacja Koszalin - Sławno. Wzdłuż istniejącego gazociągu należy uwzględnić istnienie obszary ograniczonego użytkowania (strefy ochronnej) o szerokości zgodnej z przepisami odrębnymi.

Docelowo na obszarze gminy przyjmuje się budowę sieci gazowej średniego ciśnienia zgazyfikowanie 100 % odbiorców zużywających gaz do celów komunalno - bytowych grzewczych.

Kierunki i zasady rozwoju sieci gazowych:

- utrzymanie istniejących sieci gazowych na terenie gminy Malechowo, z zachowaniem obowiązujących stref ochronnych wydłuż gazociągów, rezerwacja trasy przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia do Dn 700 Koszalin - Słupsk - Wiczlino ze strefą ochronną (kontrolowaną) o szerokości zgodnej z odrębnymi przepisami,
- dalsza gazyfikacja gminy średnim ciśnieniem ze stacji redukcyjno - pomiarowej zlokalizowanej w rejonie miejscowości Malechowo.

W przypadku sieci wysokiego ciśnienia, w świetle Rozporządzeń Rady Ministrów:

- z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573),
- z dnia 10 maja 2005 r. zmieniające w/w rozporządzenie (Dz. U. Nr 92, poz. 769),
- z dnia 21 sierpnia 2007 r. zmieniające w/w rozporządzenie (Dz. U. Nr 158, poz. 1105), realizacja omawianego przedsięwzięcia jest zaliczona do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - dla którego należy uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z w/w rozporządzeniem oraz przepisami

ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko,

- Dz. U. Nr 199. poz. 1227.

W przypadku

W gminie Malechowo planowana lokalizacja gazociągu wysokiego ciśnienia może być kolizyjna z ustanowionymi prawnie formami ochrony przyrody oraz z proponowanymi formami ochrony przyrody, wyznaczonymi w gminie na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej.

W związku z tym w przypadku kolizji z takimi formami ochrony przyrody powinno się podjąć następujące działania:

- 1) Należy wykonać ekspertyzę w zakresie ochrony przyrody. Ekspertyza taka powinna obejmować szczegółową inwentaryzację zasobów przyrody oraz powinna zawierać szczegółowy wykaz działań konserwatorskich w stosunku do ewentualnie stwierdzonych stanowisk występowania roślin gatunków chronionych. Ekspertyza powinna poprzedzać etapy projektowe i inwestycyjne.
- 2) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja florystyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 3) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja faunistyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 4) W przypadkach stwierdzenia ewentualnych kolizji ze stanowiskami gatunków chronionych roślin należy w pierwszej kolejności podejmować działania przenoszące takie rośliny na podobne lub identyczne stanowiska. W takich przypadkach lub w przypadkach gdy przeniesienie roślin chronionych nie będzie możliwe, należy wystąpić do Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody lub Ministra Środowiska o wyrażenie zgody na przeniesienie lub zniszczenie stanowiska gatunku chronionego.
- 5) W przypadku wystąpienia kolizji z gatunkami chronionymi należy podjąć działania zmierzające do ich przeniesienia na identyczne lub podobne siedliska

W przypadku ingerencji w chronione prawnie siedliska należy uzyskać zgodę na ich zniszczenie lub podjąć działania mające na celu zrealizowanie kompensacji przyrodniczej.

6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

W granicach gminy Malechowo nie projektuje się oraz nie planuje się przedsięwzięć o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko z terytorium Polski na kraje sąsiednie.

Przedsięwzięcia takie nie są uwzględnione w:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo,
- Zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo,
- wykonanych dotychczas i planowanych do wykonania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo.

Z powodu graniczenia z innymi gminami, gmina Malechowo jest „odbiorcą” zanieczyszczeń i zagrożeń pochodzących z graniczących z nią gmin. Do głównych grup zagrożeń należą zanieczyszczenia powietrza, wód oraz zagrożenia powodziowe. Likwidowanie lub ograniczanie tych zagrożeń będzie wymagało współpracy gminy Malechowo z gminami ościennymi.

7. Potencjalne zmiany środowiska gminy Malechowo w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

W przypadku nie podjęcia prac związanych ze zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo, zaistnieje następująca sytuacja:

- 1) W gminie Malechowa nie nastąpi dostosowanie ochrony środowiska przyrodniczego do rozwoju przestrzennego tej gminy.
- 2) W planach zagospodarowania przestrzennego gminy nie zostaną określone warunki ochrony i wyłączenia spod zainwestowania lub ograniczenia zagospodarowania najcenniejszych przyrodniczo terenów.
- 3) Nie zostaną ustalone zasady dalszego rozwoju jednostek osadniczych w gminie Malechowo.
- 4) Nie zostaną ustalone dalsze zasady lokalizacji nośników energii zaliczanych do ekologicznych i „czystych” w granicach gminy Malechowo.
- 5) W związku z tym w przyszłości w granicach gminy będzie to skutkowało dalszym intensywnym wykorzystywaniem nośników energii niezaliczanych do ekologicznych i „czystych” dla powietrza atmosferycznego.
- 6) W gminie Malechowo nie będą powstawały nowe tereny lokalizacji elektrowni wiatrowych, produkujących „czystą” energię. W związku z tym gmina w niewystarczającym stopniu przysłuży się do produkcji energii odnawialnej, której udział powinien osiągnąć 7,5 % w 2010 roku.
- 7) Brak dalszego rozwoju elektrowni wiatrowych będzie w przyszłości stratą ekonomiczną dla gminy.
- 8) Nie zostaną ustalone warunki modernizacji drogi krajowej nr 6 Gdańsk - Słupsk - Koszalin - Szczecin, wraz z układem dróg dojazdowych.
- 9) Nie zostaną ustalone warunki wyboru wariantu przebiegu nowego układu drogowego ramach modernizacji drogi krajowej nr 6.
- 10) W planach rozwoju gminy Malechowo nie zostanie uwzględniona strefa uciążliwe wzdłuż istniejącej i projektowanej drogi krajowej nr 6, w której będzie obowiązywał zakaz lokalizacji obiektów budowlanych przeznaczone na pobyt ludzi.
- 11) Nie zostaną ustalone warunki budowy indywidualnych systemów do unieszkodliwiania lub gromadzenia ścieków, co będzie skutkowało dalszą eksploatacją zbiorników bezodpływowych oraz zanieczyszczaniem wód powierzchniowych i podziemnych.
- 12) Nie zostaną ustalone warunki lokalizacji planowanego gazociągu wysokiego ciśnienia do Dn 700 Koszalin - Słupsk - Wiczlino.
- 13) W granicach gminy Malechowo nie zostaną ustalone dalsze zasady eksploatacji złóż surowców naturalnych oraz nie zostaną ustalone zasady obecnej eksploatacji istniejących złóż surowców naturalnych.
- 14) Nie zostaną ustalone zasady budowy oraz eksploatacji stawów hodowlanych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W przypadku podjęcia prac planistycznych, związanych ze zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowa, zaistnieją korzystne sytuacje w zakresie poprawy stanu ochrony środowiska, przyrody, warunków życia ludności oraz krajobrazu na terenie gminy.

Ocenia się, że kontynuowanie działań w porządkowaniu gospodarki: wodno - ściekowej, stałymi odpadami i energetycznej wpłynie korzystnie na poprawę stanu sanitarnego środowiska przyrodniczego gminy Malechowo.

W przypadku przystąpienia do zmiany Studium, ochroną poprzez przyjęcie określonych ustaleń planistycznych zostaną objęte obszary o zwiększonym dynamizmie ekologicznym. Obszary te z uwagi na występowanie zróżnicowanych ekosystemów są jednocześnie „bankami genów” różnorodności biologicznej.

W Studium w granicach gminy Malechowa wyznacza się do szczególnej ochrony obszary najbardziej istotne w funkcjonowaniu środowiska i racjonalnego gospodarowania jego

zasobami.

Głównym strategicznym celem gminy jest poprawca warunków życia mieszkańców w bytowym i kulturowym wymiarze.

Celem jest zapewnienie ładu przestrzennego w tworzeniu warunków do realizacji celów rozwoju w obszarze gminy, w tym ład ekologiczny:

- dostosowanie przeznaczenia i użytkowania terenów do odporności biologicznej środowiska:
 - graniczne wielkości ruchu turystycznego dostosowane do chłonności środowiska przyrodniczego,
 - ograniczenie inwestycji uciążliwych z wprowadzeniem zakazu ich lokalizacji w obszarach miejsc zamieszkania i wypoczynku oraz w obszarach podlegających specjalnej ochronie przyrody,
- zapewnienie możliwości przestrzennych realizacji systemów inżynierskiej ochrony środowiska w zakresie:
 - odprowadzenia i neutralizacji ścieków,
 - porządkowania gospodarki stałymi odpadami,
 - systemu zaopatrzenia w gaz przewodowy (ograniczenie emisji do atmosfery w stosunku do wykorzystania paliw stałych).

Przyjęte w studium kierunki i rozwiązania są odzwierciedleniem i zarazem wypadkową obecnego stanu zainwestowania i zagospodarowania przestrzeni a także wszelkich innych uwarunkowań, które zostały zebrane, przeanalizowane, zbadane i usystematyzowane w konfrontacji z realnymi możliwościami i potencjałem gminy.

Są to uwarunkowania zarówno w sferze przestrzennej, społecznej, gospodarczej, historycznej i przyrodniczej w kompletnym zakresie analizowanych zagadnień.

W przypadku przystąpienia do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo nastąpi m in. określenie:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- określenie potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
- stanu prawnego gruntów,
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
- występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno - ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- wyznaczenie obszarów objętych ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz ustalenie dla nich zasad użytkowania,
- sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej,
- koordynacja planów miejscowych.

V. STAN OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM NA ŚRODOWISKO.

1. Komunikacja drogowa.

Północną część gminy Malechowa przecina istniejąca droga krajowca nr 6, Gdańsk - Słupsk - Koszalin - Szczecin, dalej do Berlina.

Przewidywana jest modernizacja tej drogi wraz z układem dróg dojazdowych do parametrów ekspresowej - S6.

Ustanowione prawnie formy ochrony przyrody.

Poszczególne warianty przewidywanej modernizacji drogi krajowej nr 6, wraz z układem dróg dojazdowych, nie znajdują się w granicach ustanowionych prawnie obszarów chronionego krajobrazu i zespołów przyrodniczo - krajobrazowych. Nie przecinają ustanowionych prawnie rezerwatów przyrody.

W części środkowej i wschodniej gminy Malechowa, poszczególne warianty przewidywanej modernizacji drogi krajowej nr 6 nie przecinają ustanowionych prawnie użytków ekologicznych.

W części zachodniej gminy Malechowo, przewidywane warianty modernizacji drogi krajowej nr 6 przecinają następujące ustanowione prawnie użytki ekologiczne: UE - III, UE - VII, UE - VII, UE - VIII.

Przewidywane warianty modernizacji drogi krajowej nr 6 nie przecinają miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt gatunków chronionych.

Obszary Natura 2000.

Poszczególne warianty przewidywanej modernizacji drogi krajowej nr 6 wraz z układem dróg dojazdowych nie znajdują się w granicach:

- obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000,
- specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000,
- planowanych obszarów Natura 2000 i obszarów Natura 2000 „Shadow List” wg wykazu Ministerstwa Środowiska.

Projektowane i proponowane formy ochrony przyrody.

Przewidywane warianty modernizacji drogi krajowej nr 6 nie przecinają projektowanych form ochrony przyrody, tworzonych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Dla gminy Malechowo została wykonana Waloryzacja Przyrodnicza. W celu ochrony przyrody w granicach gminy Malechowo zostały zaproponowane różne formy ochrony przyrody. Przewidywane warianty modernizacji drogi krajowej nr 6 przecinają następujące proponowane formy ochrony przyrody:

- proponowany obszar chronionego krajobrazu OChK-I,
- proponowany zespół przyrodniczo krajobrazowy ZPK-2.

Inne obszary i obiekty cenne przyrodniczo.

W Waloryzacji Przyrodniczej Gminy Malechowo wyznaczono tzw. inne obszary i obiekty cenne przyrodniczo - OC.

Przewidywane warianty modernizacji drogi krajowej nr 6 przetną:

- OC - 16 po stronie zachodniej Pękanina,
- OC - 17 po stronie północnej Pękanina.

Urządzenia obsługi uczestników ruchu.

W granicach gminy Malechowo przewiduje się lokalizację przy drodze krajowej 2 MOP 1 kategorii w m. Niemica i Malechowo oraz 2 MOP II lub 111 kategorii, w miejscowościach Pękanino i Karwice. MOP I kategorii, służące zatrzymaniu mchu turystycznego, przewidywane są również w m. Ostrowiec - przy DW 207 oraz w ni. Borkowo, Lejkowo, Sulechówko, Grabowo, Górzycy i Przystawy, przy drogach powiatowych. Nie przewiduje się na obszarze gminy parkingów leśnych dla pojazdów samochodowych.

Ustanowione prawnie formy ochrony przyrody.

Planowane lokalizacje MOP nie znajdują się w granicach obszarów i obiektów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Obszary Natura 2000.

Planowane lokalizacje MOP nie znajdują się w granicach:

- obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000,
- specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000,
- planowanych obszarów Natura 2000 i obszarów Natura 2000 „Shadow List” wg wykazu Ministerstwa Środowiska.

Projektowane i proponowane formy ochrony przyrody.

Planowane lokalizacje MOP nie znajdują się w granicach projektowanych oraz proponowanych form ochrony przyrody, których wykaz znajduje się w Waloryzacji Przyrodniczej Gminy Malechowo.

Inne obszary i obiekty cenne przyrodniczo.

W Waloryzacji Przyrodniczej Gminy Malechowo wyznaczono tzw. inne obszary i obiekty cenne przyrodniczo OC.

W granicach terenów planowanych lokalizacji MOP nie ma obszarów i obiektów cennych przyrodniczo OC.

2. Zaopatrzenie w gaz.

Przez teren gminy Malechowo przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia Dn 200 relacji Koszalin - Sławno.

Docelowo na obszarze gminy przyjmuje się budowę sieci gazowej średniego ciśnienia zgazyfikowanie 100 % odbiorców zużywających gaz do celów komunalno - bytowych grzewczych.

W granicach gminy Malechowo ustala się rezerwację trasy przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia do Dn 700 Koszalin - Słupsk - Wiczlino ze strefą ochronną (kontrolowaną) o szerokości zgodnej z odrębnymi przepisami.

Ustanowione prawnie formy ochrony przyrody.

Teren planowanej lokalizacji gazociągu wysokiego ciśnienia w gminie Malechowo przecina ustanowionych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody: obszarów chronionego krajobrazu i zespołów przyrodniczo – krajobrazowy. W zachodniej części gminy

teren planowanej lokalizacji gazociągu wysokiego ciśnienia przetnie północny skraj ustanowionego prawnie użytku ekologicznego UE - II.

Teren planowanej lokalizacji gazociągu wysokiego ciśnienia nie przecina miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt gatunków chronionych.

Obszary Natura 2000.

Teren planowanej lokalizacji gazociągu wysokiego ciśnienia nie znajduje się w granicy obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000, planowanych obszarów Natura 2000 i obszarów Natura 2000 „Shadow List”, wg Ministerstwa Środowiska.

Teren planowanego przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia w gminie Malechowo wyznaczony w odległości ok. 6000 m od granicy specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Grabowej”.

Projektowane i proponowane formy ochrony przyrody.

Teren planowanej lokalizacji gazociągu wysokiego ciśnienia nie przecina projektowanych form ochrony przyrody, wyznaczanych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r.. Przy wykonywaniu opracowania zapoznano się z Waloryzacją Przyrodniczą Gminy Malechowo (Biuro Konserwacji Przyrody, Szczecin 2002 r).

W Waloryzacji Przyrodniczej, w granicach gminy Malechowo, w celu ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu zaproponowano utworzenie różnych form ochrony przyrody, tworzonych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W stosunku do proponowanych form ochrony przyrody w gminie Malechowo, teren planowanej lokalizacji gazociągu wysokiego ciśnienia do Dn 700 Koszalin - Słupsk – Wiczlino, jest usytuowany następująco:

- w części zachodniej gminy graniczy z terenem proponowanego użytku ekologicznego UE - 7,
- sąsiaduje z południową granicą proponowanego zespołu przyrodniczo - krajobrazowego ZPK - 1,
- przetnie proponowany obszar chronionego krajobrazu OChK-I.

3. Elektroenergetyka.

Na obszarze gminy, z uwagi na dobre warunki klimatyczne przewiduje się realizację elektrowni wiatrowych.

Dla obszarów wyznaczonych pod lokalizację elektrowni wiatrowych ustala się konieczność opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na etapie, którego ustalone zostaną parametry, sposoby oznakowania oraz zasady lokalizacji siłowni wiatrowych. Trzy tworzeniu planów miejscowych należy określić wpływ lokalizacji zespołów elektrowni wiatrowych na podlegające ochronie prawnej oraz wyznaczone do ochrony obszary i obiekty przyrodnicze. Należy określić również ich wpływ na wyznaczone w Województwie Zachodniopomorskim obszary Natura 2000 oraz potencjalne obszary siedliskowe Natura 2000 w Polsce - „Shadow List”. W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo wyznacza się jednostkę położoną na północ od dolin rzecznych, w granicach korytarza infrastruktury technicznej.

Jednostka północna, jest - najbardziej spośród trzech podstawowych wyróżnionych w obszarze gminy - predysponowana do lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w granicach

tej jednostki wyznacza się tereny planowanych lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Ustanowione prawnie formy ochrony przyrody.

Wszystkie wyznaczone w niniejszej zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo tereny planowanych lokalizacji elektrowni wiatrowych w gminie Malechowo nie znajdują się w granicach ustanowionych prawnie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody: obszarów chronionego krajobrazu i zespołów przyrodniczo - krajobrazowych. Nie ma tam ustanowionych prawnie rezerwatów przyrody.

Po stronie północno - wschodniej Paprot znajduje się ustanowiony prawnie użytek ekologiczny UE - I.

W granicach terenów planowanych lokalizacji elektrowni wiatrowych nie ma miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt gatunków chronionych.

Obszary Natura 2000.

Wszystkie wyznaczone w zmianie Studium tereny planowanych lokalizacji elektrowni wiatrowych nie znajdują się w granicach:

- obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000,
- specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000,
- planowanych obszarów Natura 2000 i obszarów Natura 2000 „Shadow List”, wg wykazu Ministerstwa Środowiska.

Faktyczne usytuowanie terenów lokalizacji elektrowni wiatrowych w stosunku do obszarów Natura 2000 w gminnej Malechowo i w gminach ościennych, zostanie określony na etapie wykonywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Projektowane i proponowane formy ochrony przyrody.

W granicach wszystkich terenów planowanych lokalizacji elektrowni wiatrowych nie ma projektowanych form ochrony przyrody na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej Gminy Malechowo.

W granicach gminy Malechowo została wykonana Waloryzacja Przyrodnicza (Biuro Konserwacji Przyrody, 2002 r.).

W granicach terenów planowanych elektrowni wiatrowych znajdują się następujące proponowane formy ochrony przyrody:

- w części zachodniej fragment proponowanego zespołu przyrodniczo - krajobrazowego ZPK - 1,
- w części południowej brzegowy fragment proponowanego obszaru chronionego krajobrazu OChK - I,
- w części północnej i środkowej proponowane użytki ekologiczne: UE - 2, UE - 3, UE - 4 (fragment), UE - 5.

Inne obszary i obiekty cenne przyrodniczo.

W Waloryzacji Przyrodniczej Gminy Malechowo, w granicach gminy wyznaczono im obszary cenne przyrodniczo - OC

W granicach terenów planowanych lokalizacji elektrowni wiatrowych znajdują się tereny OC - 3, OC - 5, OC - 7, OC - 11, OC - 12, OC - 14, OC - 15.

VII. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANÓWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, W SPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z

PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.

Na załącznik graficzny w skali 1 : 25 000 zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo naniesiono:

- ustanowione prawnie obszary i obiekty na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- projektowane formy ochrony przyrody w gminie Malechowo na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- proponowane formy ochrony przyrody, wyznaczone w gminie Malechowo na podstawie wykonanej dla tej gminy Waloryzacji Przyrodniczej (Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, 2002 r.),

Wszystkie ustanowione prawnie, projektowane oraz proponowane formy ochrony przyrody w gminie Malechowo zostały uwzględnione przy opracowywaniu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo. Strukturę zagospodarowania przestrzennego gminy determinują: wyraźnie zaznaczony podział fizyczno - geograficzny oraz kształtujący się w jej granicach system ekologiczny, z których w znacznym stopniu wynikają zarówno charakter dotychczasowego zagospodarowania, jak i możliwości potencjalnego rozwoju.

W układzie fizyczno geograficznym obszar gminy dzieli się na dwie jednostki mezostukturalne: Równinę Słupską na północy oraz Wysoczyznę Polanowska na południu. Obie jednostki rozdziela dolina Grabowej, uznana za korytarz ekologiczny rangi krajowej, równocześnie stanowiąca główną oś systemu ekologicznego gminy. Dolina Grabowej styka się w części wschodniej bezpośrednio z biegnącą na północ doliną Rakówki oraz z usytuowanymi w otoczeniu południowym, wzgórzami czołowomorenowymi. Wysoczyzny Polanowskiej. Dolinom Grabowej i Rakówki towarzyszą (najczęściej zalesione) pasma krawędziowe oraz odkryte, łagodniejsze skłony (w dolnym biegu Grabowej) Lokalne korytarze ekologiczne w obrębie gminy tworzą pasma związane z dolinami rzek Zielenicy i Bielawy.

Dolina Grabowej i Rakówki.

Szeroka dolina Grabowej i Rakówki, wraz z rozciągniętymi wzdłuż krawędziami erozyjnymi oraz łagodniejszymi skłonami, stanowi zróżnicowany strukturalnie obszar. Jednostka ta w skazana jest, według koncepcji obszarów chronionych dawnego woj., koszalińskiego, do włączenia w krajowy system obszarów chronionych, jako fragment projektowanego Szczecinecko - Polanowskiego Parku Krajobrazowego oraz część Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Grabowej”. Dolina Grabowej została objęta natomiast ochroną w ramach europejskiej sieci Natura 2000 (obszar PLH 320003, SOO - zgodnie z Dyrektywą Siedliskową). W części zachodniej dolina Grabowej przecięta jest przez opisany korytarz infrastruktury towarzyszący drodze krajowej.

Równiny akumulacyjno - zalewowe.

Równiny akumulacyjno - zalewowe w obrębie dolin, które charakteryzują się bardzo wysokim poziomem zalegania wód gruntowych. Związana z tym jest wysoka podatność wód tego poziomu na zanieczyszczenie, jak również, w przypadku wysokich stanów wód powierzchniowych - możliwość występowania okresowych zalewów i podtopień. W podłożu powszechnie występują grunty pochodzenia organicznego.

Obejmuje ona obszar łąk i pastwisk, tylko częściowo wykorzystywanych rolniczo oraz tereny naturalnej sukcesji, ze zbiorowiskami charakterystycznymi dla torfowisk niskich i

przejściowych. Ze względu na warunki środowiskowe równiny akumulacyjno - zalewowe nie nadają się do zabudowy i jest ona w ich obszarze wykluczona. Wyjątek stanowią: przebieg korytarza infrastruktury, obiekty i urządzenia związane z gospodarką wodną, również rybacką oraz urządzenia dla obsługi mchu turystycznego (planowana adaptacja terenu po wydobyciu kredy jeziornej na akwen rekreacyjny w rejonie Grabowa, a także infrastruktura projektowanego szlaku wodnego rzeki Grabowej).

Zakłada się zintensyfikowane rolnicze wykorzystanie łąk i pastwisk. Rozwój gospodarki rybackiej, a także energetyki wodnej, wiąże się z bezpośrednim wykorzystaniem wód przymorskiej rzeki Grabowej oraz dolnych odcinków jej bezpośrednich dopływów. Z uwagi na to wymaga zagwarantowania w procesie projektowania, opiniowania i wydawania odpowiednich decyzji, jak również na etapie realizacji oraz eksploatacji inwestycji, rozwiązań zapewniających ochronę jakościową wód rzeki i umożliwiających swobodny przepływ bytujących w niej gatunków. Dla całej zlewni Grabowej powinny zostać szczegółowo ocenione wielkości docelowej hodowli ryb. Ze względów ekologicznych nie jest wskazana eksploatacja torfu oraz pozyskiwanie z nowych złóż, kredy jeziornej w dolinie.

Wyższe terasy, skłony i pasma krawędziowe na styku dolin z wysoczyznami.

Stromo opadające w kierunku dna dolinnej powierzchni, stanowiące krawędzie erozyjne, występujące głównie we wschodniej jej części, są przeważnie zalesione. Łagodniejsze, zbocza dolinne, miejscami rozcięte zalesionymi wąwozami występują w części zachodniej i pozostają przeważnie w użytkowaniu rolniczym. W obrębie tej jednostki, po obu stronach doliny Grabowej, rozmieszczona jest równomiernie, dobrze obsłużona sieć dróg lokalnych, ponad połowa ośrodków osadniczych gminy, grupująca ponad 40% ludności gminy. W tej części przestrzeni gminy jest realizowana i może być rozwijana funkcja wydobywcza - w oparciu o złoża udokumentowane: kruszywa naturalnego Święcianowo I, II i III (w eksploatacji) i złoża piasków szklarskich „Sulechowo” oraz w oparciu o dalsze, możliwe do udokumentowania złoża, pod warunkiem uzyskania koncesji i z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska i krajobrazu.

Obszar ten jest bardzo atrakcyjny turystycznie, za przyczyną walorów krajobrazu naturalnego, obecności kompleksów leśnych w części wschodniej i jej południowym otoczeniu, a także zasobów kulturowych ośrodków osadniczych. Dlatego też zakłada się w obrębie tej jednostki rozwój pobytowej funkcji turystycznej, głównie agroturystyki (Grabowo, Niemica, Kukułczym Lejków ko. Lejków o) oraz turystyki kwalifikowanej (planowany szlak rowerowo - pieszy o znaczeniu regionalnym „Dolina Grabowej”), oraz funkcji obsługi ruchu turystycznego z centrum w m. Lejkowo.

Ze względu na duże spadki terenu, wskazane jest bezwzględne zachowanie istniejących i realizacja nowych zadrzewień i zalesień oraz zwiększenie innych trwałych powierzchni zielonych (łąki, pastwiska). Dodatkowe zalesienia i zadrzewienia powinny być planowane z uwzględnieniem zachowania rozległych panoram widokowych. Dotyczy to również nowej zabudowy, winna ona wypełniać i uzupełniać struktury historycznej niwy siedliskowej. Zabudowa rozproszona może być realizowana jedynie na dużych działkach mniejszych od 1 ha. Za wyjątkiem przekształcanych obiektów zakładów rolnych, nie zawsze w całej jednostce budowy wielokubaturowych obiektów przemysłowych i magazynowych.

Położona na północ od dolin rzecznych część gminy.

Część środkowa i zachodnia jednostki jest równinna i niemal całkowicie odlesiona. Część wschodnia, bardziej urozmaicona krajobrazowo, charakteryzuje się większym udziałem powierzchni leśnych, położone jest w niej także największe w gminie, jedno z nielicznych na jej terenie jezioro Ostrowiec.

W obszarze jednostki koncentrują się bardzo dobre i dobre kompleksy glebowe, co sprawia, iż

jest ona intensywnie użytkowana rolniczo. Ta właśnie funkcja mieć będzie znaczący wpływ na rozwój ośrodków osadniczych tej części gminy, w których zamieszkuje blisko 30% ludności. Ciągi dróg lokalnych, uzupełniające trasy ponadregionalne i regionalne zapewniają obsługę komunikacyjną.

W rejonie miejscowości Ostrowiec i Podgórkę przewiduje się, obok obsługi ruchu tranzytowego drogą wojewódzką nr 205, rozwój funkcji turystycznej pobytowej. Rejon Ostrowca (fragment wsi wraz z jeziorem i kompleksem leśnym) proponuje się do objęcia ochroną poprzez ustanowienie zespołu przyrodniczo - krajobrazowego.

Jednostka północna, jest - najbardziej spośród trzech podstawowych wyróżnionych na obszarze gminy - predysponowana do lokalizacji inwestycji o mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W granicach obszaru może być zlokalizowane w przyszłości gminne wysypisko odpadów (wytypowany wstępnie rejon w okolicach Paprot). Obszar posiada generalnie predyspozycje do lokalizacji siłowni wiatrowych.

W obrębie jednostki, w celu zwiększenia bioróżnorodności, podniesienia atrakcyjności krajobrazowej, przeciwdziałania zjawisku erozji (zwłaszcza wietrznej), oraz ograniczenia poziomu uciążliwości i zanieczyszczeń komunikacyjnych, wskazana jest szczególna ochrona istniejących i realizacja nowych zadrzewień; wskazane są również, zwłaszcza w części wschodniej, zalesienia.

Zabudowa wznoszona w tej części gminy winna zasadniczo wypełniać i uzupełniać struktury historycznej niwy siedliskowej. Możliwa jest realizacja rozproszonej zabii siedliskowej w rejonie ośrodków osadniczych historycznie tak ukształtowanych - Malechówko, Karwiczki, Sęczkowo, Białęcinię i Kosierzewo - Wybudowanie, winna mieć ona charakter zabudowy wiejskiej, a nie osiedlowej jednorodzinnej. Możliwa szczególnie w m. Sęczkowo - wielkokubaturowa zabudowa przemysłowa i magazynowa powierzchnia nie powinna jednak przekraczać 1000 m², a wysokość 2 kondygnacji.

Południowa część gminy.

Południowa część gminy obejmuje zróżnicowany pod względem wysokości geomorfologiczny obszar, głównie wysoczyznowy, z charakterystycznymi, imponującymi formami akumulacji lodowcowej i lodowcoworzecznej (wzgórza czołowomorenowe w części wschodniej, pagórki, wzgórza kemowe na zachodzie), urozmaicony dolinami rzek: Bielawy i Zielenicy. W jej obrębie wyróżniają się:

- 1) Wzgórza czołowomorenowe. Obszar, z uwagi na bardzo atrakcyjne urzeźbienie oraz występowanie cennych przyrodniczo kompleksów lasów liściastych, w tym 150 - letnich starodrzewów bukowych, proponowany jest do objęcia ochroną (zgodnie z koncepcją sporządzoną dla dawnego woj. koszalińskiego, teren przewidywany do włączenia w krajowy system obszarów chronionych poprzez utworzenie parku krajobrazowego). Zakłada się w obszarze dalszy rozwój funkcji leśnej oraz funkcji turystycznej, w tym agroturystyki z ośrodkami: Zielenica, Drzeńsko, Zalesie i Włodzisław, turystyki kwalifikowanej oraz czynnej rekreacji (trasy konne, biegowe, spacerowe, rowerowe, wędkarstwo, pozyskiwanie runa). W granicach jednostki znajduje się unikalny w skali krajowej i europejskiej obiekt dziedzictwa historycznego - stanowisko megalityczne Borkowo. Przewidywana jest w jego sąsiedztwie realizacja atrakcji turystyczno - edukacyjnej - rekonstrukcja osady neolitycznej. Z uwagi na walory kulturowe, ekologiczne, edukacyjne, turystyczne, całe pasmo Borkowo - Zielenica postuluje się do objęcia ochroną w postaci zespołu przyrodniczo - krajobrazowego. W obrębie jednostki, dopuszcza się możliwość rozwoju funkcji osadniczej, uzupełniającej historyczną niwę siedliskową, a także w formie zabudowy rozproszonej, na dużych, co najmniej o pow. 1 ha działkach rezydencjonalnych. Nie przewiduje się zabudowy przemysłowej i składowej. Lokalizowana zabudowa winna

bezwzględnie zachowywać otwarcie panoram widokowych. Także z zachowaniem panoram widokowych na dolinę Grabowej, Zielenicy i wzgórza w ich otoczeniu, powinny być realizowane zalesienia. Rozwój gospodarki rybackiej ograniczony jest uprzednio określonymi możliwościami utrzymania przepływów nienaruszalnych w Zielenicy, z zastrzeżeniami.

- 2) Urozmaicony pod względem urzeźbienia obszar o charakterze rolno - leśnym, przecina w skrajnie zachodniej części korytarz drogi krajowej. Poza nią, w porównaniu z jednostką północną i środkową, system osadniczy obszaru ma zdecydowanie mniej korzystne powiązania komunikacyjne, również z uwagi na ich stan techniczny.

Fragment jednostki, obejmujący dolinę Bielawy wraz z otaczającymi ją kompleksami leśnymi, postulowany jest do ochrony poprzez utworzenie zespołu przyrodniczo - krajobrazowego (zweryfikowana wojewódzka obszarów chronionych, w której wymienione pasmo ekologiczne przewidziane było do objęcia ochroną w postaci fragmentu obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Grabowej”).

Większe kompleksy rolne gruntów rolnych, najlepszych, wymagają ochrony przed rozdrobnieniem własnościowym i niekontrolowanym rozproszeniem zabudowy.

Pośrednio w celu ograniczeniu rozpraszania się zabudowy w granicach administracyjnych gminy w obszarach produkcji rolniczej wyznacza się strefy dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefą oddziaływania (obszary poza projektowanymi formami ochrony przyrody).

VIII. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA ŚRODOWISKO.

Poniżej przedstawiono najistotniejsze oddziaływania ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo na najważniejsze elementy środowiska na terenie gminy.

1. Różnorodność biologiczna.

W granicach gminy Malechowo w zakresie ochrony przyrody ustala się:

- a) ochrona bioróżnorodności gminy, zachowanie względnie naturalnych ekosystemów ochrona rzadkich lub zagrożonych wyginięciem siedlisk i gatunków, zgodnie z wymogami europejskiej sieci NATURA 2000,
- b) stworzenie gminnego systemu obszarów chronionych, spójnego z systemem krajowym,
- c) kompleksowa ochrona korytarza ekologicznego o randze krajowej, który tworzy obszar Grabowej wraz z doliną Rakowki oraz fragmentami Wysoczyzny Polanowskiej,
- d) przywracanie równowagi ekologicznej ekosystemom o obniżonym potencjale (do wód, lasów, gleb),
- e) upowszechnienie wiedzy przyrodniczej, wzrost świadomości i aktywności ekologicznej mieszkańców gminy.

Jako główny cel zagospodarowania przestrzennego gminy przyjmuje się wszechstronny i trwały rozwój społeczno - gospodarczy, gwarantujący stałą poprawę warunków życia jej mieszkańców, dokonujący się w warunkach równowagi pomiędzy sferami: społeczną, gospodarczą i ekologiczną. Cel ten może być wypełniony tylko przypadku zagwarantowania sprawności wszystkich składników i systemów, współtworzących strukturę przestrzenną gminy i zapewniających zarówno dotychczasowym, jak też nowym mieszkańcom, współcześnie akceptowane standardy obsługi.

Realizacja zagospodarowania przestrzennego odbywać się będzie przy zachowaniu

nadrzędnej zasady rozwoju zrównoważonego, która zakłada optymalne i racjonalne wykorzystanie zasobów i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego, traktuje jako dobro bezcenne i w ograniczonym stopniu odnawialne, które winno być zachowane dla przyszłych pokoleń

Dla właściwego wykorzystania zasobów przestrzeni gminy i jej położenia oraz zagwarantowania zgodnego współistnienia różnych funkcji wskazuje się:

- tereny, na których mogą być realizowane zamierzenia w zakresie działalności produkcyjnej, rzemieślniczej i usługowej tak, by nie powodowała uciążliwości otoczenia oraz utraty lub obniżenia walorów środowiska, a lokalizacja wstępnie wskazywała na szanse powodzenia zamierzeń,
- rejony, gdzie może być podejmowana działalność gospodarcza opierająca się wykorzystaniu zasobów środowiska naturalnego,
- obszary, gdzie dotychczas realizowane formy aktywności gospodarczej powinny podlegać zmianom za sprawą cech środowiska naturalnego lub z przyczyn ekonomicznych,
- miejsca, gdzie może być wznoszona zwarta zabudowa mieszkaniowa i nieuciążliwe usługi oraz określa zasady jej realizacji,
- możliwe rejony nowego osadnictwa rozproszonego,
- obszary, gdzie dotychczas realizowane funkcje przyczyniły się do ich zeszpecenia, utraty atrakcyjności, ze wskazaniem na konieczność przywrócenia ładu,
- optymalne rozwiązania w zakresie systemów komunikacji, infrastruktury komunalnej i społecznej, ich terytorialny zasięg oraz przewidywany czas reakcji,
- obszary, na których w celu objęcia ochroną cennych zasobów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego podejmowanie działalności gospodarki budowlanej lub inżynierskiej będzie całkowicie zakazane lub też w różnym stopniu ograniczona,
- rezerwuje się obszary dla celów wynikających z potrzeb polityki Państwa oraz innych jednostek samorządu terytorialnego.

Gmina realizować będzie politykę przestrzenną poprzez:

- przygotowywane, w oparciu o Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, nowe plany zagospodarowania przestrzennego obszarów gminy, poszczególnych wsi i ich fragmentów,
- opracowywane dokumenty wieloletniego planowania strategicznego w zakresie rozwiązań komunikacyjnych i infrastruktury komunalnej,
- inwentaryzowanie posiadanych zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego, monitorowanie ich stanu oraz opracowywanie programów ich wykorzystania i ochrony,
- ustanawianie, w drodze uchwały Rady Gminy, obszarów chronionych oraz wnioskowanie do organów administracji o objęcie ochroną zasobów o zasięgu ponadlokalnym,
- przygotowanie kompletnej oferty atrakcyjnych dla prowadzenia działalności gospodarczej i osadnictwa terenów i nieruchomości komunalnych, prywatnych oraz pozostających we władaniu innych osób prawnych

W granicach gminy Malechowo nie wyznacza się funkcji związanych z rozwojem gospodarczym w granicach najbardziej wartościowych przyrodniczo terenów gminy.

W granicach gminy ustala się następujące zasady zagospodarowania dotyczące najbardziej wartościowych przyrodniczo i krajobrazowo terenów.

Dolina Grabowej i Rakówki.

Szeroka dolina Grabowej i Rakówki, wraz z rozciągniętymi wzdłuż krawędziami

erozyjnymi oraz łagodniejszymi skłonami, stanowi zróżnicowany strukturalnie obszar. Jednostka ta wskazana jest, według koncepcji obszarów chronionych dawanego województwa koszalińskiego, do włączenia w krajowy system obszarów chronionych, jako fragment projektowanego Szczecinecko - Polanowskiego Parku Krajobrazowego oraz część Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Grabowej”. Dolina Grabowej została objęta natomiast ochroną w ramach europejskiej sieci Natura 2000 (obszar PLH 320003, SOO - zgodnie z Dyrektywą Siedliskową). W części zachodniej dolina Grabowej przecięta jest przez opisany korytarz infrastruktury towarzyszący drodze krajowej.

Równiny akumulacyjno - zalewowe.

Równiny akumulacyjno - zalewowe w obrębie dolin, które charakteryzują się bardzo wysokim poziomem zalegania wód gruntowych. Związana z tym jest wysoka podatność wód tego poziomu na zanieczyszczenie, jak również, w przypadku wysokich stanów wód powierzchniowych - możliwość występowania okresowych zalewów i podtopień. W podłożu powszechnie występują grunty pochodzenia organicznego. Obejmuje ona obszar łąk i pastwisk, tylko częściowo wykorzystywanych rolniczo oraz tereny naturalnej sukcesji, ze zbiorowiskami charakterystycznymi dla torfowisk niskich i przejściowych. Ze względu na warunki środowiskowa równiny akumulacyjno - zalewów nie nadają się do zabudowy i jest ona w ich obszarze wykluczona. Wyjątek stanowią: przebieg korytarza infrastruktury, obiekty i urządzenia związane z gospodarką wodną, również rybacką oraz urządzenia dla obsługi ruchu turystycznego (planowana adaptacja terenu po wydobyciu kredy jeziornej na akwen rekreacyjny w rejonie Grabowca, a także infrastruktura projektowanego szlaku wodnego rzeki Grabowej).

Dla całej zlewni Grabowej powinny zostać szczegółowo ocenione wielkości docelowej hodowli ryb. Ze względów ekologicznych nie jest wskazana eksploatacja torfu oraz pozyskiwanie z nowych złóż, kredy jeziornej w dolinie.

Wyższe terasy, skłony i pasma krawędziowe na styku dolin z wysoczyznami.

Stromo opadające w kierunku dna dolinnej powierzchni, stanowiące krawędź erozyjne, występujące głównie we wschodniej jej części, są przeważnie zalesione. Łagodniejsze, zbocza dolinne, miejscami rozcięte zalesionymi wąwozami występują w części zachodniej i pozostają przeważnie w użytkowaniu rolniczym. Obszar ten jest bardzo atrakcyjny turystycznie, za przyczyną walorów krajobrazu naturalnego, obecności kompleksów leśnych w części wschodniej i jej południowym otoczeniu, a także zasobów kulturowych ośrodków osadniczych. Dlatego też zakłada się obręb tej jednostki rozwój pobytowej funkcji turystycznej, głównie agroturystyki (Grabowo, Niemica, Kukułczym Lejkówko, Lejkowo) oraz turystyki kwalifikowanej (planowany szlak rowerowo - pieszy o znaczeniu regionalnym „Dolina Grabowej”), oraz funkcji obsługi ruchu turystycznego z centrum w m. Lejkowo.

Ze względu na duże spadki terenu, wskazane jest bezwzględne zachowanie istniejących realizacja nowych zadrzewień i zalesień oraz zwiększenie innych trwałych powierzchni zielonych (łąki, pastwiska). Dodatkowe zalesienia i zadrzewienia powinny być planów z uwzględnieniem zachowania rozległych panoram widokowych.

Położona na północ od dolin rzecznych część gminy.

Część środkowa i zachodnia jednostki jest równinna i niemal całkowicie odlesiona. Część wschodnia, bardziej urozmaicona krajobrazowo, charakteryzuje się większym udziałem powierzchni leśnych, położone jest w niej także największe w gminie, jedno nielicznych na jej terenie jezioro Ostrowiec.

W obszarze jednostki koncentrują się bardzo dobre i dobre kompleksy glebowe, co sprawia, iż jest ona intensywnie użytkowana rolniczo.

Rejon Ostrowca (fragment wsi w raz z jeziorem i kompleksem leśnym) proponuje się do objęcia ochroną poprzez, ustanowienie zespołu przyrodniczo - krajobrazowego.

Południowa część gminy.

Południowa część gminy obejmuje zróżnicowany pod względem wysokościowym geomorfologicznym obszar, głównie wysoczyznowy, z charakterystycznymi, imponującymi formami akumulacji lodowcowej i lodowcoworzecznej (wzgórza czołowomorenowe w części wschodniej, pagórki, wzgórza kemowe na zachodzie), urozmaicony dolinami rzek: Bielawy i Zielenicy. W jej obrębie wyróżniają się:

- 1) Wzgórza czołowomorenowe. Obszar, z uwagi na bardzo atrakcyjne urzeźbienie oraz występowanie cennych przyrodniczo kompleksów lasów - liściastych, w tym 150 – letni starodrzewów bukowych, proponowany jest do objęcia ochroną (zgodnie z koncepcją sporządzoną dla dawnego woj. koszalińskiego, teren przewidywany do włączenia w krajowy system obszarów chronionych poprzez utworzenie parku krajobrazowego). Zakłada się w obszarze dalszy rozwój funkcji leśnej oraz funkcji turystycznej, w tym agroturystyki z ośrodkami: Zielenic, Drzeńsko, Zalesie i Włodzisław, turystyki kwalifikowanej oraz czynnej rekreacji (trasy konne, biegowe, spacerowe, rowerowe, wędkarstwo, pozyskiwanie runa). W granicach jednostki znajduje się unikalny w skali krajowej i europejskiej obiekt dziedzictwa historycznego - stanowisko megalityczne Borkowo. Przewidywana jest w jego sąsiedztwie realizacja atrakcji turystyczno - edukacyjnej - rekonstrukcja osady neolitycznej. Z uwagi na walory kulturowe, ekologiczne, edukacyjne, turystyczne, całe pasmo Borkowo - Zielenica postuluje się do objęcia ochroną w postaci zespołu przyrodniczo - krajobrazowego. Z zachowaniem panoram widokowych na dolinę Grabowej, Zielenicy i wzgórza w ich otoczeniu, powinny być realizowane zalesienia.
- 2) Urozmaicony pod względem urzeźbienia obszar o charakterze rolno - leśnym, przecina w skrajnie zachodniej części korytarz drogi krajowej. Poza nią, w porównaniu z jednostką północną i środkową, system osadniczy obszaru ma zdecydowanie mniej korzystne powiązania komunikacyjne, również z uwagi na ich stan techniczny. Fragment jednostki, obejmujący dolinę Bielawy wraz z otaczającymi ją kompleksami leśnymi postulowany jest do ochrony poprzez utworzenie zespołu przyrodniczo - krajobrazowego (zweryfikowana wojewódzka obszarów chronionych, w której wymienione pasmo ekologiczne przewidziane było do objęcia ochroną w postaci fragmentu obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Grabowej”). Większe kompleksy rolne gruntów rolnych, najlepszych, wymagają ochrony przed rozdrobnieniem własnościowym i niekontrolowanym rozproszeniem zabudowy.

2. Fauna.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004. Nr 92, poz. 880) w granicach obszaru zmiany Studium, tak jak w całej Polsce, obowiązuje ochrona gatunkowa zwierząt. Na podstawie analizy ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łobez stwierdza się, że ich realizacja nie spowoduje zagrożenia dla chronionych gatunków zwierząt.

W gminie Malechowo istnieje strefa ochronna dla orlika krzykliwego ustanowiona na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 września 2001 r. w sprawie

określenia listy gatunków zwierząt rodzimych dziko występujących objętych ochroną gatunkową ścisłą i częściową oraz zakazów dla danych gatunków i odstępstw od zakazów (Dz. U. Nr 130, poz. 1456).

Oдноśnie stanowiska wyżej wymienionego gatunku obowiązuje zakaz dokonywania obejmujących wycinanie drzew i krzewów, prowadzenia robót melioracyjnych, wznoszenia obiektów, urządzeń i instalacji oraz innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych, a także przebywania poza miejscami wyznaczonymi.

W gminie Malechowo mogą wystąpić kolizje z ustanowionymi prawnie formami ochrony przyrody oraz z proponowanymi formami ochrony przyrody, wyznaczonymi gminie na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej w celu ochrony fauny oraz siedlisk ważnych dla jej istnienia.

W związku z tym w przypadku kolizji z takimi formami ochrony przyrody powinno się podjąć następujące działania:

- 1) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja faunistyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 2) W przypadku wystąpienia kolizji z gatunkami chronionymi należy podjąć działania zmierzające do ich przeniesienia na identyczne lub podobne siedliska.

Ochrona podlegających ochronie prawnej gatunków zwierząt wynika z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. z dnia 11 października 2004 r.) § 10. Sposoby ochrony gatunków dziko występujących zwierząt polegają w szczególności na:

- 1) ustalaniu stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania dla gatunków, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. e. określonych w załączniku nr 5 do rozporządzenia;
- 2) zabezpieczeniu ostoi i stanowisk zwierząt przed zagrożeniami zewnętrznymi;
- 3) wykonywaniu zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan siedliska zwierząt:
 - a) renaturyzacji i odtwarzaniu siedlisk,
 - b) utrzymywaniu lub odtwarzaniu właściwych dla gatunku stosunków wodnych,
 - c) utrzymywaniu lub odtwarzaniu właściwego dla gatunku stanu gleby lub wody,
 - d) zapobieganiu sukcesji roślinnej przez wypas, koszenie, wycinanie drzew i krzewów,
 - e) odtwarzaniu oraz zakładaniu nowych zakrzaczeń i zadrzewień śródpolnych,
 - f) budowie sztucznych miejsc lęgowych,
 - g) dostosowaniu terminów i sposobów wykonania prac agrotechnicznych, leśnych, budowlanych, remontowych i innych do okresów lęgu, rozrodu lub hibernacji,
 - h) tworzeniu i utrzymywaniu korytarzy umożliwiających migrację,
 - i) zapewnianiu drożności cieków będących szlakami migracji, w tym budowie przepławek i kanałów, rozbiórce przeszkód oraz stałej konserwacji istniejących przepławek,
 - j) instalowaniu przejść dla zwierząt pod i nad drogami publicznymi oraz liniami kolejowymi,
 - k) regulacji liczebności roślin, grzybów i zwierząt mających wpływ na chronione gatunki;
- 4) obserwacji i dokumentowaniu (monitoringu) stanowisk, ostoi i populacji gatunków;
- 5) wspomaganie rozmnażania się gatunku na stanowiskach naturalnych;
- 6) zabezpieczeniu reprezentatywnej części populacji przez ochronę ex situ;
- 7) zasilaniu populacji naturalnych przez wprowadzanie osobników z hodowli ex situ;
- 8) przywracaniu zwierząt z hodowli ex situ do środowiska przyrodniczego;
- 9) przenoszeniu zwierząt zagrożonych na nowe stanowiska;
- 10) edukacji społeczeństwa oraz właściwych służb w zakresie rozpoznawania gatunków

- chronionych i sposobów ich ochrony;
- 11) prowadzeniu hodowli zwierząt z gatunków chronionych wykorzystywanych do celów gospodarczych;
 - 12) promowaniu technologii prac związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i wodnej, umożliwiających zachowanie ostoi i stanowisk gatunków chronionych.

Celem zmianv studium jest:

określenie istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z rozwojem gminy, z uwzględnieniem w szczególności.

- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
- wyznaczenie obszarów objętych ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz ustalenie dla nich zasad użytkowania,
- sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej,
- koordynacja planów miejscowych.

Realizacja zagospodarowania przestrzennego odbywać się będzie przy zachowaniu nadrzędnej zasady rozwoju zrównoważonego, która zakłada optymalne i racjonalne wykorzystanie zasobów i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego, traktuje je jako dobro bezcenne i w ograniczonym stopniu odnawialne, które winno być zachowane dla przyszłych pokoleń.

Dla właściwego wykorzystania zasobów przestrzeni gminy i jej położenia oraz zagwarantowania zgodnego współistnienia różnych funkcji wskazuje się:

- tereny, na których mogą być realizowane zamierzenia w zakresie działalności produkcyjnej, rzemieślniczej i usługowej tak, by nie powodowała uciążliwości dla otoczenia oraz utraty lub obniżenia walorów środowiska, a lokalizacja wstępnie wskazywała na szanse powodzenia zamierzeń,
- rejony, gdzie może być podejmowana działalność gospodarcza opierająca się na wykorzystaniu zasobów środowiska naturalnego,
- obszary, gdzie dotychczas realizowane formy aktywności gospodarczej powinna podlegać zmianom za sprawą cech środowiska naturalnego lub z przyczyn ekonomicznych,
- obszary, na których w celu objęcia ochroną cennych zasobów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego podejmowanie działalności gospodarczej, budowlanej lub inżynierskiej będzie całkowicie zakazane, lub też w różnym stopniu ograniczona.

W gminie Malechowo szczególnej ochronie podlegają tereny najcenniejsze faunistycznie, mające szczególne znaczenie dla bytowania, gniazdowania i rozrodu fauny. Szczególnej ochronie podlegają lokalne i ponadlokalne korytarze ekologiczne, mając istotne znaczenie dla migracji fauny.

Ochronie podlegają:

- dolina rzeki Grabowej,
- dolina rzeki Rakówki,
- inne tereny wodno - błotne,
- podmokłe użytki zielone,
- lasy,
- zadrzewienia i zakrzewienia w jednostkach osadniczych, wzdłuż dróg oraz na użytkach rolnych.

W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wprowadza się ustalenia mające na celu wyeliminowanie lub ograniczenie zagrożeń fauny gminy Malechowo, a szczególnie wyeliminowanie lub ograniczenie: zanieczyszczenia atmosfery przez dwutlenek siarki i pyły przemysłowe, zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, zanieczyszczanie powierzchni ziemi odpadami komunalnymi i przemysłowymi.

W gminie Malechowo nie przewiduje się budowy naziemnych barier ekologicznych, mogących stanowić istotne przeszkody dla migracji fauny naziemnej. Niewielką taką barierą może być modernizacja drogi krajowej nr 6 do parametrów drogi ekspresowej.

W gminie Malechowo planuje się tereny lokalizacji elektrowni wiatrowych. Mogących mieć określony wpływ na awifaunę. Jednakże wpływ ten powinien zostać określony na etapie wykonywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w których nastąpi uszczegółowienie lokalizacji elektrowni wiatrowych w stosunku do różnych form ochrony przyrody oraz terenów ważnych faunistycznie. Również wpływ powinien zostać określony na etapie wykonywania przedinwestycyjnych monitoringu ornitologicznych.

W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wyłącza się spod zainwestowania oraz chroni się wszystkie tereny spełniające wymogi Dyrektywy Ptasiej, do których należą: dolina rzeki Grabowej, jezioro Ostrowieckie, przewidziany użytek ekologiczny UE - 3, UE- 5, istniejący użytek ekologiczny UE - I4, LE - 33 oraz obszar cenny przyrodniczo 0028.

W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo wyłącza się spod jakiegokolwiek zainwestowania tereny spełniające wymogi Dyrektywy Siedliskowej, istotne dla gatunków zwierząt z Załącznika II:

- jeziora oligotroficzne – południowy - wschód od Nowego Żytnika,
- naturalne jeziora eutroficzne z roślinnością rdestnicową i szuwarową - oczka wodne i jeziora na terenie gminy w większości przewidziane do ochrony,
- jeziora dystroficzne - oczka wodne i jeziora z torfowiskami na całym terenie gminy, w większości przewidziane do ochrony lub już objęte ochroną jako użytek ekologiczny,

W gminie Malechowo ochronie podlegają 4 lokalne korytarze ekologiczne, przez które odbywa się liniowy przepływ materii, energii i gatunków. Dodatkowo korytarze tworzą ważne powiązania zewnętrzne gminy. Są to:

- dolina rzeki Grabowej (korytarz o znaczeniu krajowym),
- dolina rzeki Reknicy z kompleksami leśnymi we wschodniej części gminy,
- dolina rzeki Bielawy oraz kompleksy leśne w południowo - zachodniej części gminy,
- zwarte kompleksy leśne z doliną Zielnicy, w południowo - wschodniej części gminy.

3. Flora.

W gminie Malechowo mogą wystąpić kolizje z ustanowionymi prawnie formami ochrony przyrody oraz z proponowanymi formami ochrony przyrody, wyznaczonymi w gminie na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej w celu ochrony flory oraz siedlisk ważnych dla jej istnienia.

W związku z tym w przypadku kolizji z takimi formami ochrony przyrody powinno się podjąć następujące działania:

- 1) Należy wykonać ekspertyzę w zakresie ochrony przyrody. Ekspertyza taka powinna obejmować szczegółową inwentaryzację zasobów przyrody oraz powinna zawierać szczegółowy wykaz działań konserwatorskich w stosunku do ewentualnie stwierdzonych stanowisk występowania roślin gatunków chronionych. Ekspertyza powinna poprzedzać etapy projektowe i inwestycyjne.

- 2) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja florystyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 3) W przypadkach stwierdzenia ewentualnych kolizji ze stanowiskami gatunków chronionych roślin należy w pierwszej kolejności podejmować działania przenoszące takie rośliny na podobne lub identyczne stanowiska. W takich przypadkach lub w przypadkach gdy przeniesienie roślin chronionych nie będzie możliwe, należy wystąpić do Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody lub Ministra Środowiska o wyrażenie zgody na przeniesienie lub zniszczenie stanowiska gatunku chronionego.
- 4) W przypadku wystąpienia kolizji z gatunkami chronionymi należy podjąć działania zmierzające do ich przeniesienia na identyczne lub podobne siedliska.

Zgodnie z § 8 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. z dnia 28 lipca 2004 r.) Ustawa o ochronie przyrody, sposoby ochrony gatunków dziko występujących roślin polegają w szczególności na:

- 1) zabezpieczeniu ostoi i stanowisk roślin przed zagrożeniami zewnętrznymi;
- 2) wykonywaniu zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan siedliska roślin, w szczególności:
 - a) utrzymywaniu lub odtwarzaniu właściwych dla gatunku stosunków świetlnych,
 - b) utrzymywaniu lub odtwarzaniu właściwego dla gatunku stanu gleby lub wody,
 - c) utrzymywaniu lub odtwarzaniu właściwych dla gatunku stosunków wodnych,
 - d) koszeniu siedliska, w sposób właściwy dla gatunku,
 - e) wypasie zwierząt gospodarskich na obszarze siedliska, w sposób właściwy dla gatunku chronionego,
 - f) uregulowaniu liczebności roślin, grzybów i zwierząt mających wpływ na chronione gatunki;
- 3) wspomaganiu rozmnażania się gatunku na stanowiskach naturalnych;
- 4) obserwacji i dokumentowaniu (monitoring) stanowisk, ostoi i populacji gatunków;
- 5) zabezpieczeniu reprezentatywnej części populacji przez ochronę ex situ;
- 6) zasileniu populacji naturalnych przez wprowadzenie osobników z hodowli ex situ;
- 7) przywracaniu roślin z hodowli ex situ do środowiska przyrodniczego;
- 8) przenoszeniu roślin zagrożonych na nowe stanowiska;
- 9) edukacji w zakresie rozpoznawania gatunków' chronionych i sposobów ich ochrony;
- 10) prowadzeniu upraw roślin należących do gatunków chronionych wykorzystywanych do celów gospodarczych;
- 11) promowaniu technologii prac związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, umożliwiających zachowanie ostoi i stanowisk gatunków chronionych.

W przypadku braku możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych, gwarantujących pełną ochronę stanowiska gatunku chronionej prawnie rośliny wraz z sąsiedztwem warunkującym istnienie tego stanowiska oraz prawidłowy rozwój rośliny, zaistnieje konieczność jej przeniesienia na identyczne stanowisko.

W granicach całego obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie zakłada się niszczenia stanowisk chronionych prawnie roślin, poza przypadkami uniemożliwiającymi ich ochronę w przyczyn losowych lub nieprzewidywalnych obecnie.

Wybór identycznego siedliska lub odtworzenie takiego samego w nowym miejscu powinno zostać uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody w Szczecinie.

Przeniesienie roślin będzie wymagało:

- a) odtwarzania właściwych dla gatunku stosunków świetlnych,
- b) odtwarzania właściwego dla gatunku stanu gleby lub wody,
- c) odtwarzania właściwych dla gatunku stosunków wodnych.

Celem zmiany studium jest:

określenie istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z rozwojem gminy, z uwzględnieniem w szczególności:

- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
- wyznaczenie obszarów objętych ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz ustalenie dla nich zasad użytkowania,
- sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej,
- koordynacja planów miejscowych.

Realizacja zagospodarowania przestrzennego odbywać się będzie przy zachowaniu nadrzędnej zasady rozwoju zrównoważonego, która zakłada optymalne i racjonalne wykorzystanie zasobów i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego, traktując je jako dobro bezcenne i w ograniczonym stopniu odnawialne, które winno być zachowane dla przyszłych pokoleń.

Dla właściwego wykorzystania zasobów przestrzeni gminy i jej położenia oraz zagwarantowania zgodnego współistnienia różnych funkcji wskazuje się:

- tereny, na których mogą być realizowane zamierzenia w zakresie działalności produkcyjnej, rzemieślniczej i usługowej tak, by nie powodowała uciążliwości dla otoczenia oraz utraty lub obniżenia walorów środowiska, a lokalizacja wstępnie wskazywała na szanse powodzenia zamierzeń,
- rejony, gdzie może być podejmowana działalność gospodarcza opierająca się na wykorzystaniu zasobów środowiska naturalnego,
- obszary, gdzie dotychczas realizowane formy aktywności gospodarczej powinny podlegać zmianom za sprawą cech środowiska naturalnego lub z przyczyn ekonomicznych,
- obszary, na których w celu objęcia ochroną cennych zasobów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego podejmowanie działalności gospodarczej, budowlanej lub inżynierskiej będzie całkowicie zakazane, lub też w różnym stopniu ograniczona.

W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wprowadza się ustalenia mające na celu wyeliminowanie lub ograniczenie zagrożeń dla flory gminy Malechowo, a szczególnie wyeliminowanie lub ograniczenie: zanieczyszczenia atmosfery przez dwutlenek siarki i pyły przemysłowe, zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych, zanieczyszczanie powierzchni ziemi odpadami komunalnymi i przemysłowymi. W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo wyłącza się spod jakiegokolwiek zainwestowania tereny spełniające wymogi Dyrektywy Siedliskowej.

Na terenie gminy Malechowo występują siedliska naturalne, których ochrona wymaga wyznaczenia obszarów szczególnie chronionych zgodnie z Dyrektywą Rady 92/43/EW.

Są to następujące siedliska:

- jeziora oligotroficzne – południowy - wschód od Nowego Żytnika,
- naturalne jeziora eutroficzne z roślinnością rdznicową i szuwarową - oczka wodne i jeziora na terenie gminy w większości przewidziane do ochrony,
- jeziora dystroficzne - oczka wodne i jeziora z torfowiskami na całym terenie gminy, większości przewidziane do ochrony lub już objęte ochroną jako użytek ekologiczny,
- zarośla (Filipendulion), doliny rzek, kompleksy podmokłych łąk, torfowiska soligeniczne na terenie gminy, w większości przewidziane do ochrony,

- żywe torfowiska wysokie - kompleks torfowisk E od Drzeńska, S od Pękanina, NE od Przytoku, E od Malechowa,
- zdegradowane, ale zdolne do regeneracji torfowiska wysokie - torfowiska w okolicach Grabowa, Zalesia, Pękanina, Żegocina, Kręgu, Smardzewa, w większości przewidziana do ochrony,
- torfowiska przejściowe i trzęsawiska oraz kwaśne młaki z roślinnością niskoturzycową kompleks torfowisk E od Drzeńska, podmokłe łąki i torfowiska w okolicach Pękanin Niemicy, w dolinie rzeki Bielawy,
- kwaśne i żyzne buczyny (*Luzulo - Fagetum* i *Melici - Fagetum*) - doliny rzek i wąwozów terenie gminy,
- grady subatlantyckie (*Stellario - Carpinetum*) - doliny rzek, wąwozy, kompleksy leśny oraz kompleksy źródlisk na terenie gminy,
- lasy bagienne (*Ribo nigri - Alnetum*) - doliny rzek, wąwozy, kompleksy leśne oraz kompleksy źródlisk na terenie gminy,
- lasy olszowe i olszowo - jesionowe (*Circaeo - Alnetum*) - kompleksy torfowisk, dna wąwozów, doliny rzek na terenie gminy.

W granicach gminy Malechowo istnieje fragment specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Grabowej”, pokazany na załączniku graficznym do niniejszego opracowania. Obszar Natura 2000 jest chroniony ustaleniami zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo.

Gmina Malechowo jest położona w obrębie dwóch dzielnic przyrodniczo - leśnych dzielnicy Pobrzeża Słowińskiego (mezoregion Równiny Słupskiej) oraz dzielnicy Pojezierzy Drawsko - Kaszubskich (mezoregion Wysoczyzny Polanowskiej).

Południowo - wschodnia część gminy Malechowo znajduje się w granicach obszaru zaliczanego do Krajowego i Wojewódzkiego Systemu Obszarów Chronionych. Południowo - wschodni fragment doliny rzeki Grabowej znajduje się w granicach projektowanego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Grabowej” PLH320C. Jednocześnie cała dolina rzeki Grabowej stanowi niezmiernie ważny przyrodniczy łącznik pomiędzy obszarem pojeziernym a Wybrzeżem Bałtyku.

W Krajowej koncepcji Sieci Ekologicznej, pasmo wzdłuż doliny Grabowej, z rozszerzeniem na najbardziej atrakcyjne pod względem krajobrazowym, o bardzo wysokiej lesistości i dużym udziale cennych przyrodniczo lasów liściastych, fragmenty Wysoczyzny Polanowskiej, zostało wyróżnione jako korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym. W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo ustala się:

W ZAKRESIE OCHRONY LASÓW

Z oceny stanu zbiorowisk leśnych gminy oraz analizy zgodności drzewostanu z siedliskiem wynika, że stopień zniekształcenia lasów jest największy w zachodniej, południowej i środkowej części gminy. Dominują tam żyzne siedliska lasu mieszanego oraz lasu świeżego. Zajmują je drzewostany sosnowe lite lub z domieszką buka, świerku i dębu, natomiast w naturalnych warunkach główną rolę powinny odgrywać zbiorowiska kwaśnej buczyny niżowej i acidofilnego lasu bukowo - dębowego.

Powszechność zniekształceń zbiorowisk leśnych wymaga działań unaturalniających, regeneracyjnych na całym obszarze gminy.

Proponuje się:

- a) dokonanie oceny aktualnego stopnia naturalności zbiorowisk leśnych, określenia degeneracji oraz dynamiki i kierunków zmian roślinności leśnej na powierzchniach zniekształconych siedlisk lasu mieszanego, lasu świeżego, przewidzianych w planach urzędzenia nadleśnictw do przebudowy drzewostanów, (dotyczy to obszarów położonych w zachodniej, południowo - zachodniej oraz środkowej części terenu

- gminy).
- b) zaobserwowanie i określenie obszarów o wyraźnych tendencjach roślinności leśnej spontanicznej regeneracji; spontaniczne procesy mogą zachodzić szybciej niż przebudowa drzewostanów,
 - c) pozostawienie wybranych, najbardziej zbliżonych do naturalnych fragmentów buczyny niżowej, szczególnie w południowo - wschodniej części gminy, w obrębie pagórów i wzgórz morenowych, jako powierzchni modelowych, bez ingerencji gospodarczej, w których można obserwować naturalne procesy i zmiany (w szczególności procesy regeneracji),
 - d) weryfikację zalecanego docelowego składu drzewostanów i ilościowych proporcji poszczególnych gatunków w lasach liściastych: w szczególności większego udziału buka i dębu bezszypułkowego przy jednoczesnym zmniejszeniu udziału sosny na siedliskach lasu mieszanego i lasu świeżego oraz wyeliminowaniu świerka jako gatunku docelowego na siedliskach lasu wilgotnego,
 - e) stosowanie w lasach bukowych i mieszanych rębni złożonych, udoskonalonych zróżnicowaniem czasu, formy oraz intensywności cięć. Mogą być stosowane rębnie z wydłużonym okresem odnowienia – III b, III d oraz przerębowa IV, naśladująca naturalne procesy rotacji pokoleń drzew, w szczególności na wymienionych obszarach występowania najbardziej zbliżonych do naturalnych fragmentów kwaśnej buczyny niżowej (kompleksy leśne południowo - wschodniej części gminy). Należy unikać w przebudowie drzewostanów rębni I - zupełnej i rębni II a prowadzących do dalszego zniekształcania struktury fitocenozy bukowych oraz degradacji gleb,
 - f) w celu renaturyzacji monokultur sosnowych na gruntach porolnych, których obszary koncentrują się w południowo - zachodniej oraz południowej i środkowej części gminy zaleca się:
 - wprowadzanie podszytu na siedliskach boru mieszanego (buk, dąb, jarząb, kruszyna) oraz lasu mieszanego (lipa, grab, buk); zabiegi te należy stosować w pierwszej kolejności w obszarach penetracji turystycznej,
 - szersze niż dotychczas stosowanie metody ogniskowo - kompleksowej ochrony lasu wprowadzanie zestawów podszytów, pojniaków, budek dla ptaków, ochrony mrówek i dzików,
 - pielęgnacja i dążenie do poprawy stanu sanitarnego drzewostanów osłabionych gradacjami owadów i grzybów,
 - uwzględnianie różnorodności siedliskowej - przez wyodrębnienie i właściwe zagospodarowanie tzw. mikrosiedlisk (niewielkich powierzchni innych typów siedlisk występujących na dużych obszarach siedliska dominującego typu) i powszechne wprowadzanie tzw. domieszek biocenotycznych (sadzonych drzew i krzewów - liściastych) w litych monokulturach sosnowych.
 - g) w celu zwiększania różnorodności przyrodniczej lasów gminy zaleca się:
 - objęcie szczególną ochroną biotopów wewnątrz lasu; zwiększenie możliwości występowania gatunków o wąskiej amplitudzie ekologicznej,
 - wykorzystywanie możliwości mikrosiedlisk, przeciwdziałanie ich degradacji i ubożeniu,
 - zwiększanie powierzchni drzewostanów starszych klas wieku, pozostawianie drzew dziuplastych, drzew o osobliwym pokroju, o wymiarach zbliżonych do pomnikowych,
 - ochronę lasów nadrzecznych, łągów i olsów przed osuszeniem, domieszką gatunków szpilkowych (świerk) oraz stosowaniem rębni zupełnej,
 - zaniechanie melioracji w lasach,
 - pozostawianie leżących drzew i wykrotów, przynajmniej na niektórych terenach

- leśnych,
 - ochronę stref ekotonowych utworzonych przez roślinność zielną lub krzewiastą, rozwijającą się w formie pasów na granicy lasu z terenem nieleśnym (połem uprawnym, łąką, jeziorem), ważnych w krajobrazie gminy,
 - zróżnicowanie zasad gospodarowania w lasach ochronnych i gospodarczych (wielofunkcyjnych) w zakresie składu gatunkowego, metod pielęgnacji i odnowienia oraz wieku rębności, w zależności od funkcji ochronnej,
 - stosowanie techniki zrywki chroniącej rosące drzewa przed uszkodzeniami podczas pozyskiwania drewna,
 - likwidację i oczyszczenie śródleśnych miejsc dzikich wysypisk odpadów,
 - wyznaczenie miejsc obozowisk, biwaków, śródleśnych stanic wodnych oraz innych miejsc wypoczynku i zagospodarowanie ich w sposób ograniczający do minimum zniszczenia związane z pobytem turysty,
 - wprowadzanie okresowych zakazów wstępu na obszary leśne zniszczone w wyniku nadmiernej penetracji pieszej oraz tworzenie warunków do regeneracji runa i podszytu.
- h) w zakresie kształtowania przestrzeni leśnej, zadrzewień i zakrzewień, w szczególności na obszarach o niskim wskaźniku lesistości - północnych oraz częściowo południowych obszarach gminy, zaleca się:
- łączenie małych kompleksów leśnych; opracowanie planów zalesień i zadrzewień w gminie, przeciwdziałanie izolacji i rozdrobnieniu lasów przez stosowanie zasady wymiany gruntów,
 - utrzymanie łączności pomiędzy poszczególnymi enklawami leśnymi a większymi kompleksami leśnymi; tworzenie zakrzewień, szpalerów drzew i alei śródpolnych pełniących funkcję m.in. korytarzy migracyjnych (korytarzy ekologicznych),
 - zadrzewianie dróg i miedz śródpolnych (funkcja biocenotyczna i klimatyczna) w kompleksach upraw wielkoobszarowych na obszarach północnej części gminy, skład gatunkowy, forma i układ przestrzenny zależy każdorazowo od przewidywanej funkcji zadrzewień i zakrzewień oraz typu siedliska. Należy preferować gatunki nektarodajne, wytwarzające duże ilości nasion lub owoców oraz dające schronienie różnym grupom organizmów zwierzęcych,
 - kształtowanie stref ekotonowych na zalesianych terenach,
 - pozostawianie śródpolnych „oczek” wodnych, torfowisk oraz istniejących grup i kęp drzew lub krzewów,
 - zalesienie gruntów marginalnych (gleby najsłabsze, rolniczo nieprzydatne klasy VI i VI z), w pierwszej kolejności zagrożonych erozją wodną,
 - dopuszczenie naturalnej sukcesji roślinności na niektórych powierzchniach gruntów odłogowanych.

Zaleca się nie stosowanie zrębów zupełnych na siedliskach boru świeżego wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych, przy zbiornikach wodnych rzekach i jeziorach, w szczególności na terenach proponowanych do objęcia ochroną prawną.

2. Woda.

Obszar gminy Malechowo położony jest w granicach zlewni rzeki Wieprzy i przyległego Przymorza, o powierzchni 2572 km², dla którego Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa zatwierdził decyzją z dnia 07 lutego 1997 r. - znak. KDH./013/6023/97 „Dokumentację hydrogeologiczną zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych zlewni Wieprzy i Przymorza”. W wymienionej dokumentacji ustalono zasoby dyspozycyjne wód podziemnych z utworów czwartorzędowych, trzeciorzędowych i kredowych

dla obszaru zlewni w ilości 22 624 m³/h dla całego systemu wodonośnego rezerwy zasobów są duże i stanowią ok. 90% zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych. Pełne wykorzystanie rezerw wiąże się z odpowiednią lokalizacją i budową nowych dużych ujęć wody, których lokalizacja powinna być poprzedzona analizą modelową сутków eksploatacji przy wykorzystaniu istniejącego modelu matematycznego.

W granicach gminy Malechowo istnieją obszary zagrożone powodzią. Aktualnie za obszary zagrożone powodzią uznaje się zgodnie ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 145 z późniejszymi zmianami), tereny między linią brzegową a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w którym wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego oraz obszar pasa nadbrzeżnego w rozumieniu ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, a także wyspy i przymuliska. Na obszarach bezpośrednio zagrożonych powodzią obowiązują zakazy określone w art. 40 ust. 1 pkt. 3 oraz w art. 82 ust. 2 ustawy Prawo wodne.

Ponadto część obszaru gminy wg wstępnych wyników „Studium bezpośredniego zagrożenia powodzią na obszarze RZGW w Szczecinie” znajduje się w obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi.

Obecnie „Studium bezpośredniego zagrożenia powodzią na obszarze RZGW w Szczecinie” jest w fazie weryfikacji i po jego zatwierdzeniu wyznaczone w nim obszary będą stanowić obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią. Na takich obszarach obowiązywać będą zakazy określone w ustawie Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 145 z późniejszymi zmianami).

Na obszarze gminy Malechowo znajdują się śródlądowe publiczne wody płynące rzeka Grabowa, rzeka Bielawa, rzeka Zielnica i Kanał Świącianowski. Prawa właścicielskie w stosunku do tych wód oraz gruntów pod wodami wykonuje Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2004 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 145 z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną (Dz. U. Nr 16 z 2003 r. poz. 149) - załączniki nr 2 i 3 - województwo zachodniopomorskie.

W związku z powyższym w zakresie zagospodarowania przestrzennego w rejonie tych wód obowiązują ograniczenia, przewidziane obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności ustawą Prawo wodne. Prawo ochrony środowiska i ustawa o ochronie przyrody. Ograniczenia w zagospodarowaniu terenu występują również na nieruchomościach przyległych do cieków. Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy Prawo wodne zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwia przechodzenia przez ten obszar.

W granicach gminy Malechowo występują obszary zmeliorowanych gruntów z pomocą systematycznej sieci drenarskiej i rowów, które na podstawie przepisów art. 70 i 73 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 145 z późniejszymi zmianami) są urządzeniami melioracji wodnych szczegółowych, służącymi regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleb i ułatwienia jej uprawy. Urządzenia melioracyjne, które w świetle przepisów ustawy Prawo wodne są urządzeniami wodnymi, podlegają ochronie na mocy art. 65 tej ustawy. Dlatego też w przypadku nowego zagospodarowania terenu, które spowoduje ingerencję w istniejące urządzenia wodne i wymusi konieczność ich rozbiórki lub przebudowy niezbędnej dla realizacji zamierzenia - należy zgodnie z przepisami art. 122 ust. 1 pkt. 3 w związku 9 ust. 1 pkt. 19 lit. a), ust. 2 pkt. 1 lit. a) i pkt 2 ustawy Prawo wodne, uzyskać pozwolę wodnoprawne.

W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo ustala się:

W ZAKRESIE OCHRONY WÓD

- a) ograniczenie ładunku zanieczyszczeń przedostających się do wód powierzchniowy podziemnych ze źródeł punktowych i obszarowych,
- b) poprawa stanu jakościowego wód powierzchniowych (odnosi się zwłaszcza do stanu sanitarnego wód),
- c) zapewnienie skutecznej ilościowej i jakościowej ochrony dla wód podziemnych,
- d) ochrona, zwiększanie zdolności retencyjnych zlewni.

Dla realizacji celów i kierunków w zakresie ochrony wód wymagane jest podejmowanie i kontynuowanie następujących działań oraz przyjęcie takich zabezpieczeń, jak:

- realizacja i usprawnienie zbiorczego i indywidualnych systemów oczyszczania w jednostkach osadniczych i produkcyjnych, kontrolowanie obiektów funkcjonujących na terenie gminy pod kątem gospodarki ściekowej, likwidacja obiektów zaopatrzeniowych w wodę wyłączonych z eksploatacji (studnie głębinowe). Szczegółowe założenia w/w gospodarki ściekowej przedstawiono w części poświęconej kierunkom rozwoju infrastruktury technicznej,
- kontrolowanie stanu jakościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Polecane jest wdrożenie wojewódzkiego systemu monitoringu wód podziemnych. Bardzo wskazane jest pozyskanie funduszy i przeprowadzenie badań oceniających stan czystości jeziora Ostrowiec,
- opracowanie ekspertyzy, oceniającej możliwości hodowli ryb w całej zlewni Ostrowca,
- wydawanie decyzji związanych z lokalizacją nowych i modernizacją istniejących obiektów gospodarki wodnej takich jak: stopnie wodne i zbiorniki retencyjne rzek, stawy hodowlane ryb łososiowatych, inne stawy hodowlane o powierzchni powyżej 10 ha, na podstawie obowiązujących przepisów, ze szczegółową oceną skutków hydrologiczno - ekologicznych, w uzgodnieniu ze służbami ochrony,
- zastosowanie systemu optymalnego rozdziału wód podziemnych: wody te powinny być przeznaczane przede wszystkim dla potrzeb ludności, również dla potrzeb hodowlanych, w szczególnych przypadkach dla przemysłu i usług, gdy wymagana jest woda w jakości (np. przemysł rolno - spożywczy),
- likwidacja dzikich i rekultywacja zamkniętych wysypisk i składowisk odpadów planowanych do realizacji i użytkowania w przyszłości, za niezbędne uznaje się przyjęcie i zrealizowanie zabezpieczeń chroniących wody przed obniżeniem ich jakości. Przewiduje się możliwość funkcjonowania w przyszłości na terenie gminy jednego urządzonego wysypiska odpadów (w Studium dwa warianty lokalizacji). W rejonach wytypowanych wstępnie do lokalizacji wysypiska dopuszcza się również możliwość urządzenia grzebowiska zwierząt, dla potrzeb gminy, zgodnie z obowiązującymi przepisami, normami i pod warunkiem, że funkcjonowanie tego obiektu nie spowoduje uciążliwego wpływu dla wód,
- przestrzeganie przepisów ochrony środowiska w zakresie składowania i wykonywania obornika, gnojowicy, nawozów i środków ochrony roślin,
- wyeliminowanie możliwości dopływu zanieczyszczeń do wód z istniejących obszarów magazynowania i dystrybucji paliw płynnych, przyjęcie odpowiednich zabezpieczeń w przypadku nowych lokalizacji,
- unikanie lokalizacji składowisk i wylewisk odpadów, magazynów produktów chemicznych i ropopochodnych na obszarach o bardzo wysokiej podatności na zanieczyszczenie wód podziemnych (obszary z czasem dopływu zanieczyszczeń wód - do 1 roku). W obrębie obszarów o bardzo wysokiej i wysokiej podatności na zanieczyszczenie (czas dopływu zanieczyszczeń 1 - 10 lat) szczególnie istotnej stosowanie rozwiązań technicznych zapewniających skuteczną ochronę wód przed zanieczyszczeniem, niezbędne jest również wyeliminowanie wszystkich niekontrolowanych zrzutów nieoczyszczonych ścieków do ziemi,

- ochrona i kształtowanie stref ekotonowych w bezpośrednim sąsiedztwie wód (zalesianie, zadrzewianie, nasadzenia krzewów, przekształcanie gruntów ornych przylegających do wód w użytki zielone),
- ustanawianie nowych form ochrony przyrody, obejmujących ważne elementy systemu hydrograficznego - w Studium proponuje się objęcie różnymi formami ochronnymi doliny Grabowej, Rakówki, Zielenicy i Bielawy,
- kontrolowanie prac melioracyjnych przebiegających na obszarze gminy, utrzymywanie w należyтым stanie istniejących urządzeń i obiektów melioracyjnych,
- przestrzeganie zakazu osuszania oczek wodnych, terenów bagiennych,
- realizowanie obiektów małej retencji (jazy, zastawki, realizowane zwłaszcza w celu podpiętrzenia wód stojących, drobne zbiorniki wodne),
- utrzymywanie i realizowanie nowych zalesień i zadrzewień w strefach wododziałowych, w pasmach wzdłuż biegu cieków i na obrzeżach jezior, na terenach źródłiskowych, w zlewni jeziora Ostrowiec. Zwiększenie powierzchni lasów ochronnych o funkcji wodochronnej (postulowane lasy wodochronne w obrębie dolin Bielawy i Zielenicy),

Na podstawie wyników dokumentacji hydrogeologicznej, nie wydziela się na terenie gminy i nie traktuje jako zasób wymagający szczególnej ochrony GZWP Nr 104. tzw. Zbiornika Sianowskiego, wcześniej wyróżnionego na Mapie Obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych S. Kleczkowskiego (1990) oraz wskazanego w studium zagospodarowania przestrzennego woj. koszalińskiego (1996).

Według „Dokumentacji hydrogeologicznej oceniającej warunki występowania wód podziemnych w rejonie projektowanego GZWP Nr 104 - Zbiornik Sianowski”, wykonał przez Przedsiębiorstwo Geologiczne we Wrocławiu „PROXIMA” S.A. Oddział w Poznaniu (1998) - ww. zbiornik może być traktowany tylko jako lokalna struktura wodonośna, występująca poza granicami gminy Malechowo - w okolicy Sianowa, która jest w stanie zaspokoić potrzeby miejscowe, tj. miasta Sianów i jego najbliższego otoczenia. Z tego względu zbiornik wnioskowany jest do wykreślenia z rejestru główny zbiorników wydzielonych na terenie kraju.

5. Powietrze.

W granicach gminy Łobez duże zagrożenie dla stanu czystości powietrza atmosferycznego stanowią skupiska źródeł niskiej emisji gazów i pyłów z terenów zabudowanych, szczególnie uciążliwych w sezonie grzewczym.

Jednym z zagrożeń mających zauważalny wpływ na stan czystości powietrza ma ciepłownictwo.

Rodzaj ogrzewania obiektów zależy od relacji kosztów pomiędzy różnymi nośnikami energii. Należy zapewnić przestrzenne możliwości korzystania z każdego rodzaju paliw (paliwa stałe, oleje opałowe, gaz ziemny, gaz płynny, energia elektryczna), według decyzji odbiorców opartych o własne kalkulacje ekonomiczne. Należy preferować stosowanie paliw niskozasiepczonych, korzystanie ze źródeł niekonwencjonalnych, ekologicznych oraz odchodzenie od stosowania paliw stałych (szczególnie węgla i koksu).

W celu poprawy stanu czystości powietrza atmosferycznego, w granicach gminy Malechowo ustala się w zakresie gospodarki cieplnej:

- utrzymanie rozproszonego systemu ogrzewania,
- sukcesywne eliminowanie źródeł ciepła opalanych węglem kamiennym, koksem i miałem węglowym,
- zapewnienie przestrzennych możliwości korzystania z każdego rodzaju paliwa, wg decyzji użytkowników opartych o własne kalkulacje ekonomiczne, zaleca się

stosowanie paliw niskozasiarczonych, ekologicznych - paliwa ciekłe, energia elektryczna, gaz ziemny, gaz płynny, odnawialne źródła energii cieplnej,

- stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery, powstających w wyniku stosowania konkretnych technologii.

Zaleca się przeprowadzenie analizy ilościowej i możliwości wykorzystania lokalnych zasobów energii odnawialnej (odpadów drzewnych, drewna, słomy, energii wiatrowej wodnej i słonecznej) dla potrzeb zaopatrzenia w energię cieplną.

W gminie Malechowo określony wpływ na stan czystości powietrza atmosferycznego sieć dróg. Północną część gminy przecina istniejąca droga krajowa nr 6 Gdańsk – Słupsk - Koszalin - Szczecin, dalej do Berlina, przewidywana modernizacja wraz z układem dróg dojazdowych do parametrów ekspresowej - S6.

W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie przewiduje się w granicach gminy Malechowo budowy dużych emitorów przemysłowych, których eksploatacja mogłaby wpłynąć niekorzystnie na stan czystości powietrza atmosferycznego na jej obszarze i w otoczeniu.

W granicach gminy nie ma punktowych emitorów hałasu i wibracji o szczególnie szkodliwym wpływie na zdrowie ludzi. Nie przewiduje się budowy takich emitorów. Źródłem emisji linowej zanieczyszczeń pyłowych i gazowych oraz hałasu stanowi istniejąca sieć dróg.

6. Powierzchnia ziemi.

Wg ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska pod pojęciem powierzchni ziemi rozumie się naturalne ukształtowanie terenu, glebę oraz znajdując pod nią ziemię do głębokości oddziaływania człowieka, z tym, że pojęcie "gleba" oznacza górną warstwę litosfery, złożoną z części mineralnych, materii organicznej, wody, powietrza i organizmów, obejmującą wierzchnią warstwę gleby i podglebie.

W granicach gminy Malechowo w zakresie ochrony powierzchni ziemi ustala się:

- a) zachowanie urozmaiconej, atrakcyjnej pod względem krajobrazowym i poznawczym rzeźby terenu: dolin rzecznych, stref krawędziowych, form czołowomorenowych, kemowych (pagóry, wzgórze),
- b) utworzenie nowych form ochrony przyrody, którymi zostaną objęte tereny o najbardziej wartościowych cechach rzeźby (postulowany park krajobrazowy, obszar chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo - krajobrazowe).

7. Kopaliny.

W granicach gminy Malechowo w zakresie gospodarki kopalinami ustala się ochrona i racjonalne, zgodne z przepisami prawa ogólnego i miejscowego, wykorzystywanie złóż kopalin oraz rekultywacja terenów poeksploatacyjnych. Na terenie gminy są obecnie eksploatowane, na podstawie uzyskanych koncesji, złoża kopalin pospolitych o znaczeniu lokalnym: „Święcianowo I, II, III” (koncesja ważna do 2024 r.), oraz złoża kredy jeziornej „Grabowo” (koncesja na eksploatację części złoża udzielona 20 sierpnia 2001 r. i ważna do 9 lutego 2003 r). Potencjalnie istnieje możliwość podjęcia eksploatacji złoża piasków szklarskich „Sulechowo” (kopalina podstawowa).

Wskazana jest kompleksowa eksploatacja tego złoża, obejmująca pozyskanie współwystępujących w złożu piasków formierskich oraz utworów zawęglonych z węglem brunatnym, występujących w nadkładzie.

Ze względów ekologicznych, nie jest wskazany dalszy rozwój funkcji wydobywczej, związanej z pozyskiwaniem torfu i kredy jeziornej w dnie doliny Grabowej. Nie zaleca się zatem gospodarczego wykorzystania udokumentowanego złoża „Malechowo” (kopalina główna:

krede jeziorna, kopalina towarzysząca: torf) oraz innych, możliwych do udokumentowania w tym rejonie, złóż wspomnianych wyżej surowcowe. Zakłada się, że rekultywacja terenów poeksploatacyjnych odbywała się będzie w kierunku leśnym (dotyczy terenów po wydobyciu kruszywa naturalnego w Święcianowie, nieczynnego wyrobiska w Pękaninie), a także poprzez utworzenie nowych powierzchni wodnych, z możliwością ich rekreacyjnego wykorzystania (teren po eksploatacji kredy jeziornej ze złoża „Grabowo”).

Według obowiązującego Prawa górniczego i geologicznego, poszukiwanie, rozpoznawanie złóż i wydobywanie kopalni wymaga koncesji, której w przypadku kopalni pospolitych na obszarze lądowym, udziela starosta - dla powierzchni nie przekraczającej ha i przewidywanym rocznym wydobyciu nieprzekraczającym 10.000 m² oraz wojewoda po zasięgnięciu opinii wójta gminy - w pozostałych przypadkach. W koncesji udzielonych na wydobywanie kopalni wyznacza się obszar i teren górniczy.

Dla terenu górniczego sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Od planów miejscowych można odstąpić tylko w przypadku terenu górniczego utworzonego w związku z wydobywaniem kopalni pospolitych, jeżeli nie przewiduje się ujemnych wpływów na środowisko. Na terenie gminy wymóg sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obecnie dotyczy terenów górniczych ustanowionych w związku z eksploatacją złóż „Święcianowo I, II, III” oraz „Grabowo”. W przypadku złoża „Grabowo”, ze względu na wyeksploatowanie części zasobów i dokonaną rekultywację w części złoża, możliwa jest korekta granic terenu górniczego wyznaczonego dla całego obszaru złoża.

Eksploatacja kopalni i ochrona zasobów wodnych doliny Grabowej.

Jedną z funkcji gospodarczych przyjętych w studium do realizacji jest działalność gospodarcza związana z eksploatacją kopalni. Dotyczy to wydobycia kruszywa naturalnego (złoża Święcianowo II, III, IV- obecnie eksploatowane), piasków szklarskich (złoże Sulechowo - projektowana eksploatacja) oraz kredy jeziornej (złoże Grabowo eksploatowane okresowo i przeznaczone do rekultywacji oraz złożo Gwiazdowo - Kwasowo nieeksploatowane).

Realizacja zagospodarowania przestrzennego będzie odbywać się przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju, a więc w warunkach równowagi pomiędzy strefą społeczną, gospodarczą i ekologiczną. Zasady wprowadzonej polityki przestrzennej (współistnienie funkcji) wyznaczają rejon, gdzie działalność gospodarcza polegać będzie na wykorzystaniu zasobów środowiska przyrodniczego; jednocześnie w rejonach o bardzo cennych zasobach środowiska podejmowana działalność będzie ograniczona lub nawet zakazana.

Do takich rejonów należy dolina rzeki Grabowej i jej obrzeża wysoczyznowe. Dolina Grabowej uznana jest za korytarz ekologiczny rangi krajowej i stanowi zachodni fragment projektowanego „Szczecińsko - Polanowskiego Parku Krajobrazowego” oraz na całym swym odcinku na terenie gminy (od Nowego Żytnika po Przystawy) ma stanowić Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Środkowej Grabowej”. Ustanowienie tego proponowanego OChK winno stać się priorytetowym zadaniem w polityce proekologicznej gminy Malechowo.

Dolina Grabowej to obszar ochrony zasobów wodnych zarówno wód powierzchniowych jak i podziemnych. Tereny łąk i pastwisk rozwiniętych na glebach organicznych (torfowiska i gytiowiska) winny być wykorzystywane jedynie dla celów rolniczych z wykluczeniem zabudowy oraz zakazem prowadzenia wydobycia torfu i kredy jeziornej. Również w strefie krawędziowej doliny Grabowej (procesy erozyjne i potencjalne zagrożenia osuwiskowe) wydobywcza działalność górnicza musi być podejmowana i prowadzona ze szczególnym uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska i krajobrazu Terenu poeksploatacyjnego złoża kruszywa naturalnego „Święcianowo” należy rekultywować (renaturalizowanie wyrobisk), a projektowana eksploatacja złoża „Sulechowa” wymaga

wydania decyzji środowiskowej oraz opracowania raportu i prognoz oddziaływania na środowisko. Przygotowanie dokumentacji geologicznej i projektu zagospodarowania złoża wymaga zgodnie z Ustawą prawo geologiczne i górnicze opracowania uwarunkowań ochrony środowiska wpływających na prowadzenie eksploatacji kopaliny (ochrona powierzchni, gleb, zasobów wodnych), bezpośrednimi i pośrednimi skutkami eksploatacji i infrastruktury (degradacji, przekształcenia, sposób rekultywacji).

Studium gminy Malechowo w zapisie kierunków rozwoju obszaru funkcjonalnego Niemica - Sulechowo wprowadza podjęcie eksploatacji złoża piasków szklarskich i formierskich „Sulechowo” oraz dla obszaru Święcianowo - Żegocino utrzymanie eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Święcianowo”. Stanowi to pewną sprzeczność z wymienianymi głównymi celami w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego (ochrona korytarza ekologicznego o randze krajowej, ochrona obszarów naturalnych - siedliskowych).

Wyznaczony główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP nr 104 tzw. „Zbiornik Sianów” o powierzchni 135 km² tylko fragmentarycznie obejmuje teren gminy Malechowo (Pękanino, Kawno, Kusice) i stanowi lokalną strukturę wodonośną, której zasoby dyspozycyjne określono na 30 tys. m³/dobę. Jest to więc zbiornik o charakterze lokalnym wskazany do zaopatrzenia w wodę miasta Sianów. Natomiast dokumentacja hydrogeologiczna zlewni Wieprzy zatwierdzona decyzją KDH z 1997 r. określa zasoby dyspozycyjne wód podziemnych dla obszaru zlewni na 22,6 tys. m³/godz. Są to więc zasoby duże, a znaczna ich część wiąże się ze zlewnią Grabowej.

Zaburzenie naturalnego reżimu hydrogeologicznego, alimentacji przepływów i odnawiania zasobów wód podziemnych na skutek powiększania powierzchni wydobywania kopaliny (szczególnie w bezpośrednim sąsiedztwie doliny Grabowej) może doprowadzić do obniżenia zarówno ilościowych jak i jakościowych zasobów wód podziemnych.

Szczególnie dotyczy to terenu projektowanej eksploatacji złoża piasków kwarcowych „Sulechowo”, gdzie znaczna część zasobów występuje poniżej lustra wód podziemnych. Dla ich wydobycia konieczne będzie obniżenie poziomu wód poprzez spompowywanie (lej. depresyjny) i zrzut wód z kopalni do doliny Grabowej.

Również skomplikowana budowa geologiczna (zaburzenia glaciektoniczne) złoża Sulechowo powoduje utrudnione warunki hydrologiczne wyrażające się zmiennością położenia zwierciadła wody i kontaktem hydrologicznym czwartorzędowego i neogeńskiego (mioceńskiego) poziomu wodonośnego.

Przy prowadzeniu głębokich wyrobisk eksploatacyjnych może to oddziaływać negatywnie na funkcjonowanie pobliskich studni ujmujących wody z tych dwu poziomów. Kompleksowa ochrona koryta doliny rzeki Grabowej to także ochrona zasobów wód podziemnych. Dolina stanowi strukturę hydrologiczną powiązaną zasilaniem i wymianą wód z obszarami przyległej wysoczyzny morenowej. W strefie krawędziowej wysoczyzny znajdują się wychodnie żwirowo - piaszczystych osadów wodonośnych i piaszczystych osadów miocenu, które stanowią strefę alimentacji poziomów użytkowych w dolinie Grabowej. W strefach tych pozbawionych odpowierzchniowej warstwy izolacyjnej, szczególnie łatwo może dochodzić do głębokiego przenikania zanieczyszczeń. Dlatego też prowadzenie działalności gospodarczej musi być realizowane ze szczególną troską o obniżanie i likwidację zagrożeń (nieuporządkowana gospodarka ściekowa, składowanie odpadów, niezlikwidowane ujęcia i studnie nieprowadzące eksploatacji, gnojowicowanie terenów upraw rolnych, prowadzenie eksploatacji kopaliny (torfy, kreda jeziorna, kruszywo), czy też intensywna hodowla ryb). Wskazania istotne dla ochrony zasobów wodnych przy eksploatacji kopaliny ze złóż udokumentowanych na terenie gminy Malechowo.

1) Złoże kredy jeziornej „Grabowo”:

- zaprzestanie eksploatacji, wygaszenie koncesji na wydobywanie,
- rekultywacja wyrobiska dla celów rekreacji wodnej;

- 2) Złoże kredy jeziornej „Gwiazdowo – Kwasowo”:
 - nie wprowadzać eksploatacji - zagrożenie retencji i użytków rolnych w dolinie Rakówki,
 - zagrożenie i siedlisk flory i fauny na terenie rezerwatu Janiewickie Bagno;
- 3) Złoże torfu i kredy jeziornej „Malechowo”:
 - brak precyzyjnych dokumentacji geologicznej złoża (zasoby w kat. C2),
 - nie wskazana eksploatacja ze względu na zaburzenia hydrologiczne w dolinie Grabowej oraz degradację użytków zielonych i siedlisk torfowych;
- 4) Złoża kruszywa naturalnego „Święcianowo”:
 - konieczna rekultywacja wyrobiska przy drodze do Żegocina,
 - prowadzenie eksploatacji z półką ochronną nad lustrem wód gruntowych,
 - odsunięcia eksploatacji na złożu od strefy krawędziowej doliny Grabowej (eksploatacja w pasie przyległym do drogi Paproty Żegocino),
 - utworzenia na terenie złoża punktu (piezometru) monitorowania zmian jakości wód podziemnych położonego na kierunku spływu wód;
- 5) Złoże piasków - kwarcowych „Sulechowo”:
 - opracowanie aktualizacji dokumentacji złoża, szczególnie w zakresie warunków hydrologicznych,
 - wymóg sporządzania decyzji środowiskowej i raportu oddziaływania na środowisko przed wszczęciem procedur koncesyjnych oraz prognozy do planu miejscowego,
 - analiza bilansowości zasobów i przydatności kopaliny (piaski szklarskie, piaski formierskie, piaski dla drogownictwa),
 - przy podjęciu decyzji o eksploatacji konieczny wymóg wprowadzenia monitoringu osłonowego (piezometri wokół terenu złoża) kontrolującego prace odwodnieniowe na złożu oraz zrzuty wody.
- 6) Obszary wskazane jako perspektywiczne do udokumentowania złóż kopalin – dla każdego wymagana wnikliwa ocena wpływu projektowanej eksploatacji na środowisko przyrodnicze.

8. Krajobraz.

W granicach gminy Malechowo w zakresie ochrony walorów krajobrazowych ustala się:

- a) zachowanie urozmaiconej, atrakcyjnej pod względem krajobrazowym i poznawczym, rzeźby terenu: dolin rzecznych, stref krawędziowych, form czołowomorenowych i kemowych (pagóry, wzgórze),
- b) utworzenie nowych form ochrony przyrody, którymi zostaną objęte tereny o najbardziej wartościowych cechach rzeźby (postulowany park krajobrazowy, obszar chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo - krajobrazowe),
- c) ochrona panoram roztaczających się z naturalnych punktów widokowych i pasm drogowych, poprzez wyłączenie terenów istotnych dla zachowania tych panoram, z zabudowy i zalesień (strefy ochrony ekspozycji przedstawiono na planszy „Ochrona wartości kulturowych” w skali 1 : 25 000).

W stosunku do krajobrazu naturalnego i fizjonomii terenu ustala się:

- utrzymanie podstawowej funkcji terenu, determinującej krajobraz poszczególnych miejscowości i ich ekspozycję,
- zachowanie w formie naturalnej cieków, stawów i terenów bagiennych oraz dróg przejść i mostów w ich rejonie,
- zachowanie atrakcyjnych krajobrazowo krawędzi leśnych zamykających obszary

- otwarte jako otoczenia miejscowości,
- zachowanie w dobrym stanie technicznym i estetycznym dominant kulturowych i krajobrazowych i utrzymanie ich roli,
- odwracanie i hamowanie niekorzystnych procesów gospodarczych degradujących krajobraz takich jak: ugorowanie terenów rolnych, wycinanie zadrzewień przydrożnych i śródpolnych, intensywne pozyskiwanie kruszyw, obudowy brzegów jezior obiektami turystycznymi, prowadzenie zrębów- zupełnych w dolinach rzecznych, na zboczach dolin, zboczach mis jeziornych, atrakcyjnych przyrodniczo ścian lasów i w innych cennych ekosystemach,
- ograniczanie do minimum i likwidowanie skutków makroniwelacji i znacznych przekształceń topografii oraz zasobów przyrodniczych (wyrobiska kruszyw, duże tereny stawów i pstrągami).

W granicach gminy Malechowo wyznacza się do ochrony przed realizacją funkcji gospodarczych następujące najbardziej cenne przyrodniczo i krajobrazowo jej części.

Dolina Grabowej i Rakówki.

Szeroka dolina Grabowej i Rakówki, wraz z rozciągniętymi wzdłuż krawędziami erozyjnymi oraz łagodniejszymi skłonami, stanowi zróżnicowany strukturalnie obszar Jednostka ta wskazana jest, według koncepcji obszarów chronionych dawnego woj. koszalińskiego, do włączenia w krajowy system obszarów chronionych, jako fragment projektowanego Szczecinecko - Polanowskiego Parku Krajobrazowego oraz część Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Grabowej” Dolina Grabowej została objęta natomiast ochroną w ramach europejskiej sieci Natura 2000 (obszar PLH 320003, SOO - zgodnie z Dyrektywą Siedliskową). W części zachodniej dolina Grabowej przecięta jest przez opisany korytarz infrastruktury towarzyszący drodze krajowej.

Równiny akumulacyjno - zalewowe.

Równiny akumulacyjno - zalewowe w obrębie dolin, które charakteryzują się bardzo wysokim poziomem zalegania wód gruntowych. Związana z tym jest wysoka podatność wód tego poziomu na zanieczyszczenie, jak również, w przypadku wysokich stanów wód powierzchniowych - możliwość występowania okresowych zalewów i podtopień. W podłożu powszechnie występują grunty pochodzenia organicznego. Obejmuje ona obszar łąk i zbiorowiskami charakterystycznymi dla torfowisk niskich i przejściowy względu na warunki środowiskowe równiny akumulacyjne - zalewowe nie nadają się do zabudowy i jest ona w ich obszarze wykluczona.

Wyższe terasy, skłony i pasma krawędziowe na styku dolin z wysoczyznami.

Stromo opadające w kierunku dna dolinnej powierzchni, stanowiące krawędzie erozyjne, występujące głównie we wschodniej jej części, są przeważnie zalesione. Łagodniejsze, zbocza dolinne, miejscami rozcięte zalesionymi wąwozami występują części zachodniej i pozostają przeważnie w użytkowaniu rolniczym. W obrębie tej jednostki, po obu stronach doliny Grabowej, rozmieszczona jest równomiernie, dobrze obsłużona siecią dróg lokalnych, ponad połowa ośrodków osadniczych gminy, grupa ponad 40% ludności gminy.

Obszar ten jest bardzo atrakcyjny turystycznie, za przyczyną walorów krajobrazu naturalnego, obecności kompleksów leśnych w części wschodniej i jej południowym otoczeniu, a także zasobów kulturowych ośrodków osadniczych.

Ze względu na duże spadki terenu, wskazane jest bezwzględne zachowanie istniejących i realizacja nowych zadrzewień i zalesień oraz zwiększenie innych trwałych powierzchni zielonych (łąki, pastwiska). Dodatkowe zalesienia i zadrzewienia powinny być planowane z uwzględnieniem zachowania rozległych panoram widokowych.

Położona na północ od dolin rzecznych część gminy.

Część środkowa i zachodnia jednostki jest równinna i niemal całkowicie odlesiona, wschodnia, bardziej urozmaicona krajobrazowo, charakteryzuje się większym udziałem powierzchni leśnych, położone jest w niej także największe w gminie, jedno z nielicznych na jej terenie jezioro Ostrowiec.

W obszarze jednostki koncentrują się bardzo dobre i dobre kompleksy glebowe, co sprawia, iż jest ona intensywnie użytkowana rolniczo.

W obrębie jednostki, w celu zwiększenia bioróżnorodności, podniesienia atrakcyjności krajobrazowej, przeciwdziałania zjawisku erozji (zwłaszcza wietrznej), oraz ograniczeniu poziomu uciążliwości i zanieczyszczeń komunikacyjnych, wskazana jest szczególna ochrona istniejących i realizacja nowych zadrzewień; wskazane są również, zwłaszcza części wschodniej, zalesienia.

Południowa część gminy.

Południowa część gminy obejmuje zróżnicowany pod względem wysokościowym geomorfologicznym obszar, głównie wysoczyznowy, z charakterystycznymi, imponującymi formami akumulacji lodowcowej i lodowcoworzecznej (wzgórza czołowomorenowe w części wschodniej, pagórki, wzgórza kemowe na zachodzie) urozmaicony dolinami rzek: Bielawy i Zielenicy. W jej obrębie wyróżniają się:

Wzgórza czołowomorenowe. Obszar, z uwagi na bardzo atrakcyjne ukształtowanie występowanie cennych przyrodniczo kompleksów lasów liściastych, w tym 150 - letnie starodrzewów bukowych, proponowany jest do objęcia ochroną (zgodnie z koncepcją sporządzoną dla dawnego woj. koszalińskiego, teren przewidywany do włączenia w krajowy system obszarów chronionych poprzez utworzenie parku krajobrazowego).

Z zachowaniem panoram widokowych na dolinę Grabowej, Zielenicy i wzgórza w ich otoczeniu, powinny być realizowane zalesienia. Rozwój gospodarki rybackiej ograniczony jest uprzednio określonymi możliwościami utrzymania przepływów nienaruszalnych w Zielenicy, z zastrzeżeniami.

Urozmaicony pod względem ukształtowania obszar o charakterze rolno - leśnym.

Fragmencje jednostki, obejmujące dolinę Bielawy wraz z otaczającymi ją kompleksami leśnymi postulowane jest do ochrony poprzez utworzenie zespołu przyrodniczo - krajobrazowego (zweryfikowana wojewódzka obszarów chronionych, w której wymienione pasmo ekologiczne przewidziane było do objęcia ochroną w postaci fragmentu obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Grabowej”).

Większe kompleksy rolne gruntów rolnych, najlepszych, wymagają ochrony przed rozdrobnieniem własnościowym i niekontrolowanym rozproszaniem zabudowy

9. Klimat.

W granicach gminy Malechowo nie planuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących mieć negatywny wpływ na zmianę warunków klimatycznych w skali lokalnej, ponadlokalnej czy regionu.

W granicach gminy Malechowo bezwzględnej ochronie podlegają zasoby przyrody, mające istotny wpływ na warunki klimatyczne gminy oraz jej otoczenia.

W Studium gminy Malechowo zostały wprowadzone zapisy dotyczące ochrony i kształtowania przyrodniczej przestrzeni w gminie. Ich celem jest ochrona zasobów przyrody, mających decydujący wpływ na różnorodność biologiczną oraz klimat. Ochronie podlegają: cała powierzchnia lasów o istotnym oddziaływaniu klimatotwórczym, wszystkie zbiorniki i ciekł wodne, rozległe kompleksy użytków rolnych (gruntów ornich użytków zielonych), duże enklawy zieleni wysokiej o istotnym oddziaływaniu klimatotwórczym.

10. Zabytki.

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków. Określa także zakres działań administracji publicznej w przedmiocie ochrony zabytków, warunki i zasady opieki nad zabytkami sprawowanymi przez ich właścicieli lub posiadaczy. Precyzuje formy i sposób ochrony zabytków, w tym problematykę ochronną realizowaną w trybie sporządzania różnego typu opracowań planistycznych, w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin (art. 18, art. 19, art. 20 ustawy). Ustawa określa obowiązki samorządu terytorialnego, który prowadzi gminną ewidencję zabytków oraz na jej podstawie sporządza gminny program opieki nad zabytkami, a także może ustanowić Park Kulturowy.

Gospodarka przestrzenna na terenie gminy Malechowo zmierza do ochrony dziedzictwa kulturowego i historycznego, utrzymania i wyeksponowania zachowanych zasobów i struktury krajobrazu kulturowego, w tym:

- reliktyw osadnictwa prehistorycznego,
- średniowiecznej i nowożytniej struktury osadniczej,
- historycznych nawarstwień i przekształceń cywilizacyjno - kulturowych,
- niematerialnych wartości historycznych i społecznych.

Ochrona wartości kulturowych na terenie gminy Malechowo realizuje się poprzez:

- ochronę prawno - konserwatorską cennych stanowisk archeologicznych,
- ochronę prawno - konserwatorską zachowanych układów ruralistycznych,
- ochronę prawno - konserwatorską zabytków budownictwa, techniki, zieleni zabytkowej i nekropolii,
- ochronę prawno - administracyjną tradycyjnych form zagospodarowania terenu,
- udzielanie pomocy prawnej i materialnej w utrzymaniu i remontach zabytków obiektów publicznych i prywatnych,
- administracyjne kształtowanie współczesnych form zabudowy i zagospodarowania terenu z poszanowaniem tradycji i wykorzystaniem wzorców regionalnych.

W stosunku do układów przestrzennych:

- utrzymanie historycznych układów ruralistycznych wsi, zasad lokalizacji sieci zabudowy i zagospodarowania terenu,
- zachowanie tradycyjnych podziałów parcelacyjnych, z dopuszczeniem podziału szerokich działek prostopadle do ulicy (drogi) z szerokością frontu pozwalającą zlokalizowanie w linii zabudowy budynku w formie regionalnej,

- zakaz podziałów poprzecznych i lokalizacji kolejnych linii zabudowy mieszkalnej równoległe do drogi wiejskiej,
- zapobieganie powstawaniu ubytków w historycznej zabudowie wiejskiej i tworzenie warunków do rekonstrukcji lub ponownej zabudowy opuszczonych siedlisk, w gabarytach i na lokalizacji zabudowy dotychczasowej, w nawiązaniu do usuniętej lub w oparciu o typ zabudowy regionalnej,
- utrzymanie i nie ograniczanie ekspozycji: układów przestrzennych siedlisk, poi krzyży i zabytkowych urządzeń technicznych i komunikacyjnych,
- rehabilitacja zdegradowanych założeń parkowych poprzez:
 - ✓ usuwanie bezwartościowych samosiewów dla uczynienia układów,
 - ✓ odtwarzanie alej i obiektów małej architektury,
 - ✓ uzupełnianie wyciętych drzew i krzewów,
 - ✓ informowanie o historii parków i rosnących gatunkach,
 - ✓ lokalizację urządzeń i obiektów kultury i rekreacji.
- porządkowanie i utrzymywanie historycznych nekropolii - nieczynnych cmentarzy ewangelickich - jako obszarów pamięci kulturowej i skupisk zieleni wysokiej. Uporządkowanie terenu może obejmować naprawę i uczynienie zachowa grobowców, usunięcie samosiejek i ogrodzenie terenu oraz wprowadzenie elementów informacyjnych, w tym podkreślenie dawnej funkcji grzebalnej umieszczenie symboli religijnych lub wykonanie mogił symbolicznych,
- zachowanie ekspozycji układów komponowanej zieleni parków, cmentarzy obsadzeń przydrożnych i śródpolnych.

11. Dobra materialne.

Nie wystąpi negatywny wpływ realizacji ustaleń zmiany Studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo na dobra materialne ludności tej gminy, jak też ludności ściennych gmin.

12. Oddziaływanie na ludzi.

Jako główny cel zagospodarowania przestrzennego gminy przyjmuje się wszechstronny i trwały rozwój społeczno - gospodarczy, gwarantujący stałą poprawę warunków życia jej mieszkańców, dokonujący się w warunkach równowagi pomiędzy sferami, społeczną, gospodarczą i ekologiczną. Cel ten może być wypełniony tylko w przypadku zagwarantowania sprawności wszystkich składników i systemów, współtworzących strukturę przestrzenną gminy i zapewniających zarówno dotychczasowym, jak też nowym mieszkańcom, współcześnie akceptowane standardy obsługi:

- stworzenie warunków do zamieszkania w przestronnym lokalu, bezpiecznym konstrukcyjnie i ekonomicznym w utrzymaniu, wyposażonym w węzeł sanitarny,
- stałe zapewnienie dostawy wody dobrej jakości i dostatecznej ilości,
- odbieranie ścieków, lub też możliwość ich miejscowej bezpiecznej utylizacji, a także zapewnienie odbioru odpadów w sposób i z częstotliwością nie powodującą zagrożeń i uciążliwości dla środowiska,
- zapewnienie nieprzerwanej dostawy energii elektrycznej oraz korzystania z gazu przewodowego do celów przygotowywania posiłków i ciepłej wody oraz ogrzewania,
- zapewnienie, dobrej jakości, łączności i bezawaryjnej telefonicznej przewodowej, pozwalającej na podłączenie do sieci Internetu,
- zagwarantowanie możliwości korzystania z podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki, bieżącej obsługi medycznej i ratowania życia w nagłych wypadkach,

- zagwarantowanie dzieciom i młodzieży dobrego wykształcenia na poziomie podstawowym i gimnazjalnym w łatwo dostępnej i właściwie wyposażonej szkole oraz możliwość objęcia najmłodszych opieką przedszkolną,
- zagwarantowania dostępu do przejezdnej w każdej porze roku drogi publicznej, a także możliwości korzystania z komunikacji zbiorowej w godzinach pracy i nauki, możliwość lokalnego zaopatrywania się w potrzebne artykuły spożywcze i przemysłów oraz korzystania z podstawowych usług rzemieślniczych,
- umożliwienia zaspokajania potrzeb religijnych oraz realizacji zainteresowań i spędzania wolnego czasu w ramach sieci instytucji i urzędów kultury, sportu i rekreacji,
- umożliwienie uczestnictwa w życiu społecznym wspólnoty samorządowej, stworzenie warunków do zatrudnienia oraz podejmowania działalności gospodarcza wspólnie lub na wda sny rachunek,
- pomoc materialną ze środków publicznych w sytuacjach kryzysowych.

Realizacja zagospodarowania przestrzennego odbywać się będzie przy zachowaniu nadrzędnej zasady rozwoju zrównoważonego, która zakłada optymalne i racjonalne wykorzystanie zasobów i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego, traktując je jako dobro bezcenne i w ograniczonym stopniu odnawialne, które winno być zachowane dla przyszłych pokoleń.

IX. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.

1. Usytuowanie obszaru zmiany Studium w stosunku do obszarów Natura 2000.

W granicach gminy Malechowo znajduje się fragment jednego obszaru Natura 2000. Południowo - wschodnia część doliny rzeki Grabowej znajduje się w granicach specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Grabowej” PLH320003.

Poniżej przedstawiono charakterystykę obszaru Natura 2000 zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych, zamieszczonym na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska.

Opis obszaru.

Dolina rzeki Grabowej, od obszaru źródłiskowego aż po pradolinę i jej południowy skraj w okolicy Sulechówka. Obszar źródłiskowy położony jest w dobrze zachowanej, półnaturalnej mozaice torfowisk, wilgotnych i świeżych łąk, jezior i oczek śródpolnych oraz lasów (z dużym udziałem grądów i buczyn); dalej rzeka płynie doliną przez krajobraz morenowy o bardzo urozmaiconej rzeźbie. Na zboczach doliny i w jej sąsiedztwie płaty buczyn (z udziałem starodrzew), przy rzece bardzo dobrze wykształcone płaty grądów i wilgotnych łąk. Bardzo dobrze zachowana jest boczna dolina Wielenki, również porośnięta buczynami i grądami, głęboko wcięta w niemal "górski" krajobraz. Bardzo intensywne są tu zjawiska źródłiskowe - doskonale wykształcone i bardzo liczne są źródła niewapienne i torfowiska źródłiskowe i mechowiskowe, łąki z licznymi populacjami storczyków, wykształcone na wysiękach wód źródłiskowych; na krawędzi pradoliny, w północnej części obszaru, występują również źródłiska z trawertynami. Rzeka, zachowana w stanie zbliżonym do naturalnego, ma charakter pstrągowy.

Wartość przyrodnicza i znaczenie.

Obszar o bardzo wysokiej różnorodności siedlisk - występuje tu 16 rodzajów siedlisk z

Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jeden z obszarów najintensywniejszego występowania zjawisk źródłkowych na Pomorzu Zachodnim. Szczególnie cenne są dobrze zachowane siedliska leśne oraz torfowiskowe. Występuje tu 6 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Bardzo wysoka różnorodność florystyczna - ponad 600 gatunków roślin naczyniowych. Ważny korytarz ekologiczny. Gatunki wymienione w p. 3.3. z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce.

Zagrożenia.

Zanieczyszczenie rzeki (wpływ miasta Polanów, chociaż posiada oczyszczalnię ścieków), rozbudowa pstrągami, ujmowanie wód źródłkowych na potrzeby gospodarcze, zarastanie porzuconych łąk.

2. Postępowanie w granicach obszarów Natura 2000.

W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo ustala się zasady ochrony obszaru Natura 2000 „Dolina Grabowej”. Całą dolinę Grabowej, wraz z rzeką uznaje się za teren cenny przyrodniczo i krajobrazowo. W granicach doliny Grabowej nie wyznacza się żadnych terenów dla celów ochrony w obszarze Natura 2000 i dla jego integralności. Szeroka dolina Grabowej i Rakówki, wraz z rozciągniętymi wzdłuż krawędziami erozyjnymi oraz łagodniejszymi skłonami, stanowi zróżnicowany strukturalnie obszar. Jednostka ta wskazana jest, według koncepcji obszarów chronionych dawnego woj. koszalińskiego, do włączenia w krajowy system obszarów chronionych, jako fragment projektowanego Szczecińsko - Polanowskiego Parku Krajobrazowego oraz część Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Grabowej”.

W granicach obszaru Natura 2000 „Dolina Grabowej” ochronie podlegają gatunki, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załączniku 11 Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

W granicach obszaru Natura 2000 „Dolina Grabowej” ochronie podlegają następujące siedliska z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej.

3 150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea* i *Potamogeton*.

3 160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne.

3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculus fluitans* i *Utricularia*.

6410 Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe (*Molinia*).

6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvulietalia sepium*).

6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*).

7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji.

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria* - *Caricetea*).

7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk.

9110 Kwaśne buczyny (*Luzula* - *Fagenion*).

9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae* - *Fagenion*, *Galio odorati* - *Fagenion*).

9160 Grąd subatlantycki (*Stellario* - *Carpinetum*).

9190 Pomorski kwaśny las brzozowo - dębowy (*Betulo* - *Quercetum*).

91DO Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi* - *Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi* - *Pinetum*, *Pino mugo* - *Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii* - *Piceetum* i brzozowo - sosnowe bagienne lasy borealne).

91F0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo* - *fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso* - *incanae*, olsy źródłkowe).

W granicach obszaru Natura 2000 nie mogą być budowane oraz eksploatowane

przedsięwzięcia o negatywnym wpływie na siedliska oraz gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony ten obszar.

Obowiązuje następujący sposób postępowania:

W granicach obszaru Natura 2000 i w jego sąsiedztwie nie mogą być podejmowane działania sprzeczne z art., 33 ust. 1 ustawy z dnia 23 października 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 201, poz. 1237).

Zgodnie z tą ustawą art. 33.1. otrzymuje brzmienie: Zabrania się z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogarszać stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, lub
- wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogarszać integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty, znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3, pkt. 1, do czasu zatwierdzenia przez Komisję Europejską jako obszary mające znaczenie dla Wspólnoty i wyznaczenia ich jako specjalne obszary ochrony siedlisk.

Art. 34. 1 Jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich - dyrektor właściwego urzędu morskiego, może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt I, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

2. W przypadku gdy znaczące negatywne oddziaływanie dotyczy siedlisk i gatunków priorytetowych, zezwolenie, o którym mowa w ust. 1. może zostać udzielone wyłącznie w celu:

- 1) ochrony zdrowia i życia ludzi;
- 2) zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego;
- 3) uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędnym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego;
- 4) wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej;

Art. 36.1 Na obszarach Natura 2000, z zastrzeżeniem ust. 2, nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka także amatorski połów ryb, jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000.

2. Prowadzenie działalności, o której mowa w ust. 1, na obszarach Natura 2000 wchodzących skład parków narodowych i rezerwatów przyrody, jest dozwolone wyłącznie w zakresie w jakim nie narusza to zakazów obowiązujących na tych obszarach.

Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późniejszymi zmianami) dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat (projekt podlega ustanowieniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w drodze zarządzenia) i projekt planu ochrony (projekt podlega ustanowieniu przez ministra właściwego do spraw środowiska w drodze rozporządzenia). Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 z dnia 21.07.2004 r. z późniejszymi zmianami zawiera zapis, że:

§ 4. Celami wyznaczenia obszarów, o których mowa w § 2, są; ochrona populacji dzikich występujących gatunków ptaków, utrzymanie i zagospodarowanie ich naturalnych siedlisk zgodnie z wymogami ekologicznymi, przywracanie zniszczonych biotopów oraz tworzenie biotopów.

§ 5. Przedmiotem ochrony są gatunki ptaków wymienione w załączniku nr 2 do rozporządzenia oraz ich naturalne siedliska.

3. Przedsięwzięcia mogące znacząco antropogenicznie oddziaływać na obszary Natura 2000.

W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo, w granicach obszaru Natura 2000 „Dolina Grabowej” nie wyznacza się żadnych przedsięwzięć, mogących wpływać negatywnie na stan siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony obszar ten został wyznaczony.

W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo wyznacza się jednostkę planistyczną, obejmującą część gminy położoną na północ od dolin rzecznych. Znajduje się ona w granicach korytarza infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadregionalnym, przebiegającym na osi południowy zachód - północny wschód.

Jednostka północna, jest - najbardziej spośród trzech podstawowych wyróżnionych w obszarze gminy - predysponowana do lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W granicach tej jednostki wyznacza się strefę rolniczej przestrzeni produkcyjnej, z dopuszczeniem lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (tereny wymagające opracowania planu miejscowego dla lokalizacji elektrowni wiatrowych).

Strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej z możliwością lokalizacji elektrowni wiatrowych jest usytuowana poza granicami obszarów Natura 2000.

Obszary faktycznej, dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych będą wyznaczone w trakcie procedury sporządzania planów miejscowych i przy uwzględnieniu ochrony elementów środowiska oraz krajobrazu kulturowego i zabytków, wraz z ich otoczeniem. Ze względu na bardzo rozległy potencjalny zasięg oddziaływania w krajobrazie wież elektrowni wiatrowych ich lokalizacja winna być poprzedzona analizą wpływu na krajobraz kulturowy gminy, sporządzaną na etapie opracowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Opracowanie takie pozwoli na wyeliminowanie potencjalnych konfliktów jeszcze przed etapem realizacji przedsięwzięcia. Ponadto lokalizacja elektrowni wiatrowych winna uwzględniać oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, w tym w szczególności na obszary w sieci Natura 2000 oraz inne obszary i obiekty podlegające ochronie na podstawie ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r., o ochronie przyrody.

Lokalizacja planowanych elektrowni wiatrowych będzie możliwa w przypadku, gdy przeprowadzona procedura w sprawie ocen oddziaływania inwestycji na środowisko OR strategiczna ocena oddziaływania na środowisko nie wykażą niekorzystnego oddziaływania na stan siedlisk przyrodniczych oraz chronionych gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000 oraz inne formy ochrony przyrody, tworzone na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Dotyczy to również proponowanych form ochrony przyrody, wyznaczonych gminie Malechowa na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej (Biuro Konserwacji Przyrodniczych w Szczecinie).

3.1. Przedsięwzięcia mogące znacząco antropogenicznie oddziaływać na obszary Natura 2000 wedle ustaleń zmiany studium w zakresie zgodnym z Uchwałą Nr XXVII/283/2013 Rady Gminy Malechowo z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego w granicach działek o nr ewidencyjnych 395/2, 396, 208/7, 267/1, 343/2 w obrębie Niemica, oraz z Uchwałą Nr XI/81/2015 Rady Gminy Malechowo z dnia 27 sierpnia 2015 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działki położonej w obrębie geodezyjnym Podgórk, gm. Malechowo.

W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo - Zmiana w zakresie zgodnym z Uchwałą Nr XXVII/283/2013 Rady Gminy Malechowo z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działek o nr ewidencyjnych 395/2, 396, 208/7, 267/1, 343/2 w obrębie Niemica, oraz z Uchwałą Nr XI/81/2015 Rady Gminy Malechowo z dnia 27 sierpnia 2015 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działki położonej w obrębie geodezyjnym Podgórk, gm. Malechowo, ze względu na brak siedlisk i ostoi Natura 2000 na przedmiotowym terenie nie można prognozować o oddziaływaniu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Jednak lokalizacja terenu zmian w sąsiedztwie obszarów o chronionych walorach przyrodniczo – krajobrazowych, w tym także obszarów Natura 2000, zobowiązuje do wprowadzenia zainwestowania o wysokim standardzie proekologicznym. Wiąże się to z kierowaniem się prośrodowiskowymi działaniami, wykluczającymi potencjalne negatywne oddziaływanie na obszary cenne przyrodniczo, w tym Natura 2000. Ograniczenie przestrzenne do obszaru inwestycji i minimalizacja oddziaływań negatywnych poprzez właściwe, zrównoważone użytkowanie są cechami przyjętych ustaleń zmniejszającymi potencjalne, pośrednie, mało korzystne, długoterminowe wpływy etapu eksploatacyjnego na sąsiadujące obszary Natura 2000. Lokalizacja w miejscowości Podgórk lokalnej oczyszczalni ścieków w znaczący sposób przyczyni się do ograniczenia istniejącego znaczącego antropogenicznego oddziaływania na obszary Natura 2000 związanego z obecną gospodarką ściekową (indywidualne nie zawsze szczelne szamba).

4. Przewidywane oddziaływanie skumulowane na środowisko oraz działania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodnicze negatywnych oddziaływań na środowisko.

4.1. Przewidywanie oddziaływania skumulowane na środowisko.

W granicach gminy Malechowo nie wystąpią skumulowane oddziaływania na środowisko przyrodnicze oraz ustanowione prawnie, projektowane i proponowane formy ochrony przyrody w przypadku: zaopatrzenia w gaz, elektroenergetyki - linie elektroenergetyczne, komunikacji drogowej. Również dotyczy to podobnych przedsięwzięć mogących powstawać w gminach ościennych.

W granicach gminy Malechowo jedynymi przedsięwzięciami mogącymi mieć określony wpływ na cele ochrony w granicach obszaru Natura 2000 oraz na inne formy ochrony przyrody, mogą być planowane elektrownie wiatrowe.

W zmianie Studium uwarunkowań o kierunków zagospodarowania przestrzennego zgodnie z Uchwałą Nr XI/11/126/08 Rady Gminy Malechowo z dnia 5 lutego 2008 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo, wyznacza się jednostkę północną. Jest ona najbardziej spośród trzech podstawowych wyróżnionych w obszarze gminy - predysponowana do lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W granicach tej jednostki mogą być lokalizowane elektrownie wiatrowe. W granicach gminy Malechowa została podjęta inna niż objęta przedstawionym opracowaniem procedura opracowania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowa w efekcie podjęcia przez Radę Gminy Malechowo uchwały Nr XX/186/2008 z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo. Zmianą wprowadzaną przez wymieniony dokument jest wyznaczenie trzech obszarów przeznaczonych na lokalizację elektrowni wiatrowych, znajdujących się w południowej części gminy pomiędzy miejscowościami Borkowo, Darskowo, Sulechowo, Bartolino, Kusice, Niemica oraz w północno - zachodniej części w rejonie miejscowości Przystawy. Na obszarze objętym zmianą Studium wyznacza się także tereny proponowane do objęcia ochroną zgodnie z ustawą o ochronie przyrody (park krajobrazowy, obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo - krajobrazowe, użytki ekologiczne). Dla tej zmiany studium została wykonana Prognoza oddziaływania na środowisko. Opracowanie Prognoza oddziaływa na środowisko dla zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji ustaleń Studium w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych.

W związku z powyższym w dwóch częściach obszaru Gminy Malechowo zostały wyznaczone tereny, gdzie mogą powstać i być eksploatowane elektrownie wiatrowe. P zrealizowaniu mogą one w sposób skumulowany oddziaływać na obszar Natura 2000 „Dolina Grabowej”.

Jednakże stwierdzenie, czy takie skumulowane oddziaływanie planowanych lokalizacji elektrowni wiatrowych na obszar Natura 2000 w gminie Malechowo wystąpienie będzie możliwe dopiero na etapie wykonywania miejscowych planów zagospodarowań przestrzennego gminy Malechowo. Wynika to z tego, że dopiero w miejscowych planach ustala się warunki i miejsca lokalizacji elektrowni wiatrowych w granicach poszczególnych obszarów planistycznych. W związku z tym na etapie wykonywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego mogą zostać określone odległości lokalizacji elektrowni wiatrowych w stosunku do siebie oraz w stosunku do obszaru Natura 2000 „Dolina Grabowej” i w stosunku do innych obszarów Natura 2000, znajdujących się w sąsiedztwie gminy Malechowo. Na tej podstawie mogą zostać określone ewentualne kolizje lokalizacyjne elektrowni wiatrowych w stosunku do ustanowionych prawnie, projektowanych i proponowanych form ochrony przyrody w gminie Malechowo oraz do istniejących tam korytarzy ekologicznych.

4.2. Działania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodnicze negatywnych oddziaływań na środowisko.

Eksploatacja kopalin.

Obszary wskazane jako perspektywiczne do udokumentowania złóż kopalin - dla każde wymagana wnikliwa ocena wpływu projektowanej eksploatacji na środowisko przyrodnicze. Dla nowych terenów eksploatacji złóż surowców naturalnych powinno się podjąć następujące działania:

- 1) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja florystyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 2) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja faunistyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 3) W przypadkach stwierdzenia ewentualnych kolizji ze stanowiskami gatunków

chronionych roślin należy w pierwszej kolejności podejmować działania przenosząc takie rośliny na podobne lub identyczne stanowiska. W takich przypadkach lub w przypadkach gdy przeniesienie roślin chronionych nie będzie możliwe, należy wystąpić do Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody lub Ministra Środowiska o wyrażenie zgody na przeniesienie lub zniszczenie stanowiska gatunku chronionego.

- 4) W przypadku wystąpienia kolizji z gatunkami chronionymi należy podjąć działania zmierzające do ich przeniesienia na identyczne lub podobne siedliska.

W przypadku ingerencji w chronione prawnie siedliska należy uzyskać zgodę na ich zniszczenie lub podjąć działania mające na celu zrealizowanie kompensacji przyrodniczej.

Tereny planowanej lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Lokalizacja planowanych elektrowni wiatrowych będzie możliwa w przypadku gdy przeprowadzona procedura w sprawie ocen oddziaływania inwestycji na środowisko oraz strategiczna ocena oddziaływania na środowisko nie wykażą niekorzystnego oddziaływania na stan siedlisk przyrodniczych oraz chronionych gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000 oraz inne form ochrony przyrody, tworzone na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Dotyczy to również proponowanych form ochrony przyrody, wyznaczonych gminie Malechowo na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej (Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie).

W przypadku elektrowni wiatrowych istnieje konieczność wykonania następujących miar analizy skutków realizacji przedsięwzięcia:

- istnieje wymóg wykonywania pomiarów kontrolnych poziomu hałasu bezpośrednio po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- istnieje wymóg przeprowadzenia monitoringu przyrodniczego przed i po uruchomieniu farmy.

W gminie Malechowo dla terenów lokalizacji elektrowni wiatrowych powinno się podjąć następujące działania:

- 1) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja florystyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 2) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja faunistyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 3) W przypadkach stwierdzenia ewentualnych kolizji ze stanowiskami gatunków chronionych roślin należy w pierwszej kolejności podejmować działania przenoszące takie rośliny na podobne lub identyczne stanowiska. W takich przypadkach lub w przypadkach gdy przeniesienie roślin chronionych nie będzie możliwe, należy wystąpić do Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody lub Ministra Środowiska o wyrażenie zgody na przeniesienie lub zniszczenie stanowiska gatunku chronionego.
- 4) W przypadku wystąpienia kolizji z gatunkami chronionymi należy podjąć działania zmierzające do ich przeniesienia na identyczne lub podobne siedliska.

Komunikacja.

W przypadku realizacji inwestycji drogowych o możliwym znaczącym oddziaływaniu na środowisko istnieje konieczność wykonania następujących metod analizy skutków realizacji przedsięwzięcia:

- 1) Po oddaniu drogi do eksploatacji i wykonaniu analizy porealizacyjnej, zarządca drogi jest w obowiązku prowadzenia okresowych pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii wprowadzanych w wyniku jej eksploatacji. Wynika to z art. 175 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

- 2) Zakres wymaganych pomiarów określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 02.10.2007 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem, portem (Dz. U nr 192. poz. 1392).

Dla monitoringu stanu środowiska w rejonie planowanej przebudowy drogi powinno się przeprowadzić analizę porealizacyjną, w terminie 24 miesięcy od oddania całej drogi do eksploatacji, co pozwoli na poznanie monitoringu stanu środowiska w tym rejonie.

W gminie Malechowo planowana modernizacja drogi krajowej nr 6 może być kolizyjna z ustanowionymi prawnie formami ochrony przyrody oraz z proponowanymi formami ochrony przyrody, wyznaczonymi w gminie na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej. W związku z tym w przypadku kolizji z takimi formami ochrony przyrody powinno się podjąć następujące działania:

- 1) Należy wykonać ekspertyzę w zakresie ochrony przyrody. Ekspertyza taka powinna obejmować szczegółową inwentaryzację zasobów przyrody oraz powinna zawierać szczegółowy wykaz działań konserwatorskich w stosunku do ewentualnie stwierdzonych stanowisk występowania roślin gatunków chronionych. Ekspertyza powinna poprzedzać etapy projektowe i inwestycyjne.
- 2) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja florystyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 3) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja faunistyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 4) W przypadkach stwierdzenia ewentualnych kolizji ze stanowiskami gatunków chronionych roślin należy w pierwszej kolejności podejmować działania przenoszące takie rośliny na podobne lub identyczne stanowiska. W takich przypadkach lub w przypadkach gdy przeniesienie roślin chronionych nie będzie możliwe, należy wystąpić do Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody lub Ministra Środowiska o wyrażenie zgody na przeniesienie lub zniszczenie stanowiska gatunku chronionego.
- 5) W przypadku wystąpienia kolizji z gatunkami chronionymi należy podjąć działania zmierzające do ich przeniesienia na identyczne lub podobne siedliska.

Zaopatrzenie w gaz.

W gminie Malechowo planowana lokalizacja gazociągu wysokiego ciśnienia może być kolizyjna z ustanowionymi prawnie formami ochrony przyrody oraz z proponowanymi formami ochrony przyrody, wyznaczonymi w gminie na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej. W związku z tym w przypadku kolizji z takimi formami ochrony przyrody powinno się podjąć następujące działania:

- 1) Należy wykonać ekspertyzę w zakresie ochrony przyrody. Ekspertyza taka powinna obejmować szczegółową inwentaryzację zasobów przyrody oraz powinna zawierać szczegółowy wykaz działań konserwatorskich w stosunku do ewentualnie stwierdzonych stanowisk występowania roślin gatunków chronionych. Ekspertyza powinna poprzedzać etapy projektowe i inwestycyjne.
- 2) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja florystyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 3) Powinna zostać wykonana inwentaryzacja faunistyczna, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym.
- 4) W przypadkach stwierdzenia ewentualnych kolizji ze stanowiskami gatunków chronionych roślin należy w pierwszej kolejności podejmować działania przenoszące takie rośliny na podobne lub identyczne stanowiska. W takich przypadkach lub w przypadkach gdy przeniesienie roślin chronionych nie będzie możliwe, należy wystąpić

do Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody lub Ministra Środowiska o wyrażenie zgody na przeniesienie lub zniszczenie stanowiska gatunku chronionego.

- 5) W przypadku wystąpienia kolizji z gatunkami chronionymi należy podjąć działania zmierzające do ich przeniesienia na identyczne lub podobne siedliska

W przypadku ingerencji w chronione prawnie siedliska należy uzyskać zgodę na ich zniszczenie lub podjąć działania mające na celu zrealizowanie kompensacji przyrodniczej.

Teren planowanej oczyszczalni ścieków w miejscowości Podgórk

Uregulowanie gospodarki ściekowej – należy do przedsięwzięć proekologicznych o zasięgu ponad lokalnym, jednak sama oczyszczalnia stanowi teren, na którym kumulują się negatywne oddziaływania na środowisko. W celu uzyskania minimalizacji negatywnych wpływów realizacji planowanych funkcji, w prognozie wskazuje się na istotność:

- dokonania szczegółowego rozpoznania warunków geotechnicznych, zgodnie z obowiązującymi przepisami, by uniknąć w jak największym stopniu niepożądanych zmian środowiska gruntowo - wodnego, nieuniknionych przy realizacji oczyszczalni ścieków,
- rekompensaty zmian krajobrazowych - negatywnego postrzegania inwestycji w krajobrazie,
- przeprowadzenia monitoringu zasięgu przestrzennego placów budowy oraz porealizacyjnej analizy skuteczności ochrony gruntów i wód ochrony akustycznej i aerosanitarnej, a także analizy wielkości promieniowania elektromagnetycznego,
- włączenia, w pożądaną z punktu ekologicznego formę przeprowadzenia inwestycji i realizowania działalności, zasadę najlepszych dostępnych technik (wyszczególnioną w ustawie Prawo ochrony środowiska),
- utrzymania optymalnych warunków funkcjonowania placu budowy, rozumianych m.in. jako ograniczanie do wymaganego minimum wielkości terenów budowy, sprawny sprzęt techniczny, gospodarowanie powstającymi odpadami nie powodujące zanieczyszczeń wód i gruntu, minimalizację robót powodujących znaczny wzrost zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery oraz hałasu na terenach przekształceń,
- ograniczania powstawania terenów utwardzonych do niezbędnego minimum
- prowadzenia zarówno na etapie inwestycyjnym jak i eksploatacyjnym selekcji odpadów, by umożliwić prawidłowe ich unieszkodliwianie i przetwarzanie,
- stworzenia zabudowy z uwzględnieniem wszelkich norm środowiskowych mających na celu ochronę środowiska przyrodniczego przed szkodliwością podejmowanych działań antropogenicznych, ale także uwzględniającymi człowieka jako część systemu przyrodniczego,
- dokonanie inwentaryzacji przyrodniczej, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych, na etapie przedprojektowym, przypadkach stwierdzenia ewentualnych kolizji ze stanowiskami gatunków chronionych należy w pierwszej kolejności podejmować działania przenosząc takie gatunki na podobne lub identyczne stanowiska. W takich przypadkach lub w przypadkach, gdy przeniesienie roślin chronionych nie będzie możliwe, należy wystąpić do Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody lub Ministra Środowiska o wyrażenie zgody na przeniesienie lub zniszczenie stanowiska gatunku chronionego. W przypadku ingerencji w chronione prawnie siedliska należy uzyskać zgodę na ich zniszczenie lub podjąć działania mające na celu zrealizowanie kompensacji przyrodniczej.

4.1.1. Przewidywane oddziaływania skumulowane na środowisko oraz działania mające na

celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodnicze negatywnych oddziaływań na środowisko wedle ustaleń zmiany studium w zakresie zgodnym z Uchwałą Nr XXVII/283/2013 Rady Gminy Malechowo z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działek o nr ewidencyjnych 395/2, 396, 208/7, 267/1, 343/2 w obrębie Niemica, oraz z Uchwałą Nr XI/81/2015 Rady Gminy Malechowo z dnia 27 sierpnia 2015 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działki położonej w obrębie geodezyjnym Podgórki, gm. Malechowo.

4.1.2. Przewidywanie oddziaływania skumulowane na środowisko.

Interakcje realizacji ustaleń planu ze środowiskiem przyrodniczym będą związane głównie ze stanem różnorodności biologicznej. Zajęcie części terenów pod zabudowę, place i drogi w pierwszym etapie prac wiąże się z degradacją istniejących elementów środowiska, w tym zniszczeniu ulegają istniejące siedliska o przeważającym charakterze upraw rolnych i łąkowych oraz związane z nimi organizmy. Zabudowa, skutkować będzie zwiększeniem stopnia izolacji i fragmentacji populacji pewnych gatunków, zmniejszając równocześnie potencjał biotyczny na danym terenie.

Oddziaływania na biocenozę związane będą bezpośrednio z eutrofizacją gleby i wód gruntowych co skutkować może przekształceniem dotychczasowych siedlisk roślinnych. Pośrednie oddziaływanie wiązać należy ze zmianami siedliskowymi, powstałymi w wyniku przekształceń gruntu, zmianami hydrologiczno – klimatycznymi, emisją zanieczyszczeń, będących skutkiem powstania zabudowy z elementami infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Powstanie terenów zieleni towarzyszących obiektom przemysłowym niweluje w pewnym stopniu poniesione straty powierzchni biologicznie czynnych, ale powstała roślinność cechować będzie wysoka synantropizacja.

Długoterminowy, pośredni wpływ na stan chemiczny, biologiczny czy ekologiczny wód powierzchniowych i gruntowych, będących odbiornikiem będzie powodowany przez dopływ do nich oczyszczonych wód zużytych przy obsłudze funkcji terenu. Jednak w aspekcie ponad lokalnym, dotyczącym gospodarki wodno– ściekowej wprowadzają pozytywne, długotrwałe minimalizowanie potencjalnej szkodliwości wytwarzanych ścieków, służące ochronie zarówno wód powierzchniowych jak i podziemnych na obszarze całej miejscowości. Ilościowe jak i jakościowe zmiany są trudne do przewidzenia na etapie prognozy do studium.

Podczas działań budowlanych niszczone są profile gleb. Najbardziej ingerujące w podłoże są działania powodujące zniszczenie profilu glebowego na określonej powierzchni (przede wszystkim w związku z posadowieniem budynków). Nieuniknione przy pracach ziemnych jest także przemieszczanie znacznych ilości mas gruntu, czego konsekwencją mogą być zmiany ukształtowania powierzchni terenu. W przypadku wymiany gruntu macierzystego na inny grunt nośny, skutkiem są także zmiany w strukturze fizycznej i chemicznej profilu poprzecznego podłoża. Dodatkowo wszelkie prace ziemne wiążą się z usunięciem warstwy próchnicznej, co powoduje przerwanie procesu glebowego. Obowiązkowe ponowne wykorzystanie ziemi próchnicznej jest pozytywnym, częściowo rekompensującym wprowadzane zmiany, aspektem nieuniknionych działań inwestycyjnych (zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych).

Realizacja projektu planu nie przyczyni się do negatywnych zmian klimatycznych na przedmiotowym terenie ani w jego otoczeniu.

Lokalizacja terenu w obszarze znacznych przekształceń związanych z utratą właściwości i możliwości produktywności biotycznej gleb, nie predysponują obszaru do

ponownego agrarnego wykorzystania. Zatem zasoby naturalne w odniesieniu do ustaleń planu dotyczą przede wszystkim wód podziemnych.

Wprowadza się zakaz odprowadzania ścieków do gleb, by chronić gleby i wody podziemne przed możliwością zanieczyszczenia. Nie przewiduje się zatem bezpośredniego długotrwałego i negatywnego wpływu projektowanego zainwestowania na zasoby naturalne.

4.1.3. Działania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodnicze negatywnych oddziaływań na środowisko.

Projekt nie zawiera wielu nowych, innych niż obowiązujące obecnie, ustaleń ograniczających ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, powstałe w wyniku realizacji ustaleń. Generalnie opierają się one na zasadach ochrony środowiska, stanowionych przez stosowne, ważne ustawy i akty wykonawcze.

W celu uzyskania dalszej, większej minimalizacji negatywnych wpływów realizacji postulowanych funkcji zgodnie z zakresem Uchwały Nr XXVII/283/2013 Rady Gminy Malechowo z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działek o nr ewidencyjnych 395/2, 396, 208/7, 267/1, 343/2 w obrębie Niemica oraz z Uchwałą Nr XI/81/2015 Rady Gminy Malechowo z dnia 27 sierpnia 2015 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działki położonej w obrębie geodezyjnym Podgórki, gm. Malechowo wskazuje się na istotność:

- przeprowadzenia monitoringu zasięgu przestrzennego placów budowy oraz porealizacyjnej analizy skuteczności ochrony gruntów i wód (prawidłowa gospodarka odpadami, system unieszkodliwiania ścieków), ochrony akustycznej i aerosanitarnej,
- włączenia, w pożądaną z punktu ekologicznego formę przeprowadzenia inwestycji i realizowania działalności, zasadę najlepszych dostępnych technik (wyszczególnioną w ustawie Prawo ochrony środowiska),
- utrzymania optymalnych warunków funkcjonowania placu budowy, rozumianych m.in. jako ograniczanie do wymaganego minimum wielkości terenów budowy, sprawny sprzęt techniczny, gospodarowanie powstającymi odpadami nie powodujące zanieczyszczeń wód i gruntu, minimalizację robót powodujących znaczny wzrost zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery oraz hałasu na terenach przekształceń,
- dokonania szczegółowego rozpoznania warunków geotechnicznych, zgodnie z obowiązującymi przepisami, by uniknąć w jak największym stopniu niepożądanych zmian środowiska gruntowo – wodnego,
- kompensacji potencjalnych strat przyrodniczych, spowodowanych realizacją zadań budowlanych czy modernizacyjnych, poprzez tworzenie zieleni z jak największym udziałem gatunków rodzimych na zdegradowanych powierzchniach, wykorzystanie aktywnej biologicznie warstwy gleby z wykopów budowlanych do tworzenia przyobiektowych terenów zieleni,
- kształtowania jak największej powierzchni biologicznie czynnej,
- prowadzenia zarówno na etapie inwestycyjnym jak i eksploatacyjnym selekcji odpadów, by umożliwić prawidłowe ich unieszkodliwianie i przetwarzanie,
- przy realizacji zamierzenia budowlanego lub innej ingerencji w środowisko polegającą na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu - plan zakłada wymóg sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko, w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska,
- w zakresie odprowadzania ścieków i odpadów przemysłowych należy dążyć do ich całkowitego unieszkodliwiania na terenie własnym inwestora i w miarę możliwości do

stosowania obiegu zamkniętego procesów produkcyjnych. W przypadku braku możliwości unieszkodliwienia ścieków na działce inwestora, ustala się podczyszczanie ścieków przemysłowych o przekroczonych dopuszczalnych wartościach zanieczyszczeń, w oczyszczalniach zakładowych, zlokalizowanych na terenach wyznaczonej działalności gospodarczej,

- stworzenia zabudowy z uwzględnieniem wszelkich norm środowiskowych mających na celu ochronę środowiska przyrodniczego przed szkodliwością podejmowanych działań antropogenicznych, ale także uwzględniającymi człowieka jako część systemu przyrodniczego.

X. STRESZCZENIE W JEZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.

Przedstawione opracowanie to: „Prognoza oddziaływania na środowisko do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo – Zmiana w zakresie zgodnym z Uchwałą Nr XXVII/283/2013 Rady Gminy Malechowo z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach działek o nr ewidencyjnych 395/2, 396, 208/7, 267/1, 343/2 w obrębie Niemica”.

Procedura opracowania zmiany studium spełnia wymogi Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 199) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zgodnie z art. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Przedmiotem zmiany jest wprowadzenie funkcji produkcyjno – usługowej dla obszaru położonego w obrębie działek o nr ewidencyjnych 395/2, 396, 208/7, 267/1, 343/2 w obrębie Niemica oraz wprowadzenie możliwości realizacji oczyszczalni ścieków w obrębie działki o nr ewidencyjnych 189/40 w miejscowości Podgórk.

Przestrzeń, w której zlokalizowany jest teren opracowania daje możliwość realizacji funkcji produkcyjno – usługowej oraz oczyszczalni ścieków. Zakładane w celach rozwojowych gminy zwiększanie możliwości rozwoju gospodarczego, będzie spełniane poprzez przyjęcie założeń projektu planu miejscowego. Jego realizacja wspomogę rozwój przedsiębiorczości, umożliwiając tym samym rozwój gospodarczy gminy, a także uwzględni spełnianie zasad ekologii i zrównoważonego rozwoju szczególnie na ważnych terenach. Z realizacją projektu wiąże się zmiany przyrodniczo - krajobrazowe, będące skutkiem ingerencji w struktury przyrodnicze związanej z utratą terenów biologicznie czynnych zajętych pod zabudowę i powierzchnie utwardzone. Ingerencje w struktury przyrodnicze, związane z etapem inwestycyjnym (realizacja budowy) będą posiadały niekorzystny, często kumulujący się charakter. Jednak etap inwestycyjny będzie ograniczony przestrzennie do terenów budowy. Jego oddziaływanie cechować będzie znaczne natężenie i względnie krótki okres oddziaływania, a częściowo także odwracalny charakter poprzez zachowanie i odbudowę powierzchni biologicznie czynnych. Ochrona przed potencjalnymi zagrożeniami czy też uciążliwościami została uwzględniona w projekcie planu. Obowiązujące w planie, którego dotyczy przedmiotowa zmiana ustalenia ochrony środowiska łagodzą potencjalne, niekorzystne oddziaływania na środowisko tak etapu inwestycyjnego jak i eksploatacyjnego projektowanych funkcji terenu i nie pozostają bez pozytywnego znaczenia w dłuższej perspektywie czasu. Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo została wykonana na załączniku graficznym w skali 1:40 000.

Na załącznik graficzny zostały naniesione następujące elementy środowiska przyrodniczego:

- ustanowione prawnie formy ochrony przyrody w gminie Malechowo, wyznaczone na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- projektowane i proponowane formy ochrony przyrody, wyznaczone w gminie Malechowo na podstawie Waloryzacji Przyrodniczej,
- przyrodnicze powiązania obszaru gminy Malechowo z gminami sąsiednimi w zakresie wynikającym ze zmiany studium.

Na załącznik graficzny naniesiono wnioski dotyczące wpływu ustaleń zmiany Studium środowisko:

- obszary, na których prognozowane skutki wpływu ustaleń zmiany Studium wpłyną korzystnie na środowisko - obszar ochrony doliny Grabowej,
- obszary, na których prognozowane skutki wpływu ustaleń zmiany Studium mogą wprowadzić do środowiska zagrożenia.

Część opisowa omawia aktualny sposób zagospodarowania i stan środowiska obszaru gminy Malechowo, analizuje skutki realizacji ustaleń zmiany studium dla środowiska w granicach gminy oraz przedstawia wnioski i zalecenia, wynikające z przeprowadzonej analizy. Prognoza analizuje skutki najsilniej obciążające środowisko, należy przyjąć, że nie wszystkie z nich zaistnieją w ostatecznym wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium, lub mogą pojawić się inne.

W granicach gminy Malechowo istnieją ustanowione prawnie formy ochrony przyrody. Południowa - wschodnia część doliny rzeki Grabowej znajduje się w granic specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Grabowej” PL.H320003.

Użytki ekologiczne na terenie gminy ustanowiono uchwałą Rady Gminy z dnia 29 kwietnia w 1996 r. (Nr XV/85/96). Zgodnie z Uchwałą, za użytki ekologiczne uznano tereny bagienne, o łącznej powierzchni 59,58 ha.

W gminie Malechowo istnieje 10 pomników przyrody w postaci pojedynczych drzew, grup drzew i alei. Powołane one zostały Rozporządzeniem Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. (Dz. Urz. Woj. Kosz. Nr 15, poz. 109z dn. 12.01.96 r.).

W gminie Malechowo istnieje strefa ochronna dla orlika krzykliwego ustanowiona na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 września 2001 r. w sprawie określenia listy gatunków zwierząt rodzimych dziko występujących objętych ochroną gatunkową ścisłą i częściową oraz zakazów dla danych gatunków i odstępstw od tych zakazów (Dz. U. Nr 130, poz. 1456).

W granicach gminy Malechowo istnieją projektowane i proponowane formy ochrony przyrody, wyznaczone na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo oraz Waloryzacji Przyrodniczej Gminy Malechowo.

Obszar i obiekty na terenie Malechowo zasługujące na prawną ochronę i powołanie na podstawie ustawy o ochronie przyrody podzielić można na następujące grupy:

- a) park krajobrazowy,
- b) obszar chronionego krajobrazu,
- c) zespoły przyrodniczo – krajobrazowe,
- d) użytki ekologiczne,
- e) pomniki przyrody,
- f) stanowiska dokumentacyjne.

Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków – Obszarami ważnymi dla tych gatunków są: dolina rzeki Grabowej, jezioro Ostrowieckie, przewidziany użytek ekologiczny UE – 3, UE - 5, istniejący użytek ekologiczny UE – 14, UE – 33 oraz obszar cenny przyrodniczo OC – 28.

Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory.

Na terenie gminy Malechowo występują siedliska naturalne, których ochrona wymaga wyznaczenia obszarów szczególnie chronionych zgodnie z Dyrektywą Rady 92/43/EWG.

Są następujące siedliska:

- jeziora oligotroficzne – południowy - wschód od Nowego Żytnika,
- naturalne jeziora eutroficzne z roślinnością rdestnicową i szuwarową – oczka wodne i jeziora na terenie gminy w większości przewidziane do ochrony,
- jeziora dystroficzne – oczka wodne i jeziora z torfowiskami na całym terenie gminy, w większości przewidziane do ochrony lub już objęte ochroną jako użytek ekologiczny,
- zarośla (Filipendulino), doliny rzek, kompleksy podmokłych łąk, torfowiska soligeniczne na terenie gminy, w większości przewidziane do ochrony,
- żywe torfowiska wysokie – kompleks torfowisk E od Drzeńska, S od Pękanina, NE od Przytoku, E od Malechowa,
- zdegradowane, ale zdolne do regeneracji torfowiska wysokie – torfowiska w okolicach Grabowa, Zalesia, Pękanina, Żegocina, Kręgu, Smardzewa, w większości przewidziane do ochrony,
- torfowiska przejściowe i trzęsawiska oraz kwaśne młaki z roślinnością niskoturzycową - kompleks torfowisk E od Drzeńska, podmokłe łąki i torfowiska w okolicach Pękanina i Niemicy w dolinie rzeki Bielawy,
- kwaśne i żyzne buczyny (Luzulo - Fagetum i Melici - Fagetum) - doliny rzek i wąwozy na terenie gminy,
- grady subatlantyckie (Stellario - Carpinetum) - doliny rzek, wąwozy, kompleksy leśne oraz kompleksy źródlisk na terenie gminy,
- lasy bagienne (R i bo nigri - Alnetum) - doliny rzek, wąwozy, kompleksy leśne oraz kompleksy źródlisk na terenie gminy,
- lasy olszowe i olszowo - jesionowe (Circae - Alnetum) - kompleksy torfowisk, dna wąwozów, doliny rzek na terenie gminy,

W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdzono, że realizacja ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Malechowo nie wpłynie negatywnie na stan środowiska przyrodniczego w granicach tej gminy.

W granicach tej gminy ochronie podlegają najcenniejsze przyrodniczo części gminy, jak:

- siedliska leśne, gdzie będzie obowiązywało użytkowanie zgodnie z planami urządzania lasu,
- ciek i zbiorniki wodne, których użytkowanie będzie dostosowane do wymogów ochrony środowiska przyrodniczego,
- dolina rzeki Grabowej, która podlega ochronie ze względu na uwarunkowania hydrogeologiczne oraz ze względu na zapisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W granicach gminy Malechowo ochronie podlegają obszary i obiekty ustanowione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz projektowane i proponowane formy ochrony przyrody, wyznaczone w gminie na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania oraz Waloryzacji Przyrodniczej Gminy Malechowo.

W granicach gminy Malechowo zostały ściśle wyznaczone jednostki planistyczne, gdzie mogą być realizowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko.

Są one wyznaczone poza granicami obszarów i obiektów ustanowionych prawnie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zostały one wyznaczone w taki sposób, aby nie dochodziło to pogarszania spójności i wartości przyrodniczej chronionych obszarów i obiektów przyrodniczych oraz aby nie zostały przerwane lub osłabione powiązania

ekologiczne pomiędzy nimi.

W częściach gminy Malechowo o dużych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych oraz rekreacyjno - wypoczynkowych wyznacza się kierunki zagospodarowania ściśle dostosowane do wymogów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz innych przepisów mających na celu ochronę przyrody i krajobrazu. Celem jest ochrona siedlisk oraz gatunków rzadkich i zagrożonych oraz chronionych Konwencjami i Dyrektywami Międzynarodowymi. W tych częściach gminy wyznacza się wyłącznie kierunki zagospodarowania nie zaliczane do mogących znacząco oddziaływać na środowisko, których realizacja nie wpłynie degradująco na cele ochrony środowiska przyrodniczego w gminie.

W granicach gminy Malechowo całkowitej ochronie podlega specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolina Grabowej”, który jest wyłączony spod zainwestowania.

